

የተማሳ ሕይወት

መሠረታዊና ሁለንተናዊ የክርስትና ትምህርት
ለአዲስ አማኞችና ለእምነት አጽኚዎች

በምሥራቅና መካከለኛው ኢትዮጵያ ወንጌላውያን
አብያተክርስቲያን ኅብረት አስተባባሪነት የተዘጋጀ

የተሟላ ሕይወት

መብቱ በሕግ የተጠበቀ ነው
All rights reserved

የቅጂ መብት - (Copyright) የማእከላዊ ኢትዮጵያ ክልል ወንጌላውያን
አብያተክርስቲያናት ኅብረትና
ኢስት አፍሪካ ሰብሪቹን ወርልድቪዥን
መስከረም 1998 ዓ.ም
አዲስ አበባ

መግቢያና ማስተዋወቂያ _____ 1

የመምህሩ መምሪያ _____ 3

I. እግዚአብሔርና ፍጥረቱ

1. እግዚአብሔር ማነው? _____ 6
2. የእግዚአብሔር መገለጥና መጽሐፍ ቅዱስ _____ 11
3. ሰው - የወደቀ ክቡር ፍጡር _____ 16

II. ኢየሱስ ክርስቶስና የደኅንነት (ድነት) መንገድ

4. የኢየሱስ ክርስቶስ ሕይወት _____ 20
5. ኢየሱስ ክርስቶስ መለኮትና ሰው _____ 25
6. የሰው ኅብረተኛነትና የክርስቶስ የማዳን መንገድ _____ 30

III. መንፈስ ቅዱስና የክርስቲያን ዕድገት

7. መንፈስ ቅዱስ - ማንነቱና ሥራው _____ 35
8. መንፈስ ቅዱስና የክርስቲያን ዕድገት _____ 41
9. መንፈሳዊ ትጋትና የክርስቲያን ዕድገት _____ 45

IV. ቤተክርስቲያንና ኅብረተሰብ

10. ቤተክርስቲያን - የእግዚአብሔር ማኅበረሰብ _____ 51
11. የቤ/ክ ዓላማና ተግባር _____ 57
12. ቤ/ክና ልዩ ልዩ የኅብረተሰብ ክፍሎች _____ 62

V. የክርስቲያን ሥነምግባርና ኅላፊነት

13. ጋብቻና ቤተሰብ ሥነ ምግባራዊ ሕይወት _____ 66
14. ሥራ- የሰብአዊነት ጥሪ _____ 71
15. ማኅበራዊ ተሳትፎና መልካም ዜግነት _____ 77

VI. እውነትና ሐሰት - የጥንቃቄ ኑሮ

16. የስህተት ትምህርቶችና የሐሰት መምህራን	81
17. ባህላዊ ሃይማኖቶችና የክርስቶስ ወንጌል	87
18. በቅን መንገድ መራመድ	91

መግቢያና ማስተዋወቂያ

የወንጌል ቃል ሲነገር ጨለማ ይገፈፋል፤ ሰማያዊ ብርሃን በሰው ልብ ይፈነጠቃል። የምሥራቹን የሰሙ በመንፈስ ቅዱስ ርዳታ ወደ እምነት ወደ ንስሐም ይመጣሉ።

ባለፉት ጥቂት ዓመታት በአገራችን ይኸው የወንጌል ቃል በተዳረሰባቸው ቦታዎች አያሌዎች ወደ ቤተክርስቲያን ጎረቤት ለጌታችን ጥሪ ለመታዘዝም ፈቃደኞች ሆኑ። ስለዚህ ድንቅ ሥራው እግዚአብሔር ይመስገን።

ይህ ደስ እያሰኘን እያለ ወደ ክርስቲያን ማጎበረሰብ የሚገቡት አዲስ አማኞች በተደላደሉ መሠረት ላይ እንዲቆሙና ዕድገታቸውም ፈጣን እንዲሆን የተሠራው ሥራ መልካም ቢሆንም እጅግም አርኪ ሆኖ አልተገኘም። በደንበኝነት ማስተማሪያነት እያገለገሉ ያሉ ጽሑፎች አንዳንድ ጉልሃን ችግሮች እንዳሉባቸው ብዙዎች ያስተዋሉት ነው። አንዳንዶቹ መጠናቸው እጅግ ሰፊ፣ ያካተቱትም ትምህርት ለአዲሱ አማኝ ዐቅም የማይመጥን ሆኑ፤ አንዳንዶቹ ግልጽ የሆነ የሥርዐት ትምህርት አደረጃጀት ያልያዙ ቅደምተከተላቸው በጥልቅ ያልታሰበበት ሆኑ። ሌሎቹ ደግሞ የክርስትናን አስተምህሮ በይዙም ተግባራዊ ክርስትናን፣ የዕለት ዕለት ሕይወት ልምምድንና የጎብረተሰብን ነገር የማይጠቅሱ የእምነት መማሪያዎች ብቻ ሆኑ። አብዛኞቹ የተማሪውን ተሳትፎ የማይጋብዙ የአንድ አቅጣጫ የሃይማኖት ሐተታዎች ብቻ የያዙ መጻሕፍት ሆኑ።

እነዚህንና የመሳሰሉትን ድክመቶች በመገንዘብ በተቻለ መጠን ጉደለቶቹን የሚያሟላ የአዲስ አማኞች መምሪያ፣ ማስተማሪያ ማዘጋጀት ታስቦ እነሆ ይህ መጽሐፍ ተቀንባበረ። መጽሐፉ በየቤተክርስቲያኑ በጥቅም ላይ ከዋሉት ጋር አባሪ ሆኖ ወይም ልብቻው ጥቅም ላይ ሊውል የሚችል መጽሐፍ ነው። ይህ መጽሐፍ አራት ዋና በጉ ገጽታዎች አሉት።

1ኛ ፡- መጽሐፍ ቅዱሳዊነት

የእምነትና የተግባር መሠረታችንና ምንጮችን መጽሐፍ ቅዱስ ነው። በየትኛውም ርዕሰ ጉዳይ ስንነጋገር የመጨረሻው ውሳኔ የእግዚአብሔር ቃል እውነት ነው። በዚህም ምክንያት ይህ እነስተኛ መጽሐፍ የሚያነሳቸው አርእስት ሁሉ መጽሐፍ ቅዱሳዊ መነሻና ማስረጃ፣ ማብራሪያና መግለጫ አላቸው። በተቻለ መጠን ትምህርቶቹ ሁሉ በመጽሐፍ ቅዱስ አመለካከት የተቃኙ እንዲሆኑ ተደርጎአል።

2ኛ ፡- ሁለንተናዊነት

ክርስቲያኑ ሰው መንፈስ፣ ነፍስ፣ ሥጋ እንደሆነ በማመን የነፍሱን ድነት ብቻ ሳይሆን ሥጋዊ አካሉን፣ ቤተሰባዊና ማኅበራዊ ነገሮችን፣ ባህሉንና የዜግነት ጎላፊነቱን የሚጠቃቅሱ እንደ ክርስቲያን በዚህ ዓለም ውስጥ እንዴት ማስብና መራመድ እንዳለበት የሚያስረዱ ምዕራፎች ተካተዋል።

3ኛ ፡- ተግባራዊነት

እዝል/ ተቀጥላ

1. ትምህርተ ሥላሴ	95
2. የሐዋርያት የሃይማኖት መግለጫ	100
3. የእትናቲዎስ የሃይማኖት መግለጫ	104

እንደክርስቲያን ሰዎች የሚማሩት እንዲያምኑ ብቻ ሳይሆን እንዲኖሩበትም ነው። በዚህ ምክንያት ይህ ጽሑፍ ተማሪዎችን ሊያሳትፉ የሚችሉ የተግባር መመሪያዎችና ውይይቶች ያቀፈ እንዲሆን ጥረት ተደርጓል ለተግባር ፍንጭ የሚሆኑ አሳቦች ተካተውበታል።

4ኛ :- ሚዛናዊነት

በዋና ዋናዎቹ የክርስቲያን እምነቶች መካከል፣ በልዩ ልዩ ቤተ እምነቶች የአስተምህሮ አመለካከቶች መካከል፣ በእምነትና በተግባር መካከል እንዲሁም በግልሰቡና በማንበረሰቡ መካከል የተደላደለ ሚዛን ለማስቀመጥ በዚህ መጽሐፍ ውስጥ ጠንቃቃ ጥረት ተደርጓል። ወደ አንድ ወገን ያላደላ ሚዛናዊ አስተሳሰብ ከተሰፋፋ ሚዛናዊ የክርስቲያን ዕድገት ይኖራል የሚል እምነት አለን።

ይህ የማስተማሪያ መጽሐፍ ከልዩ ልዩ ቤተእምነት የተወጣጡ ሰዎች ባለብት ከሚቴ ውይይት አየተደረገበትና ማሻሻያ አየተሰጠው በሁለት የነገረመለኮት መምህራን ተሠራ። እግዚአብሔር በቸርነቱ ወደ ክርስቶስ የሚመጡትን ሰዎች ያብዛ፤ የመጡትም በሁለንተናቸው የበለጸጉ ጠንካራ ምዕመናንና አገልጋዮች እንዲሆኑ ጸጋውን ይጨምር። ይህች መጽሐፍም ለዚህ ታላቅ ተልእኮ ድርሻዋን እንድታዋግ የእግዚአብሔር እጅ ይሥራባት።

ምስጋና

1. በሌሎች አገልግሎቶች እንደሚያደርገው ሁሉ በዚህ ጠቃሚ መጽሐፍ ሥራም ላይ በልዩ ልዩ መንገድ ላበረታታን ለኢትዮጵያ ወንጌላውያን አብያተክርስቲያን ኅብረት ጽ/ቤት
2. በዚህ መጽሐፍ ሥራ የማስተባበርና የገንዘብ ድጋፍ ለሰጠው የኢስት አፍሪካ ስብረትን ወርልድ ቪዥን ጽ/ቤት
3. በመጽሐፉ ሥራ መነሻ ላይ ጥናት በማካሄድና ገንቢ አስተያየቶችን በመስጠት አስተዋጽኦ ላደረጉት የማእከላዊ ኢትዮጵያ ክልል አብያተክርስቲያን ኅብረትና በውስጡ ላሉት የዞን ኅብረቶች
4. ለጽሑፉ ዝግጅት ሁኔታዎችን በማመቻቸት በሂደቱም ላይ አሳብ በመስጠት አስከፍጻሜው በትጋት ላገለገሉት የአስተባባሪ ኮሚቴው አባሎች ወንድም ልዑል ሰገድ ወልደ እና ወንድም መኮንን አነጋ
5. ከኅብረቱ ጥናት የተገኘውን መረጃ ይዘውና የራሳቸውን ጥረት አክለው ይህን መጽሐፍ በመተባበር ለጸፉት ለቂስ መኮንን ገረመውና ለወንድም ንጉሤ ቡልቻ እንዲሁም ለሞቻቸው እዚህ ላልተጠቀሱ ተባባሪዎች ሁሉ ልባዊ ምስጋናችንን እናቀርባለን።

የመምህራን መምሪያ

ይህን መጽሐፍ ተከትለው አዲስ አማኞችን ወይም የቀዩትን ምዕመናን ለማስተማር ለሚፈልጉ ሁሉ የተሳካ የማስተማር ሂደት እንዲኖራቸው የእጠቃቀም መምሪያ ባጭሩ ልናቀርብ እንወዳለን።

1ኛ - የመጽሐፉ አወቃቀር

ይህ የመሠረታዊ ክርስትና ማስተማሪያ በሁለት ዋና ዋና ክፍሎች ሊጠቃለል ይችላል። አንደኛው የሥላሴን ማንነትና ሥራ ከሰው ደገንነት ጋር በማያያዝ የሚገልጸው የመጀመሪያዎቹ ዘጠኝ ምዕራፎች የሚተነትኑት ክፍል ሲሆን ሁለተኛው ደግሞ ክርስቲያኑ አማኝ በቤተክርስቲያን በቤተሰብና በኅብረተሰብ መካከል እንዴት መመላለስ እንዳለበት የሚያስረዱ ዘጠኝ ምዕራፎችን የያዘው ክፍል ነው። እነዚህ ሁለት ትልልቅ ክፍሎች እያንዳንዳቸው በሦስት ገዕሳን ክፍሎች ተዋቅረዋል። ለምሳሌ በመጀመሪያው ዋና ክፍል ውስጥ ያሉት ዘጠኝ ምዕራፎች በሦስት ገዕሳን ክፍሎች (አርእስተጉዳዮች) ተጠቃልለዋል። ከነዚህ መካከል የመጀመሪያው ገዕሥ ክፍል «እግዚአብሔርና ፍጥረቱ» የሚል ሲሆን የእግዚአብሔር አብን ማንነትና ባህርይ፣ የፍጥረቱ ቁንጮ የሆነውን የሰውን ልጅ ማንነትና የመገለጡ መዝገብ የሆነውን መጽሐፍ ቅዱስን የሚያብራሩ ምዕራፎች የያዘ ነው። ሁለተኛው ገዕሥ ክፍል የእግዚአብሔር ወልደን ማንነትና የማዳን ሥራውን የሚያገለግል ነው። በዘተርፈ። በዚህ ዓይነት የተዋቀሩ ስድስት ዋና ዋና አርእስት ይገኛሉ። ይህ አወቃቀር አማኝ በተገቢ ቅደም ተከተል መማር እንዲችልና እውነቶቹም ርስበርስ በተያያዘ መልክ እንዲቀርቡለት ያስችላል።

2ኛ የምዕራፉ ቅንጣቶች (ዝርዝሮች)

አሥራ ስምንት ምዕራፎች በያዘው በዚህ መጽሐፍ እያንዳንዱ ምዕራፍ ተመሳሳይ የሆኑ ስድስት ቅንጣቶችን ወይም ጡቦችን አስቀምጧል።

ሀ. ዓላማ :-

እያንዳንዱ ትምህርት የታለመለትን ግብ እንዲመታ ይጠበቃል ። መምህሩ ማስተማር ከመጀመሩ በፊትም ይሁን ከጨረሰ በኋላ በተማሪዎች ዘንድ ትምህርቱ የሚያመጣውን ለውጥ ማገናዘብ የሚችለው የተነጣጠረ ዓላማ ሲኖረው ነው ። ስለዚህ፣ ለዝግጅት እንዲረዳው ውጤቱንም ለመለካት እንዲረዳው ይህ ዓላማ የተባለ ቅንጣት በየትምህርቱ መነሻ ላይ ተቀምጧል ። «የምልካት ቃሌ የምሻውን ታደርጋለሽ እንጂ በከንቱ ወደእኔ አትመለስም» ተብሎ እንደተጻፈው።(ኢሳ 55:11)

ለ. መግቢያ:- በምዕራፉ ትምህርቱ የሚጀምረው በመግቢያ ነው። ይህ መግቢያ የትምህርቱን አስፈላጊነት የሚያገለግል ፣ በየትምህርቱ ሊነሡ የሚችሉትን ጉዳዮች የሚፈነጥቅ ጥሩ መንደርደሪያ ይሰጣል። መምህራን ይህን መግቢያ ለትምህርታቸው መነሻ ሊያደርጉት ይችላሉ፤ ወይም የራሳቸውን መግቢያ ሊያዳብሩበት ይችላሉ።

ሐ. የትምህርቱ ዋና ክፍል

ይህ በልዩ ልዩ መልክ የቀረበ የትምህርቱ ዋና ሐተታ ነው። እንደገና ምዕራፎች ላይ በርከት ያሉ አርእስት ሲይዝ ሌሎች ዘንድ ደግሞ ሁለት ወይም ሦስት ዋና ጉዳዮች ብቻ ያነሳል። የትምህርቱ ማስረጃዎችና የመጽሐፍ ቅዱስ ትንታኔዎች ያሉት እዚሁ ቅንጣት ላይ ስለሆነ ትኩረት የሚያሻው የምዕራፍ ክፍል ነው።

መ. የሚሠሩ ተግባራት

ተማሪዎቹ ከትምህርቱ በኋላ በቡድንም ይሁን በነጠላ እዚያውም ይሁን ሌላ ቦታ ትምህርቱን ተግባራዊ የሚያደርጉበት ፍንጭ ለመስጠት የሚሞክር ነው። ፍንጭ ብቻ ነው እንጂ ለሁሉ ቦታ ለሁሉ ዓይነት ተማሪ ሙሉ በሙሉ መደረግ አለበት የሚል ማስገዳጃ የለውም። ነገር ግን መምህሩ ከዚህ ፍንጭ በመነሣት ትምህርቱ እንደየአካባቢው ተግባር ላይ የሚውልበትን መንገድ እንዲፈልግ ማበረታቻና መነሻ ይሆናል።

ሠ. የውይይት ጥያቄዎች

ትምህርቱ እንዲበላላና ተጨባጭነት እንዲኖረው የሚያግዙ ለቡድን ውይይት የሚሆኑ ጥያቄዎች ናቸው። በተቻለ መጠን መምህሩ ጊዜ ቆጥቦ እንዲጠቀምባቸው እናሳስባለን። ጥያቄዎቹን ለመጨመር ለመቀነስ ለማሻሻልና ለማሳጠር ከተፈለገ የመምህሩ ትጋትና አስተዋይነት ወሳኝ ነው።

ረ. የቃል ጥናት ጥቅስ

ተማሪው የእግዚአብሔርን ቃል በቃሉ የመያዝ በጉልህ እንዲያዳበር ከየትምህርቱ ጋር የሚስማሙ ያንንም የሚያገሉ የቃል ጥናት ጥቅሶች ተካትተዋል። አጭርና ግልጽ ስለሆኑ እንዲለምዷቸውና በሚቀጥለው የትምህርት ክፍል ጊዜ በቃላቸው እንዲናገሩ ማደፋፈር ጠቃሚ ነው።

3ኛ የማስተማር ዘዴ (አቀራረብ)

መምህሩ የሚስማማውን የትኛውንም ጥሩ ዘዴ ሊጠቀም ይችላል። ሆኖም ይህ ጽሑፍ አልሞ የተነሣውና ተስፋ የሚያደርገው አስተማሪውና ተማሪዎቹ ቢያንስ ቢያንስ እነዚህን ሦስት ነገሮች እንደሚያደርጉ ነው።

ሀ. ገለጻ

ለ. የመጽሐፍ ቅዱስ ንባብ

ሐ. ውይይት

መምህሩ ትምህርቱን በቃሉ ማብራራት፣ ማስረጃ፣ ማስረጃ እየሰጠ መተንተን አለበት። ይህን የሚያደርገውም ቀደም ብሎ ነገሩን ስለሚያውቀው ብቻ ሳይሆን አሁን ከተማሪዎቹ ጋር የመጽሐፍ ቅዱስን ቃል እያነበበ ሊሆን ይገባል። አዲስ አማኞች እምነታቸው በእግዚአብሔር ቃል ላይ መመሥረቱን እንዲያውቁ፣ ይህን ማድረግም እንዲለምዱ ዋና ዋና ጥቅሶችን ክፍል ውስጥ በንብረት ማንበብ ያስፈልጋል። መምህሩ ይህን መጽሐፍ መሠረት አድርጎ የራሱን ማስታወሻ ሊያዘጋጅ ይችላል። በትምህርቱ ውስጥ በተለይ ደግሞ ከዋናው ገለጻ በኋላ የውይይትና የጥያቄ ጊዜ መኖሩ ትምህርቱ ግልጽ እንዲሆንና ሥር አንዲለድ ያደርገዋል። በጸሎት መጀመርና መጨረስ ልማድ ብቻ ሳይሆን እውነተኛ ርዳታ ፈላጊነትና አመስጋኝነትን ሊያሳይ ይገባል።

በዕለቱ ትምህርት ልዩ ልዩ ጉዳዮች ቢነሡም ዋናውን ርእሰ እገናዝቦ ማጠቃለል ተገቢ የማስተማር ዘዴ ነው። ተማሪዎችን በፍትር በትዕግሥትና በእኩብሮት መያዝ ውጤቱ ትልቅ ነው።

4ኛ የጊዜ ምጣኔ

እያንዳንዱ ምዕራፍ እንደየሁኔታው በአማካይ ከአንድ ሰዐት እስከ አንድ ሰዐት ተኩል ሊወስድ ይችላል። ገለጻው ከውይይቱ ጥቂት በላይ ያለ ጊዜ ያስፈልገዋል። በተቻለ መጠን ሁሉንም አመጣጥና መጠቀም መለመድ አለበት። በሳምንት አንድ ቀን ብቻ ለአንድ ሰዐት ተኩል ያህል የሚገናኝ ቡድን ከሆነ ትምህርቱን ለመፈጸም 18 ሳምንቶች ማለትም 4ወር ተኩል ያህል ሊወስድበት ይችላል። ይህንን ጊዜ መቀነስ ግድ ከሆነ ግንኙነቱን መጨመር ወይም በየመሐከሉ ሁለት ምዕራፎችን ለመነጋገር የሚያስችል ሰፋ ያለ ጊዜ መመደብ ይጠቅም ይሆናል። እንደርሱ የሚታሰብ ከሆነ በተነፃፃሪ አነስ ያሉ ምዕራፎችን አንድ ላይ በማድረግ በ12 ሳምንቶች ወይም በሦስት ወራት ትምህርቱን ማጠናቀቅ ይቻላል።

5ኛ አባሪ / እዝል

በዚህ መጽሐፍ ውስጥ ለተካተቱት ትምህርቶች አስተማሪው የበለጠ መረጃ እንዲያገኝ የሚረዱ አባሪ ጽሑፎች በመጽሐፉ መጨረሻ ተያይዘዋል። እነዚህ እዝሎች በተለይ መምህሩ ለራሱ ዕውቀት እንዲጠቀምባቸው ትምህርቱን ለማዳበርም እንዲችል ማገናዘቢያ ለማግኘት የሚረዱት ጽሑፎች ናቸው።

እግዚአብሔር ማነው?

(ማንነቱ፣ ባህርያቱና ሥራው)

I. የትምህርቱ ዓላማ

1. ሕያው አምላክ ስለሆነው ስለእግዚአብሔር መሠረታዊ ዕውቀታችንን ለማዳበር
2. የእግዚአብሔርን ማንነት ተገንዝበን እንድናከብረውና ከሥራውም ጋር እንድንተባበር ለማነሣሣት

II. የትምህርቱ መግቢያ

ሰው መደገፊያ ፣ አለኝታ ፈላጊ ፍጡር ነው። ስለዚህ በሰው ሕይወት ውስጥ ከራስ በሚበልጥ ወይም ይበልጣል ተብሎ በሚገመት ነገር ላይ መታመን ትልቅ ሥፍራ የሚሰጠው ነገር ነው። እምነት ከዕውቀት የተለየ ቢሆንም ከዕውቀት ጋር ግን መጣላት የለበትም። በክርስቲና ውስጥ እግዚአብሔርን ማመን፣ አለኝታ ማድረግ የሕይወት መሠረታዊ ጉዳይ ነው። ይሁን እንጂ የሚታመነው አምላክ ማን እንደሆነ ማወቅ ደግሞ እምነትን የሚያጠነክረው፣ እቅጣጫም የሚሰጠው ነገር ነው። መጽሐፍ ቅዱስ በእግዚአብሔር አምላክ እንድናምን በግልጽ ቋንቋ በብዙ መግለጫ ያስረዳናል። ይህ እምነታችን ግን ጭፍን እንዲሆን አያስተምረንም። እግዚአብሔር ከሰው የመረዳት ዐቅም እጅግ የላቀ፣ ከልቡናው ምርምር እጅግ የመጠቀ ቢሆንም እንዲታወቅ የሚፈልግ አምላክ መሆኑን ይነግረናል። ማንነቱን ባሕርያቱንና ሥራውንም በብዙ ማስረጃ፣ መግለጫና ምስክር ያቀርብናል። በዚህ የመጀመሪያ ትምህርታችን እጅግ ሰፊ የሆነው የእግዚአብሔር ባህርይና ሥራ ባጭሩ ቀርቧል፤ ይህም ማንነቱን ለመረዳት አጠቃላይና ጠቃሚ ፍንጭ ይሰጠናል።

III. የትምህርቱ ዋና ክፍል

I. የእግዚአብሔር ማንነት

መጽሐፍ ቅዱስ ስለእግዚአብሔር የሚገልጽንን ሁለት ዋና ዋና የሆኑ መሠረታዊ ማንነቶችን እንመለከታለን።

1.1 እግዚአብሔር መንፈስ ነው።

በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የተገለጠው አምላክ፣ በዐይን የማይታይ በእጅ የማይዳሰስ ሕልውናውና ሥራው ግን በልዩ ልዩ መንገድ የተገለጠ ሕያው መንፈስ ነው። በእነዚህን የታዩ ካላት አህዛብ ልማድ የተነሣ የሚታይ የሚዳበስ አምላክ የፈለጉትን እስራኤላውያንን ሙሴ በማያሻማ መንገድ እግዚአብሔር በሚታይ ነገር እንደማይመስል ነገሯቸዋል።

«እግዚአብሔር በኮራብ ተራራ ላይ በእሳት ውስጥ በተናገራችሁ ቀን ምንም ዐይነት መልክ ከቶ አላያችሁም፤ ስለዚህ ለራሳችሁ ተጠንቀቁ፤ ይኸውም እንዳትረከቡ፤ በወንድ ወይም በሴት መልክ በማናቸውም ዐይነት ምስል የተቀረጸ ጣዖት ለራሳችሁ እንዳታበጁ፤ ወይም በምድር ላይ የሚኖር የማናቸውንም እንስሳ ወይም በአየር ላይ የሚበር የማናቸውንም ወፍ፤ ወይም በደረቱ የሚሳብ የማናቸውንም ፍጡር ወይም በውሃ ውስጥ የሚኖር የማናቸውንም ዓሣ ምስል እንዳታደርጉ ነው። ከዋክብትን፣ የሰማይ ሰራዊታችንም ሁሉ በምትመለከትበት ጊዜ፣ ወደ እነርሱ እንዳትሳብና እንዳትሰግድላቸው፣ እምላክህ እግዚአብሔር ከሰማይ በታች ላሉ ሕዝቦች ሁሉ ድርሻ አድርጎ የሰጣቸውንም ነገሮች እንዳታመልክ ተጠንቀቁ» (ዘጸ 4: 15-19)

መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ውሃ ልትቀዳ ከመጣቸው የሰማርያ ሴት ጋር ባደረገው ንግግር እግዚአብሔር በቦታና በሰው ልማድ የማይወሰን መንፈስ መሆኑን በግልጽ አስረድቷል።

«እግዚአብሔር መንፈስ ነው፣ የሚያመልኩትም (የሚሰግዱለትም) በመንፈስና በእውነት ሊሰግዱለት ያስፈልጋቸዋል።» (ዮሐ 4:24)
እግዚአብሔርን ያየው አንድም ሰው እንደ ሌላ የሐንሰ ወንጌላዊው ሲጽፍልን ሐዋርያው ጳውሎስም «እርሱ ብቻ የማይሞት ነው። ማንም ሊቀርበው በማይችል ብርሃን ይኖራል፤ አንድ ሰው እንኳ አላየውም፤ ሊያይም አይቻለውም» በማለት ይህንኑ ያረጋግጥናል። (1ጢሞ 5: 16)

1.2 እግዚአብሔር ሥሉስ አምላክ ነው። (በሥላሴነት ይኖራል)

እግዚአብሔር አንድ ነው። ብሉይም ሆነ አዲስ ኪዳን ይህንኑ በመስማማት ያስተምራሉ። ሙሴ ለሕዝቡ እስራኤል ይህንን እውነት አጠንክሮ ተናገረ። «እሥራኤል ሆይ ስማ አምላካችን እግዚአብሔር አንድ እግዚአብሔር ነው።» (ዘጸ 6: 4) ይኸው ታዋቂ ቃል በማርቆስ ወንጌል ውስጥ በመድኃኒታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ተጠቅሷል። ይህን ሲያዳምጥ የነበረው ከክርስቶስ ጋር የተነጋገረው የሕግ መምህር መድኃኒታችንን እንዲህ አለው። «መምህር ሆይ መልካም ብለሃል፤ እርሱን በፍጹም ልብ፤ በፍጹም አእምሮ፤ በፍጹም ነፍስ፤ በፍጹም ኃይል መውደድ፤ እንዲሁም ባልንጀራህን እንደራሴ መውደድ ከሚቃጠል መሥዋዕት ሁሉና ከሌሎችም መሥዋዕቶች ይበልጣል።» (ማር 12:32-33) የእግዚአብሔር አንድ መሆን መሠረታዊ የክርስቲና አቋም ነው።

በመጽሐፍ ቅዱስ በልዩ ልዩ ሥፍራ እንደምንረዳው ይህ አንድ አምላክ ሦስት አካላት ሆኖ ይኖራል። አካል የሚለው ቃል በሥነ መለኮት ትምህርት የራሱ ማንነት ያለውን ነገር ለማመልከት የምንጠቀምበት ቃል እንጂ ሥጋ ወይም ሰውነት ማለታችን አይደለም። እነዚህን ሦስት አካላት (ማንነቶች) አብ፣ ወልድ፣ መንፈስ ቅዱስ ብለን እንጠራቸዋለን። ሥላሴ የሚለው ቃል ይህ የአካል ልዩነት በአንድ አምላክ ውስጥ ርስበርስ ሳይጋጭ ወይም ሳይከፋፈል ለዘላለም የሚኖርበትን ሁኔታ ለማመልከት የተሰጠ ስያሜ ነው። እግዚአብሔር ሥሉስ አምላክ ነው ስንልም በሦስት አካላት እየኖረ አንድነቱን የማያፋልስ አምላክ ነው ማለታችን ነው።

ኢየሱስ ልዑል እግዚአብሔርን አባቱ ነው በማለቱ ራሱን ከእብ ጋር አስተካከለ ወዲያውም እኔ እና እርሱ እያለ በመለየቱ ከእብ የተለየ ማንነትን / አካልን ገለጠ። አንድነታቸውንም ሲያስረዳ እኔን ያየ አብን አየ፤ እኔና አብ

እንደ ነገ» አሰ (ዮሐ 14: 9:10:30) ዮሐንስ በመልእክቱ «ወልድን የሚክድ ሁሉ አብ እንዲያለውም፤ በወልድ የሚታመን አብ ደግሞ አለው» በማለቱ የሁለቱን ልዩነትና እንደነት አጽና። (ዮሐ2:23) ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ወደ አብ (አባቱ) ሲሔድ ለደቀመዛሙርቱ የተናገረው ቃል የሥላሴን ግንኙነት ያሳያል።

«እኔም አብን አለምናለሁ፤ ለዘላለምም ከእናንተ ጋር እንዲኖር ሌላ አጽናኝ ይሰጣችኋል፤ እርሱም ---የእውነት መንፈስ ነው።» (ዮሐ 14 : 15-17)

በዚህ ንግግር ወስጥ ከክርስቶስ ጋር የተመሳሰለው ሌላ አጽናኝ መንፈስ ቅዱስ የሥላሴ ሦስተኛ አካል ነው።

ጌታችን በዮርዳኖስ ወንዝ በተጠመቀ ጊዜ መንፈስ ቅዱስ እንደ ርግቧ በላይ ሲወርድ አባቱም ሰለልጁ «የምወደው ልጄ» ብሎ ሲመሰክር እንመለከታለን። (ማቴ 3: 16-17) ታላቁ ተልእኮ በተሰጠበት በማቴዎስ ወንጌል ጌታችን «እንግዲህ ሂዱና አሕዛብን በአብ በወልድ በመንፈስ ቅዱስ ስም እያጠመቃችኋቸው» በማለቱ ገና የክርስትና ሕይወት ሲጀመር አዲሶች አማኞች የእግዚአብሔርን ሥላሴነት እንዲገነዘቡ መፈለጉን ያመለክታል። ጳውሎስም በደብዳቤዎቹ ቡራኬ ሲሰጥ «የጌታ የኢየሱስ ጸጋ፤ የእግዚአብሔር አብ ፍቅር፤ የመንፈስ ቅዱስም ገብረት ከሁላችሁ ጋር ይሁን በማለት ይህንን ሥላሴን አምላክ በአንድ ላይ ያቀርብልናል። ይህ ሁሉ የሚገልጥልን ነገር እግዚአብሔር በሦስት አካላት የሚኖር አንድ አምላክ መሆኑን እንዲሁ ሦስት አማልክት እንዳልሆነ ነው። ፈጣሪ፤ አጻኝና ቀዳሽ ሆኖ የተገለጠው ሥላሴን አምላክ አብ ወልድ መንፈስ ቅዱስ አንድ አምላክ ነው።

2. የእግዚአብሔር ባሕርያት

2.1 እግዚአብሔር ዘላለማዊ አምላክ

እግዚአብሔር ለዘመኑ መጀመሪያና መጨረሻ የሌለው ዘላለማዊ አምላክ ነው። ለሙሴ ራሱን ሲገልጥለት «እግዚአብሔር ያለና የሚኖር እኔ ነኝ» ከማለቱም ሌላ «እኔ የአባትህ አምላክ፤ የአብርሃም የይስሐቅና የያዕቆብ አምላክ ነኝ» ብሎ በሰዎች ዘመን የማይወሰን ሕያውነቱን አስረድቶታል። የባቢሎን ንጉሥ ናቡከደነፆር ከአብደቱ ሲመለስ «ለዘላለም የሚኖረውን አመሰግንሁ አከበርሁትም» ይለናል (ዳን 4: 34) በአዲስ ኪዳን ለጢሞቴዎስ የተጻፈው የጳውሎስ ደብዳቤም «ብቻውን የሆነ ገዥ፤ የነገሥታት ንጉሥና የጌቶች ጌታ እርሱ ብቻ የማይሞት ነው» ብሎ ዘላለማዊነቱን ያጽናልናል። (1ጢሞ 6 15-16)

ኢሳይያስ ነቢዩ «ጌታ እግዚአብሔር የዘላለም አምባ ነውና ለዘላለም በእግዚአብሔር ታመኑ» እያለ ይጋብዘናል። » (ኢሳ 26:4)

2.2 እግዚአብሔር ገደል አምላክ

ኃይል የሚለው ቃል ልዕልናን ጥንካሬን፤ ብልጽግናን፤ ሥልጣንን፤ ችሎታን ጥበብን ወይም ዕውቀትን ያመለክታል። እግዚአብሔር ኃይል አምላክ ነው ማለት ደግሞ ሁሉን ማድረግ የሚችል፤ ሁሉን የሚገዛ፤ ሁሉን የሚያውቅ፤ በሁሉ ስፍራ ያለ፤ የሚያድንና ፈራጅ አምላክ ነው ማለት ነው። ይህንን አባባል መሰረ

ገልጽ ሊያደርግ እንዲህ ይላል:- «አምላካችሁ እግዚአብሔር የአማልክት አምላክ፤ ኃይልም፤ የሚያስፈራ፤ በፍርድ የማያደላ፤ መማለጃም የማይቀበል ነው።» (ዘጸ 10:16-17)

ነቢዩ ኤርሚያስም ሲጽፍ «ምድርን በኃይሉ የፈጠረ፤ ዓለማትን በጥበቡ የመሠረተ፤ ሰማያትንም በማስተዋሉ የዘረጋ እርሱ ነው። ድምጹን ባሰማ ጊዜ ውሆች በሰማይ ይሰበሰባሉ፤ ከምድርም ጻር ደመናትን ከፍ ያደርጋል፤ ለዝናብም መብረቅን ያደርጋል፤ ነፋስንም ከቤተ መዛግብቱ ያወጣል» (ኤር 10:12-13) ይላል።

ዮሐንስ ባለራዕዩ « በእግዚአብሔር ዙፋን መካከልና ዙሪያ ያሉ በፊትም በኋላም ዐይኖች ያሏቸው ፍጥረታት ደግሞ--- ቅዱስ ቅዱስ፤ ቅዱስ የነበረውና ያለው፤ የሚመጣውም ሁሉንም የሚገዛ ጌታ አምላክ» (ራዕ.4:8) ማለታቸውን በመንገር የእግዚአብሔርን ኃይልነት ይገልጻል።

2.3 እግዚአብሔር ቅዱስ አምላክ

እግዚአብሔር «እኔ ቅዱስ ነኝ» ይላል እርሱ ቅዱስ ነው ስንል ከሁሉ የተለየ፤ ከክፋት የራቀ ቅን አምላክ ኃቢአትን የሚጠላ መሆኑን መናገራችን ነው። ለማያዊ አገልጋዮቹ በዙሪያው ከበው «ቅዱስ ቅዱስ ቅዱስ የሠራዊት ጌታ እግዚአብሔር ምድር ሁሉ ከክብሩ ተሞልታለች» ይላሉ (ኢሳ 6:3) ዘማሪውም አምላካችንን እግዚአብሔርን ከፍ ከፍ አድርጉት «ቅዱስ ነውና ወደ እግሩ መርገጫ ስንዱ (መዝ 99: 5) ይሰናል።

3. የእግዚአብሔር ሥራ - እግዚአብሔር ፈጣሪና ጠባቂ አምላክ

መጽሐፍ ቅዱስ ስለእግዚአብሔር መጀመሪያ የሚገልጥልን የዓለሙ ሁሉ ፈጣሪ መሆኑን ነው። እርሱ የሰማይና የምድር፤ የሕያዋን ፍጥረትና የሰው ልጅ ፈጣሪ መሆኑን በዘፍጥረት መጽሐፍ መጀመሪያ ምዕራፍ ላይ ተዘርዝሮ እናገኘዋለን። የማይታየው አምላክ የሚታዩትን ነገሮች ሁሉ እንደ ሠራ በዕብራውያን መጽሐፍ ተገልጿል «ዓለማት በእግዚአብሔር ቃል እንደተፈጠሩ --- የሚታየው ነገር የተፈጠረው ከማይታየው እንደሆነ እንገነዘባለን ። (ዕብ 11:3) ልዑል እግዚአብሔር ራሱ በኢሳይያስ መጽሐፍ እንዲህ ይለናል ፡-

«እጄ ምድርን መሥርታለች፤ ቀኚም ሰማያትን ዘርግታለች» (ኢሳ 48: 13) ሁሉንም ካለመኖር ወደ መኖር ያመጣቸው እርሱ ነው። «ሁሉን የፈጠርሁ፤ ሰማያትን ለብቻዬ የዘረጋሁ፤ ምድርንም ያፀናሁ እግዚአብሔር እኔ ነኝ» ይላል (ኢሳ 44: 24)

እግዚአብሔር የፈጠረው ነገር ሁሉ መልካም መሆኑን በዘፍጥረት አንድ ላይ «እነሆ መልካም ነበር» በሚለው ሐረግ ተደጋግሞ ተገልጿል። ሐዋርያው ጳውሎስም ከብዙ ዘመናት በኋላ በጻፈው ደብዳቤ «እግዚአብሔር የፈጠረው ሁሉ መልካም ነውና፤ ከምስጋናም ጋር ቢቀበሉት የሚጣል ምንም የለም» (1ጢሞ 4:4) ይለናል።

እግዚአብሔር ዓለምን የፈጠረ ብቻ ሳይሆን ከፍጥረት ጅማራ እስከዛሬ ድረስ የፈጠረውን ሁሉ በመጠበቅ በመንከባከብ በማዘዝ በማሰማራት ትጉህ መሆኑን እናስተውላለን።

«ዓይናችሁን ወደ ላይ አንስታችሁ ተመልከቱ እነዚህን የፈጠረ ማን ነው? ሠራዊታቸውን በቁጥር የሚያወጣ እርሱነው ሁሉንም በየሰማቸው ይጠራቸዋል በኃይሉ ብዛትና በችሎቱ ብርታት አንድስ እንኳ አይታጣውም» (ኢሳ 40 :26) በመዝሙር 145:15 ላይ ደግሞ «የሁሉ ዓይን አንተን ተስፋ ያደርጋል፤ አንተም በየጊዜው ምግባቸውን ትሰጣቸዋለህ» ይላል። ስለዚህ እግዚአብሔር ፈጣሪና መጋቢ ተንከባካቢና አሳዳሪ የፍጥረቱ አዛዥና አስቃ መሆኑን እንመለከታለን።

በዚህ ምዕራፍ የእግዚአብሔርን ማንነት ከባህርያቱም መካከል ጥቂቶቹን እንዲሁም ዋና ሥራውን ተመልክተናል። ይህ አምላክ በአክብሮት የሚመለከብ ባሕርያቱም በትጋት ሊታወቁ የሚገባው አምላክ ሲሆን፤ ፍጥረቱንም ደግሞ በእንክብካቤ ልንይዝ የሚገባን መሆኑን እናስተውላለን።

IV የጥናት ቡድኑ የሚከናወኑ ተግባራት

እግዚአብሔርን ለማድነት ጊዜ ውሰዱ። እያንዳንዱ ሰው እግዚአብሔር አምላክን በፈጣሪነቱና በሥራው የሚያደንቅበትን አንድ ምክንያት ለቡድኑ ይናገርና በጋራ በነዚሁ ዙሪያ አጭር የአምልኮ ጊዜ ይኑራችሁ።

V የውይይት ጥያቄዎች

1. እግዚአብሔር መንፈስ መሆኑ በመጽሐፍ ቅዱስ በግልጽ ተነግሯል። ይህን እውነት ሰው ቢቀበል በዚህ አገር የሃይማኖት ባህልና ልማድ ላይ ምን ለውጥ ያመጣል?
2. እግዚአብሔር ፈጣሪ ብቻ ሳይሆን የፍጥረት ጠባቂና መጋቢ ነው ካልን ይህ ለኛ በግል ምን ትርጉም ይሰጠናል?
3. ክርስቲያኖች የእግዚአብሔርን ፍጥረት ለመንከባከብ ምን ተጨባጭ ርምጃዎች ሊወስዱ ይገባል ትላላችሁ?

VI የቃል ጥናት ጥቅስ

« ከማሕፀን የሠራህ፤ የተቤዠህም፤ እግዚአብሔር እንዲህ ይላል፤ ሁሉን ነገር የፈጠርሁ፤ ብቻዬን ለማያትን የዘረጋሁ ፤ ምድርን ያንጣለልሁ፤ እኔ እግዚአብሔር ነኝ።» (ኢሳ 44: 24)

የእግዚአብሔር መገለጥና መጽሐፍ ቅዱስ

I. የትምህርቱ ዓላማ

1. እግዚአብሔር ራሱን የገለጠ አምላክ መሆኑን ዐውቀን ልባችን ለዚህ መገለጥ የነቃ እንዲሆን ለመቀስቀስ።
2. መጽሐፍ ቅዱስ ብቸኛ የክርስቲያን አስተምህሮ ምንጭ መሆኑን በመገንዘብ የመጽሐፍ ቅዱስን ትምህርት በጥንቃቄ ልንማረውና እንደቃሉም እምነታችንን አካሄዳችን ልንመራው እንደሚገባን ለማስተማር።

II. የትምህርቱ መግቢያ

ጤነኛ አእምሮ ያለው ማንም ሰው ስለሕይወት ብዙ ጥያቄ አለው። ስለእውነትና ሐሰት፤ ስለ በጎና ክፉ፤ ስለግንኙነት፤ ስለፍጥረት፤ ስለአምላክ፤ ስለመጪው ዘመን ና ስለሌሎች ብዙ ጉዳዮች ማወቅ ይፈልጋል። የነዚህ መሠረታዊያን ጥያቄዎች መልስ የት ይገኛል? የሚሰጠው መልስስ እውነት ለመሆኑ ምን ማረጋገጫ አለን? ሕይወቴን በምን አትጣጫ ልምራ? ለመሆኑ እግዚአብሔር በእርግጥ አለ ወይ? ያለ እንደሆነስ ምን ዓይነት ነው? እርሱንስ ማወቅ ይቻላል ወይ? የሚሉት በርካታ ጥያቄዎች በየልቡናችን ጎዳ ይመላለሳሉ።

የክርስቲያን አምላክ ራሱን የገለጠ አምላክ ነው። እርሱ ራሱን ባይገልጥ ሊታወቅ የማይቻል አምላክም ነው። ይህ አምላክ ማንነቱን ማሳወቅ ብቻ ሳይሆን ፈቃዱንና አሳቡንም ገልጿል፤ የሰው ልጅም ሊንዝበት የሚያስፈልገውን ጉዳና አመልክቷል። ይህን ያደረገበትን መንገድና የዕውቀት ምንጭ መረዳት እጅግ አስፈላጊና ጠቃሚ ነው። ሕይወት በዘፈቀደ መሔድ ከሌለበት ይህ የዕውቀት በር መክፈት አለበት። ስለዚህ በዚህ ምዕራፍ የእግዚአብሔርን አስተርጓሚ ወይም መገለጥ በመጠኑ እንማራለን።

III. የትምህርቱ ዋና ክፍል

1 አጠቃላይ መገለጥ

የዕብራውያን ደራሲ እግዚአብሔር በብዙ አይነትና በብዙ ጎዳና ራሱን ለሰው እንደገለጠ ይናገራል (ዕብ1:1)። እግዚአብሔር ራሱን የገለጠበት ብዙ አይነት ጎዳና በአጠቃላይ መገለጥና በልዩ መገለጥ ሊከፈል ይችላል። አጠቃላይ መገለጥ የምንለው እግዚአብሔር በፍጥረት ዓለም ራሱን የገለጠበት መንገድ ሲሆን ልዩ መገለጥ ደግሞ እግዚአብሔር በቃሉ ማንነቱንና ፈቃዱን ለሰው ያብራራበት መንገድ ነው።

በፍጥረት ዓለም እግዚአብሔር ራሱን ስለመገለጡ መጽሐፍ ቅዱስ ሲናገር «የማይታየው ባህርዩ እርሱም የዘላለም ኃይሉ ደግሞም አምላክነቱ

ከጎረቤት ፍጥረት ደምር ከተሰሩት ታውቆ ግልጽ ሆኖ ይታያል።» (ሮሜ 1:20-21) ይላል። ይህም ማለት ፍጥረት ሁሉ ተራሮች፣ ሽለቆች፣ ባህርቶች፣ ውቅያኖሶች እንዲሁም ሰማያዊውን አካላት ፀሐይ፣ ጨረቃና ከዋክብት ሁሉ በነዚህም መካከል ግዙፋንና ጥቃቅን ፍጡራን ሁሉ የእግዚአብሔር ፈጣሪነትና ሁሉን ቻይነት የተገለጠባቸው ምስክሮች ናቸው ማለት ነው። እነዚህም የእግዚአብሔርን ማንነት በተለይም ኃይሉንና እምላክነቱን የሚያወጁ ናቸው። ምስክርነታቸውንም አስመልክቶ ዳዊት በመዝሙሩ «ሰማያት የእግዚአብሔርን ክብር ይናገራሉ፤ የሰማይም ጠፈር የእጁን ሥራ ያወራል» (መዝ 19:1) ይላል። የእግዚአብሔርን ማንነት ሲመሰክሩም በሰው ቋንቋና አንደበት ባይናገሩም በራሳቸው አፈጣጠርና አሠራር የሚገልጡት መልዕክት እንዳላቸው ሲናገር «ድምፃቸው ወደ ምድር ሁሉ ታላቸውም እስከ ዓለም ዳርቻ ወጣ (መዝ 19:4) ይለናል።

እንደ አጠቃላይ መገለጥ የሚወሰደው ሌላው የዕውቀት በር የሰው ህሊና ነው። እግዚአብሔር ቃሉን ለሰው ከመግለጡ በፊት ሕጉን በሰው ህሊና ውስጥ አኑሯል። ይህም ሕግ ሰው መልካም ሥራ እንዲሠራ በሚያነሳሳው፣ ክፉ ሥራ ደግሞ እንዳይሰራ በሚከለክለውና በሚነቅፈው የህሊና ሥራ ይታወቃል (ሮሜ 2:14-15) ። ይህም ማለት በሰው ልብ ያለው ሕግ እግዚአብሔር በመልካም ሥራ የሚደሰት፣ በክፉ ድርጊት ግን የሚያዘንና የሚቆጣ እምላክ መሆኑ ለሰው ይመሰክራልና አጠቃላይ የሆነ የእግዚአብሔር መገለጥ ነው ለማለት ይቻላል። ይህ ሁሉ አጠቃላይ መገለጥ ነው የተባለው ስለ እግዚአብሔርና ስለጽድቅ ባህርያት የሚነግረን ነገር በመጠኑና ባጠቃላይ በመሆኑ ነው ። ልዑል እምላክ ስለፈቃዱና አሳቡ ጠቅላላ ንድፍ ብቻ ሰጥቶን የቀረውን በግምት እንድንሞላው ለእኛ አልተወደም። የዕቅዱን ዝርዝር፣ የአሠራሩን መርገ፣ መለኮታዊ ባህርያትና በሰው ልጅ ታሪክ ውስጥ ያለውን እንቅስቃሴ የሚያስረዳ ልዩ መገለጥ ደግሞ ሰጥቶናል። ይህ ልዩ መገለጥ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ተሰብስቦ ያለው የእግዚአብሔር ቃል ነው።

2. መጽሐፍ ቅዱስ የእግዚአብሔር መገለጥ

2.1 መጽሐፍ ቅዱስ ምንድነው?

መጽሐፍ ቅዱስ ሁሉን ፈጣሪና ሁሉን ዐዋቂ የሆነው የእግዚአብሔር ዓላማና አሳብ የተካተተበት መዝገብ ነው። ይህ እምላክ ሰዎችን ስለሚወድና ስለሰለጠነ ተዕለት ውጣውረዳቸው ብቻ ሳይሆን ስለዘላለም ዕጣ ፈንታቸውም ስለሚያስብ ለሕይወት ጉዳያቸው የሚሆን ብርሃን የከሰተበት (የገለጠበት) መጽሐፍ ነው። ሐዋርያው ጴጥሮስ እንደሚነግረን ፡-

«ቅዱሳን ሰዎች በመንፈስ ቅዱስ ተመርተው» የጻፉት እውነተኛ የእግዚአብሔር ቃል ነው። (2ኤጥ 1:2-23)
 መጽሐፍ ቅዱስ በሰዎች ቋንቋና ፊደል ቢጻፍም፣ የሰዎችን ባህል መሠረት ያደረጉ አገላለጦች ቢይዝም፣ ሥጋ በሰበሱ ሰዎች ውስጥ አልፎ ደስታቸውንና ገዝናቸውን ምኞታቸውንና ተስፋቸውን ቢያንፀባርቅም፣ ጴጥሮስ እንደሚለን ከቶ በሰው ፈቃድ አልመጣም። (2ኤጥ1:21) እግዚአብሔር ሰብአውያን ጸሐፊዎቹን ከሰህተት ጠብቆ መልእክቱን ለማስተላለፍ ተጠቅሞባቸዋል።

2.2 የመጽሐፍ ቅዱስ ሥልጣን

የመጽሐፍ ቅዱስ ሥልጣን የመነጨው ከደራሲው ከእግዚአብሔር ሥልጣን ነው። እግዚአብሔር የሚናገረው የመጨረሻው ትክክለኛ ነገር በመሆኑ ምክንያት አማኞች ሁሉ እርሱ በቃሉ ለተናገረው ሊገዙ ይገባል። ቅዱሳት መጻሕፍት የእግዚአብሔር መንፈስ ያለባቸው በመሆኑ (2ጢሞ 3:16) ምንጫቸው ሥልጣናቸውን ያሳያል። ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስና ሐዋርያቱ ቅዱሳት መጻሕፍትን የትምህርታቸው መሠረትና መመዘኛ በማድረግ ወሳኝ ሥልጣን ያላቸው ሰነዶች እንደሆኑ ቆጥረዋቸዋል። በተደጋጋሚ አድማሮቻቸውንና አንባቢዎቻቸውን ወደ ቅዱሳት መጻሕፍት እያመለከቱ በመጽሐፍ እንዲህ ተብሎ ተጽፏል ወይም «በመጻሕፍት የተጻፉትን አላነበባችሁምን?» ብለዋል። ለእነርሱ የመጽሐፍ ቅዱስ ቃል ፍጹም ነበረ። ሊቀነስ ወይም ሊሠረዝ የሚችል ምንም ነገር አልነበረም። ቅዱሳት መጻሕፍት ያሉት እግዚአብሔር ያለው ነው።

2.3 የመጽሐፍ ቅዱስ ዋና መልእክት

ብሉይ ኪዳን በእስራኤላውያን ላይ ሲያተኩር አዲስ ኪዳን ሁሉን የሚመለከት መልእክት አለው።
 ኢየሱስ ክርስቶስ የመጽሐፍ ቅዱስ ማእከላዊ መልእክት ነው። ብሉይ ኪዳን በትንቢት መልክ ስለኢየሱስ ክርስቶስ ይናገራል። ለምሳሌ በዘፍጥ 12:2-3 ላይ «.....ምድር ነገዶች ሁሉ ባንተ ይባረካሉ» ይላል። የምድር ነገዶች ሁሉ የሚባረኩበት የአብርሃም ዘር ኢየሱስ ክርስቶስ መሆኑን «የአብርሃም በረከት ወደ አህዛብ በኢየሱስ ክርስቶስ ይደርሳላቸው ዘንድ (ግላ 3:14) በማለት ጳውሎስ ይህንኑ ደግፎ በአዲስ ኪዳን ይጽፋል። ከላይ የተጠቀሱት ጥቅሶች የመጻን ተስፋ መስጠቱን እና መፈጸሙን ይናገራሉ። በዚህ አይነት ብሉይ ኪዳን በኢየሱስ ክርስቶስ በረከት እንደሚገኝ ተስፋ የተሰጠ መሆኑን ሲናገር አዲስ ኪዳን ደግሞ ይኸው ተስፋ መፈጸሙን ይነግረናል። ስለዚህ የመጽሐፍ ቅዱስ ማእከላዊ መልእክት ኢየሱስ ክርስቶስ ነው። ጌታችን እንዲህ አለ፡-

«በእነርሱ የዘላለም ሕይወትን የምታገኙ እየመለሳችሁ፤ መጻሕፍትን ትመረምራላችሁ እነዚህ መጻሕፍት ስለ እኔ የሚመለከሩ ናቸው ።» ዮሐ 5:39

2.4 የመጽሐፍ ቅዱስ አከፋፈል

መጽሐፍ ቅዱስ ሁለት ዐይነት ኪዳናት በአንድ ላይ የተቀመጡበት መዝገብ ነው። ኪዳን ማለት ውል፣ ስምምነት ማለት ነው። ኪዳኑ ወይም ውሉ በእግዚአብሔር ና በሰዎች መካከል ያለ ነው። ብሉይ ኪዳን - አርጌው ውል፣ የቀደመው ውል ማለት ሲሆን ይህ ኪዳን ወይም የግንኙነት ደንብ በእግዚአብሔርና በእስራኤላውያን መካከል የተፈጸመ ነው። ብሉይ ኪዳን በውስጡ 39 መጻሕፍት አቅፏል። ዐዲስ ኪዳን ወይም አዲሱ የግንኙነት መመሪያ በእግዚአብሔር ልጅ በኢየሱስ ክርስቶስ ና በሰሙ በሚያምኑት ሰዎች መካከል የተፈጸመ ነው። ይህም ኪዳን 27 ልዩ ልዩ መጻሕፍት

ይዟል። መጽሐፍ ቅዱስ በድምሩ 66 መጻሕፍት በአንድ ላይ የተሰበሰቡበት መዝገብ ነው።

በአጻጻፍ ስልቱ ብሉይ ኪዳንን አራት ቦታ መክፈል ይቻላል።

1. የሕግ መጻሕፍት፡ ከአራት ዘፍጥረት እስከ አራት ዘዳግም
2. የታሪክ መጻሕፍት፡ ከመጽሐፈ ኢያሱ እስከ መጽሐፈ ሩት
3. የቅኔ መጻሕፍት፡ ከመጽሐፈ ኢዮብ እስከ ማሕልየ መሐልይ ዘሰሉሞን
4. የትንቢት መጻሕፍት፡ ከትንቢተ ኢሳይያስ እስከ ትንቢተ ሚልክያስ ናቸው።

አዲስ ኪዳንንም እንደዚሁ በአራት ክፍሎች መክፈል ይቻላል። እነርሱም

1. ወንጌላት፡ ከማቴዎስ ወንጌል እስከ ዮሐንስ ወንጌል
2. የታሪክ መጻሕፍት፡ የሐዋርያት ሥራ መጽሐፍ
3. መልዕክቶች፡ ከሮሜ መልዕክት እስከ የይሁዳ መልዕክት
4. የትንቢት መጽሐፍት፡ የዮሐንስ ራዕይ ናቸው።

ነቢያት በብሉይ ኪዳን ዘመን የእግዚአብሔርን ቃል ያስተማሩና የጻፉ ቅዱሳን ሲሆኑ ወንጌላውያንና ሐዋርያት በአዲስ ኪዳን ዘመን የእግዚአብሔርን ቃል ለሰዎች ያስተማሩና የጻፉ ናቸው። ብሉይ ኪዳን በዕብራይስጥ ቋንቋ የተጻፈ ሲሆን አዲስ ኪዳን ደግሞ በግሪክ ቋንቋ ተጻፏል። አገራችን ኢትዮጵያ የክርስትናን እምነት በቀደምትነት ከተቀበሉት አገሮች አንዷ ስለሆነች ከእምስተኛው ምዕተዓመት ጀምሮ ቅዱሳት መጻሕፍት በራሷ ፊደል በግእዝ ቋንቋ ተተርጉመው ነበር። መጽሐፍ ቅዱስ አብዛኛው ሕዝብ ሊረዳው በሚችልበት በአማርኛ ቋንቋ ለመጀመሪያ ጊዜ የተተረጎመው አባአብርሃም በተባሉ ኢትዮጵያዊ የቋንቋ ሊቅ ሲሆን ይህም መጽሐፍ የታተመው በ1879 ዓ.ም ነው። በኋላም በሌሎች ብሔረሰብ ቋንቋዎች ተተርጉሞአል። ቋንቋ በዘመን ብዛት እየተለወጠ መሄድ ባሕርይ ነውና በየጊዜው አዳዲስ ትርጉሞች ማስፈለጋቸው አልቀረም። በዚህ ምክንያት በአባ አብርሃም ከተተረጎመው የጥንት የአማርኛ መጽሐፍ ቅዱስ ሌላ አሁን በአማርኛ ሦስት የተለያዩ ትርጉሞች ታትመው በተጠቃሚዎች እጅ ገብተዋል። አንደኛው በቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ የበላይ ተቆጣጣሪነት ተሠርቶ በ1954 ዓ.ም የታተመው ሲሆን ሁለተኛው ደግሞ በኢትዮጵያ መጽሐፍ ቅዱስ ማኅበር ቀሰል ባለትርጉም የተዘጋጀ ነው። ሦስተኛው በኢንተርናሽናል መጽሐፍ ቅዱስ ማኅበር ተሰናድቶ በ1993 ዓ.ም የታተመው አዲሱ መደበኛ ትርጉም (አመት) ተብሎ የተሰየመው ነው።

2.5 የምናጠናውና የምንታዘዘው ቃል

ዘግራው እንደተናገረው የእግዚአብሔር ቃል ለእግራችን መብራት ለመንገዳችንም ብርሃን ነው። (መዝ 118:32) ይህ ቃል የነፍስ ምግብ ነው። ጌታችን ከመጽሐፍ ጠቅሶ እንደተናገረው ሰው በእንጀራ ብቻ ሳይሆን የሚኖረው ከእግዚአብሔር አፍ በሚወጣም ቃል ነው። (ማቴ 4:4) ነፍሳችን እንድትጠነከር የሚያስፈልጋት ምግብ ከመሆኑ ባሻገር ወደ ስህተት እንዳንገባ የሚያነቃንና የሚመራንም ይኸው ቃል ነው።

«አንተን እንዳልበድል ቃልህን በልቤ ሰወርሁ» በማለት ዘግራው ሲናገር ጌታችን ኢየሱስ ደግሞ «መጻሕፍትንና የእግዚአብሔር ኃይል አታውቅም ትስታላችሁ» ብሎ ሰዱቃውያንን ወቅሷል (ማቴ 22:29) ስለዚህ መጽሐፍ ቅዱስን ለመረዳት በትሕትናና በትጋት ማንበብና መስማት ያስፈልጋል። የጌታን ቃል እንድንረዳ የሚያግዝን የእግዚአብሔር መንፈስ እንደተሰጠን ወንጌላት ይናገራሉ። ጌታ ኢየሱስ ለደተመዛመቱ «የእውነት መንፈስ በመጣ ጊዜ ወደ እውነት ሁሉ ይመራችኋል ብሏቸዋል።» (ዮሐ 16:13) በመንፈሱ ርዳታ በጸሎት ሆነን ስናጠናውና ስንማረው የእግዚአብሔርን ፈቃድና አባብ እናገኛለን። ይህን መረዳት የምንፈልገው አእምሮአችን በዕውቀት ለመመላት ብቻ ሳይሆን እግዚአብሔር የሚለንን ሰምተን ለመለወጥና እርሱንም ለመታዘዝ ነው። ምክንያቱም ቃሉ የተሰጠው «የእግዚአብሔር ሰው ፍጹምና ለበጎ ሥራ ሁሉ የተዘጋጀ ይሆን ዘንድ ነው» (2ጢሞ3:17)

IV በጥናት ቡድኑ የሚከናወኑ ተግባራት

1. የቡድኑ አባሎች ማንበብና መጻፍ የሚችሉ ከሆነ (ወይም በተለይ የሚችሉትን) ከአዲስ ኪዳን መጻሕፍት መካካል በጣም አጭር የሆኑትን ለምሳሌ እንደ ይሁዳ መልእክት ያሉትን አንብበው ዋና አሳቡን ለቡድኑ እንዲነግሩ የቤት ሥራ መስጠት ይቻላል።
2. ለአንድ ወር የሚሆን የመጽሐፍ ቅዱስ ንባብ መምሪያ አውጥቶ ወይም የተዘጋጀ ካለ ያንን ሰጥቶ በየቀኑ ጥቂት ጥቂት ምንባቦች በየግላቸው እንዲያነቡና የጥሞና ጊዜን እንዲለምዱ ማበረታታት ያስፈልጋል። (የቃል እግዚአብሔር አንባቢዎች ማኅበር የየዕለቱ ብርሃን የሚል የማዝበያ መምሪያ ያዘጋጃል)

V የውይይት ጥያቄዎች

1. የእምነትና የተግባር መወሰኛችን መጽሐፍ ቅዱስ ብቻ ከሚሆን ባህልና የግል ልምምድ ወይም ሌሎች መጻሕፍትም ጭምር ቢሆኑ ምን ችግር ያመጣል?
2. አንድ ሰው የእግዚአብሔርን ቃል የሚወድ ከሆነ ይህ ፍቅሩ በምን መንገድ ሊታይ ይችላል?

VI የቃል ጥናት ጥቅስ

« ሕግህን የሚወዱ ብዙ ሰላም አላቸው፤ ዕንቅፋትም የለባቸውም።»
መዝ (119) : 165

ሰው - የወደቀ ክቡር ፍጡር

I. የትምህርቱ ዓላማ :-

1. ሰው የእግዚአብሔር ዓላማና ፈቃድ እንዲፈጸምበት የተሠራ ልዩ ፍጡር መሆኑን በመገንዘብ ለሰብዓዊ ፍጡር አክብሮት እንድናገኝ፡፡
2. ሰዎች እንደመሆናችን አምላክ የሰጠንን ክብር እያደነቅን፤ ለእርሱ በሁለንተናችን እንድንገነዛ ለመቀስቀስ፡፡

II. የትምህርቱ መግቢያ

ሰው አስገራሚ ፍጡር ነው፡፡ በአካባቢው የሚገኘውን ጥሬ ዓለም አስገብሮ ለገብረተሰብ በሚጠቅም መልክ ሲያሰናዳው፤ በሚያስደንቅ የኑሮ ሥርዐት የዳበረ ባሕር ሲገነባ፤ ለተጨነቁ ለታመሙና ለተጉዱ ሕዝብ መፍትሔ የሚሆኑ የርገራጌ መግለጫ ተቋሞች ሲያደራጅ፤ በምርምር ተራቅቆ የሰማይ አካላትን ተፈጥሮ ሲያጠና ስንመለከት የሰው ልጅ ዕዕብ ድንቅ ማንነቱ ያስገርመናል ፡፡

ነገር ግን ይኸው መሬትን የሚያለማ የሰው ልጅ መሬትንና በላይዋ የሚገኙ ሀብቶችን በሚበክል ግዴላሽነትና ስግብግብነት ሊኖር እናየዋለን፤ ለድኸች የሚራራው ይኸው ሰው፤ ሕዝብን በቅጽበት የሚያጠፋ የጥፋት መሣሪያ ሲያበጅ እናገኘዋለን፤ ፍጥረትን ለመቆጣጠርና ጥቅም ላይ ለማዋል ታላቅ ችሎታ ያለው ሰው ራሱን ለመቆጣጠር ዐቅም አጥቶ ብኩንና ዓላማ ቢስ ፍጡር ሆኖ ሲዋትት እናየዋለን ፡፡

ሰው ለአምላክ እጅግ የቀረበ ወዳጅ መስሎ ስናየው ከፍጥረት ሁሉ ደግሞ ከአምላክ የሸሸ ወንጀለኛ እሱ ሆኖ ይገኛል፡፡ እነዚህ ሁለት እጅግ የተራራቁ ገጽዎቻችን ያሉት የሰው ልጅ ይህ ጉራማይሌነቱ (ሁለት ገጽታው) ከየት መጣ ? የእግዚአብሔር ቃል ስለሰው ማንነት ምን ይላል? የሚሉትን ጥያቄች እያሰላሰልን ይህን ትምህርት እናጠናለን፡፡

III. የትምህርቱ ዋና ክፍል

1. ሰው የእግዚአብሔር አምላል

ክርስትና ስለሰው ልጅ ያለውን ከፍተኛ አመለካከት የሚያሳየው በከፍጥረት መጀመሪያ ምዕራፍ ላይ የተገለጠው የእግዚአብሔር ዐዋጅና ታላቅ ሥራ ነው፡፡ ይህም «እግዚአብሔር ሰውን በመልካችን፤ በአምላካችን እንሥራ፤ በባሕር ዓሦች፤ በሰማይ ወፎች፤ በከሰቶች፤ በምድር ሁሉ ላይ፤ እንዲሁም በምድር በሚሳቡ ፍጡራን ሁሉ ላይ ሥልጣን ይኑራቸው አለ፡፡

ስለዚህ እግዚአብሔር ሰውን በራሱ መልክ ፈጠረው፤ በእግዚአብሔር መልክ ፈጠረው ወንድና ሴት አድርጎ ፈጠራቸው» (ዘፍ 1:26-27) የሚል ነው፡፡ እግዚአብሔር ሌሎችን ፍጥረት ሁሉ ሲፈጥር «ይሁን አለ» ወይም «አደረገ» የሚል መግለጫ ብቻ ሲሰጥ የሰውን ልጅ ግን ለየት ዓለ ሁኔታ በመልኩና በምሳሌው (በአምላኩ) እንደፈጠረው የሚያስረዳ ከፍተኛ የዘገቢ

ደረጃ የሚያመለክት አገላለጽ አለ፡፡ ይህ በእግዚአብሔር አምላል መፈጠር ምን ማለት ነው የተባለ እንደሆነ ልዩ ልዩ መልሶች ሊሰጡ ይችላሉ ፡፡ ሦስት ርስ በርስ ተደጋጋፊና ልዩ ልዩ ገጽታ ያላቸው ጠቃሚ አሳቦች ተሰንዝረዋል፡፡

ሀ. ሰው የፍጥረት ገዥና አስተዳዳሪ

በመልካችን እንፍጠር ከሚለው ዐዋጅ ጋር ተያይዞ «ምድርን ይግዙ» የሚል ቃል ስላለ የሰው የእግዚአብሔር አምላልነት አንድም ገንርነቱን የሚያመለክት ነው፡፡ ሰው እንደእግዚአብሔር ፈጣሪ ባይሆንም እግዚአብሔር በፈጠረው ዓለም ላይ የአምላክ እንደራሴ ሆኖ ሊያስተዳድር ተሾሞአል፡፡ ዘማሪው ዳዊት ይህንን በመዝሙሩ ገልጾታል፡፡ ሰው ምንድን ነው? ብሎ ጠይቆ «ከመላእክት በጥቂት አሳነስኸው፤ የክብርንና የሞገስ ዘውድ አቀዳጀኸው፡፡ በእጆችህ ሥራ ላይ ሾሞኸው፤ ሁሉን በእግሩ በታች አስገዛህለት፡፡» ይለናል (መዝ 8:5-6) እግዚአብሔር አዳም ለእንስሳት ስም እንዲያወጣቸው እንስሳቱን ወደ አዳም ማምጣቱ ሰው በፍጥረት ላይ ያለውን ሥልጣን የሚጠቁም ነው፡፡ (ዘፍ 2:19-20) ስለዚህ በእግዚአብሔር መልክ የተፈጠረው የሰው ልጅ ታላቅ ክብርና ከፍተኛ ገላፊነት የተቀበለ ፍጡር መሆኑ ግልጽ ነው፡፡

ለ. ሰው እግዚአብሔርን ለማምለክ የሚችል ፍጡር

ሰው በእግዚአብሔር መልክ፤ ምላሌ መፈጠሩ መንፈሳዊ ማንነት እንዳለው ስለሚያሳይ በደመናፍስ ብቻ ሊኖር የማይገባው ለፈጣሪ አምላክ መንፈሳዊ ምላሽ የሚሰጥ ፍጡር ነው፡፡ በሰባተኛው ቀን ከሥራው ሁሉ ያረፈው እግዚአብሔር የሰው ልጅም የሰንበትን ቀን አስቦና ቀድሶ እንዲያርፍ አዞታል፡፡ ይህም ሰው ፈጣሪውን በፀሎት እንዲፈልገው፤ በባለውለተኛነት መንፈስ አምላኩን እንዲያስበውና ከርሱ ጋር ገብረት እንዲያደርግ የሚጠበቅበት መሆኑን ያሳያል፡፡ እንግዲህ ሰው እግዚአብሔርን ሲያመልክ በአምላኩ መልክ የተፈጠረበትን ዓላማ ይፈጽማል ማለት ነው፡፡

ሐ. ሰው በቅዱስ ባሕርይ እንዲኖር የተሠራ ፍጡር

በእግዚአብሔር አምላል መፈጠር፤ የእግዚአብሔርን ባሕርይ በመጋራት ማለትም ነው፡፡ እግዚአብሔር በባሕርይ ቅዱስ፤ቸር ቅንና እውነተኛ ጻድቅም ስለሆነ የሰው ልጅ እነዚህን ባህርያት እንዲጎናፀፍ በተግባርም እንዲያሳይ ይጠበቅበታል፡፡ የፍትሕና የእውነት ፍለጋ ማንነታችን የመነጨው በእግዚአብሔር መልክ በመፈጠራችን ነው፡፡

እነዚህ ልዩ ልዩ ትርጉሞች በድምሩ የሚያስረዱን፤ ሰው ታላቅ ገላፊነት መሸከም የሚችል፤ አምላኩን በማምለክ የፍጡርነት መላ ርካታ የሚቀበልና ሞራላዊ እቋም ያለው ክቡር ፍጡር መሆኑን ነው፡፡

2. የሰው ተፈጥሮ

ሰው የሥጋ የነፍስና የመንፈስ ቅንብር ነው፡፡ የሰው አካል የተሠራው ከምድር አፈር ነው፡፡ (ዘፍ 2:7)

የሰው አካል የሚያዩ ዐይኖች፣ የሚሰሙ ጆሮች፣ ደም የሚያሠራጩ ልብ፣ ቆሻሻ የሚያጣሩ ከላሊትና ልዩ ልዩ መልእክቶች የሚቀበሉና የሚያስተላለፉ የእንጉል ውስጥ ክሮች/ ነርቮች ያሉት አሰደናቂ ሥራ ነው። ዘመነ ማቴዎስ «ግሩምና ድንቅ ሆኜ ተፈጥራአለሁና አመስግንሃለሁ» (መዝ 139:19) ብሎ ማለቱ ይህን የእግዚአብሔርን የጥበብ ሥራ ማድነቁ ነው። ሰው ይህን ግሩም አካሉን የመጠበቅ፣ የማሳደግ የመንከባከብ ኃላፊነት አለበት። በአዲስ ኪዳን ውስጥ የእማኙ ሥጋዊ አካል ትልቅ ዋጋ እንዳለው ተገልጿል። ጳውሎስ «ሥጋችሁ የክርስቶስ ብልቶች እንደሆኑ አታውቁምን? — ወይስ ሥጋችሁ ከእግዚአብሔር የተቀበላችሁት በእናንተ የሚኖረው የመንፈስ ቅዱስ ቤተመቅደስ እንደሆነ አታውቁምን?» ብሎ መጠየቁ ከዚህ ጋር አያያዞም «ስለዚህ በሥጋችሁ እግዚአብሔርን አክብሩ» ብሎ ማሳሰቡ ለሥጋችን ሁለንተናዊ ጥንቃቄ እንድናደርግ ያስገነዝበናል። (1ቆሮ6:19-20)

ነፍስ ሥጋን ሕያው የምታደርግ ከፈጣሪ የተገኘች ስጦታ ነች። ነፍሳችን የዕውቀት፣ የፈቃድና የስሜት ማደሪያ እንደሆነችም ይታመናል። መጽሐፍ ቅዱስ እንደሚነግረን ሰው ነፍሱ ከሥጋው ሲለይ ሞተ ይባላል። የሰው መንፈስ ከአምላኩ ጋር ንብረት ወይም ግንኙነት ሊያደርግበት የሚችለው ውስጣዊና ጥልቅ ማንነቱ ነው። እግዚአብሔር መንፈስ ነው የሚሰግዱለትም በመንፈስ ሊሰግዱለት ይገባል የተባለው አንድም ከዚህ የመንፈስ ባሕርይ የተነሣ ነው። የሰው መንፈስ ከኃጢአት የተነሣ ከአምላክ ጋር ሊገናኝ የማይችል ሙት ሊሆን ይችላል በመንፈስ ቅዱስ ሲቀሰቀስ ደግሞ ሕያው ሆኖ ትርጉም ያለው ግንኙነት ከእግዚአብሔር ጋር ሊያደርግ ይችላል። ዩሐንስ ሳንድቬድ የተባሉ ጸሐፊ ስለሰው መንፈስ እንዲህ በማለት ጽፈዋል።

ሰው በመንፈሱ ትዕቢተኛ ሊሆን ይችላል (ዳን 5:20) ወይም ደግሞ በኃዘን የተነሣ በመንፈሱ የተዋረደ ሊሆን ይችላል (ኢሳ 57:15) የሰው መንፈስ እግዚአብሔርን ልትፈልገው ትችላለች (ኢሳ 26:9) ከእግዚአብሔርም ጋር ያለው ንብረት የሠመረ ሲሆን መንፈሱ የቀና ሲባል ይቻላል (መዝ 51:1-12) በአንጻሩም ሰው በተንኮል እየተሞላ ከእግዚአብሔር ርቆ የተገኘ እንደሆነ በመንፈሱ ሽንገላ አለበት ሲባል ይቻላል (መዝ 32:2)

3. የሰው ውድቀት

የሰው ልጅ ታላቅ ክብር ተጉናጽፎ ቢፈጠርም፣ ከፍጥረቱ በኋላ ብዙም ሳይቆይ የእግዚአብሔርን ፈቃድና ሕግ በመጣሉ ከአምላኩ ጋር ተጣልቶአል። ይህ የእግዚአብሔር ፈቃድ መጣስ ዓመፅ ወይም ኃጢአት ይባላል። በዘፍ ምዕራፍ 3 ላይ እንደምናነበው ሰው በዲያብሎስ አሳችነት ተቃልሎ የማይገባውን በመፈጸሙ አዳምም ሔዋንም በተደላ ይኖሩበት ከነበረው ገነት ተባረዋል። ከገነት መባረሩ የሚያመለክተው ሰው ከአምላኩ ጋር የነበረው መልካም ግንኙነት መቋረጡን፣ እውነትና ሕይወት ከሚፈልቅበት ከእግዚአብሔር በመራቅ ለሐሰትና ለሞት የተጋለጠ ተንኮራታች ፍጡር መሆኑን ነው። እንዲሁም መጽሐፍ ቅዱስ የሰውን ኃጢአት ውጤት በማያሻማ መንገድ ሞት እንደሆነ ያስተምራል። የኃጢአት ዋጋ ሞት ነውና (ሮሜ 6:23) ሐዋርያው ጳውሎስ በአንዱ ሰው በአዳም በደል ምክንያት ሞት ለሰው ሁሉ እንደመጣ ፍርድ ወይም ከነኔም በዚህ በአዳም አለመታዘዝ ምክንያት እንደመጣ ያስተምራል። (ሮሜ 5:15-19)

ስለዚህ ከመጀመሪያው ሰው ከአዳም ጀምሮ እስከዛሬ የሚገኘው ሰብዓዊ ፍጡር ሁሉ የዚህ የኃጢአት ዕዳ ተሻካሚ በመሆኑ እግዚአብሔር ነስተመጠው የክብር ቦታ ወድጿል።

«ሁሉ ኃጢአትን ሠርተዋልና የእግዚአብሔርም ክብር ጉድሉአቸዋል። ጻድቅ የለም አንድ ሰንኳ፤ አስተዋይም የለም እግዚአብሔር የሚፈልግ የለም፤ ሁሉ ተሳብተዋል» ሮሜ 3:23

በኢየሱስ ክርስቶስ በኩል በተገኘው የማዳን ሥራ እስካልዳኑ ድረስ ሰዎች ሁሉ ለጥፋትና ለዐመፅ ተግባርም የተመቻቹ ናቸው።

IV የጥናት ቡድን የሚከናወኑ ተግባራት

በአካባቢያችሁ ለዎች የናቁዋቸው፣ የጠሉዋቸውና ከቁም ነገር የማይቆጥሯቸው ጉበጽሎች መካከል ወደ አንዱ ወይም ሁለቱ ሂዱና ክቡራን የእግዚአብሔር ፍጥረት፣እግዚአብሔር አምሳል እንደሆኑ የሚያረጋግጥላቸውን አንድ በጉ ነገር አድርጉላቸው። ለምሳሌ አንዱን ምስኪን እቤታችሁ ምሳ ኃብዙና እንደምታከብሩት እንደምትወዱት አሳዩት።

V የውይይት ጥያቄዎች

1. « ምድርን ግዙአት» ብሎ እግዚአብሔር ለሰው የሰጠውን ዐደራ የሰው ልጅ በተገቢው መንገድ እየተወጣነው ትላላችሁ? ካልሆነ ለምን?
2. « ሰው ክቡር ነው» እንዲሁም « ሰው በኃጢአት የወደቀ ፍጡር ነው።» የሚሉትን እውነታዎች በሚዛን(አስተካከለን) መያዝ (መገንዘብ) በዕለታዊ ኑሮአችንና ከሰዎች ጋር ባለን ግንኙነት አቅጣጫ ምን ጥቅም አለው?

VI የቃል ጥናት ጥቅስ

«በሐሳብህ ስፍራ ትሰጠው ዘንድ ሰው ምንድነው? ትጠነቀቅለትም ዘንድ የሰው ልጅ ምንድነው? ከመላእክት በጥቂት አሳነስኸው፤ የክብርንና የሞገስን ዘውድ አቀዳጀኸው። በእጆችህ ሥራ ላይ ሸምኸው፤» (መዝ 8:4-6)

የኢየሱስ ክርስቶስ ሕይወት

I. የትምህርቱ ዓላማ፡-

የሃይማኖታችን ሐዋርያና መሪ የሆነውን የኢየሱስ ክርስቶስን ምድራዊ ሕይወት ተመልክተን ልዩ ማንነቱን ለመገንዘብ

II. የትምህርቱ መግቢያ

ሕይወቱ፤ ሥራውና ትምህርቱ የዓለምን ታሪክ በጥልቅ የነካ እንደ ኢየሱስ ክርስቶስ ማንም የለም፡፡ የተወለደበት ቦታና ሁኔታ ዝቅ ያለ ቢሆንም እንደርሱ ልደት አስገራሚ ልደት አልነበረም፤ በትልልቅ የትምህርት ተቋሞች ውስጥ ገብቶ ባይማርም እርሱ ያስተማረው ትምህርት እስከ ዛሬ እየተጠና አላላቀም፤ ለታላቅነቱ ወደር የሌለው ሆኖ ሳለ አብዛኞቹ ጓደኞቹ ገጠሬ ዓሣ አጥማጆች ነበሩ፡፡ በእናጢ ቤት ውስጥ አድጎ ለአገልግሎት ሲወጣ የቤተመቅደስ ምሑራን ያልደረሱበትን ዕውቀት ያስተምራቸው ነበር፡፡ የታመሙትን የተጨነቁትን ለመርዳት እጅግ ርገሩን ልብ ነበረው፤ እጆቹ ለምጽሞችን እየዳሰሰ ሲያነጻ በነዚያው እጆቹ ጅራፍ ይዞ፤ የመቅደስ አታላሎችን አባረረ፡፡ ከድህረትና ከአመንዝሮች ጋር በርጋታ መነጋገር እንደሚችል ሁሉ ከባለጠገኛና ከሃይማኖት አለቆች ጋር በሥልጣን መነጋገር ይችል ነበር፡፡ ቀራጮች ሲጋብዙት ወደ ቤታቸው ሄደ፤ ሰው ከረሳቸው የብዙ ዓመት ሕመምተኞች ጋርም ዋለ፡፡ በሠርግ ቤት የደጋሹን አፍረት አስወገደ፤ በለቅሶ ቤት ሙት አስነሣ፡፡ ለሰው ልጆች ያሳየው ፍቅር እጅግ ትልቅ ሆኖ ሳለ የሞተው ግን እንደ ወንበዴ ነው፡፡ ጠላቶቹ በመቃብሩ ላይ ዘብ አቆሙ፤ ወዳጆቹ ትንሣኤውን በድፍረት ሰበኩ፡፡ ይህ ሰው እጅግ ለየት ያለ ሰው እንደሆነ ማንም ሊያስተባብል አይችልም፡፡ የርሱን ታሪክ ማጥናት በዓለም ሁሉ በተለይም በሚያምኑት ዘንድ ያለውን ዓላማም መገንዘብ ትልቅ ማስተዋል ነው፡፡

1. ልደቱና ዕድገቱ

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ከመወለዱ አስቀድሞ ብዙ ትንቢቶች የተነገሩለት ሰው ነው፡፡ በተለይ ስለልደቱ ከ700 ዓመታት በፊት በነቢዩ በኢሳይያስ አስደናቂ ትንቢት ተነግሮአል፡፡

« እነሆ ድንግል ትፀንሳለች ወንድ ልጅም ትወልዳለች ለሙንም ለማንኤል ብዛ ተጠራዋለች» (ኢሳ 7: 14) የሚለው ትንቢት አወላለዱ ከሰው ልማድ ውጪ በድንግልና መሆኑን ያመለክታል፡፡ «አማኑኤል» የሚለው ስሙ እንደሚያስረዳውም የእርሱ መወለድ እግዚአብሔር ከሰው ጋር ለመሆን መምጣቱን በግልጽ ያሳያል፡፡ ይህ የሚወለድ ሕፃን ማንነቱና ሥራው ማዕረጉም በዚሁ በነቢዩ በኢሳይያስ ሲነገር «አለቅነት በሜንቃው ላይ ይሆናል፤ ስሙም ድንቅ መካር፤ ኃይል አምላክ፤ የዘላለም አባት፤ የሰላም አለቃ ተብሎ ይጠራል» (ኢሳ 9: 6) በሚል ታላቅ መግለጫ ተዘርዝሯል፡፡

አስገራሚውን ከድንግል የመወለዱን ተአምር ወንጌላውያኑ ማቲዎስና ሉቃስ የትንቢት ፍጻሜ መሆኑን በማሳየት ጽፈውታል፡፡ ለእናቱ ለማርያም በጊዜው፤ ለሌሎቻችንም ሁሉ ጥያቄ የሚሆንብንን ይህን ተአምር መልእክት እንዲህ ሲል ይገልጻል፡፡

«መንፈስ ቅዱስ በእንቺ ላይ ይመጣል፤ የልዑልም ኃይል ይጸልልሻል ስለዚህ ከእንቺ የሚወለደው ቅዱስ የእግዚአብሔር ልጅ ይሣላል» (ሉቃ 1:35)

ስለዕድገቱ ብዙ የተጻፈ ነገር ባናገንም የተሟላና ሚዛናዊ እንደነበረ ሉቃስ ሲነግረን «ኢየሱስም ደግሞ በጥበብና በቁመት በምገስም በእግዚአብሔርና በሰው ፊት ያድግ ነበር» ይላል፡፡ (ሉቃ2:52) በወላጆቹ ቤት በአይሁድ ሥርዐት ወደ ቤተመቅደስ እየተመላለሰ እንዳደገ ፍንጭ አናገኛለን፡፡ ምድራዊ አላፋኒው የሴፍ ሙያው አናጢ ስለነበረ አብሮት እንደሠራ መገመት እንችላለን ፡፡

2. ትምህርቱና ተአምራቱ

በሠላሳ ዓመቱ በዮሐንስ እጅ ከተጠመቀ በኋላ ወዲያው አገልግሎት የጀመረው መድኃኒታችን አንድ ዋና ተግባሩ የእግዚአብሔርን ማንነትና ዕቅድ ለሰዎች ማስታወቅ፤ ነበር፡፡ ዮሐንስ ወንጌላዊው እንዳለው ባባቱ እቅፍ ያለው አንድ ልጁ ገለጠው፤ ተረከው፡፡ የኢየሱስ ክርስቶስ ዋና ትምህርት የእግዚአብሔርን መንግሥት ለሰዎች መተንተን ነበር፡፡ ይህች መንግሥት በእርሱ መምጣት ምክንያት ወደ ምድር መምጣቷን፤ ይህም እርሱ በመንፈስ ቅዱስ ኃይል በሚሠራው ሥራ መገለጡን፤ ሰዎችም በዚህ ምክንያት ንስሐ ገብተው ይህችን መንግሥት ሊቀበሉ እንደሚያስፈልግ አንድ ቀን ደግሞ ይህች መንግሥት ዓለምን ሁሉ እንደምትሞላ አስተማረ፡፡ የእግዚአብሔር መንግሥት የጽድቅ መንግሥት እንደሆነች በማስረዳት በታወቀው የተራራ ስብከቱ ይህን ከፍተኛ የጽድቅ ኑሮ ለከታዮቹ ሁሉ አስተንትኖ አስተማረ፡፡ ሰዎች እንዲድኑ ከሽክማቸውም እንዲያርፉ ወደ ራሱ መራቸው፡፡ የእግዚአብሔር ዕቅድ ሁሉ ማጠቃለያ እርሱ መሆኑን በተለያዩ መንገድ ገለጸ፡፡ የሕይወት እንጀራ፤ የዓለም ብርሃንና ወደ እግዚአብሔር መድረሻ ብቸኛ መንገድ እንደሆነ ተናገረ፡፡ (ማቴ 5:7 ማቴ5:7 ማቴ 11:28-30 ዮሐ 8 ዮሐ 14)

ሉቃስ እንደገለጠልን ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በሥራም በቃልም ብርቱ ነቢይ ነበረና ያደረጋቸው ተአምራት ብዙ ናቸው፡፡ ድውዮችን በመፈወስ፤ ሙታንን በማስነሣት፤ ማዕበልን ጸጥ በማድረግ አጋንንትን በማስወጣት፤ በበሽታ በመናፍስትና በተፈጥሮ ሁሉ ላይ ሥልጣን እንዳለው በተደጋጋሚ አሳየ፡፡ ተአምራቱ፤ ዮሐንስ ወንጌላዊው እንዳስቀመጠው የማንነቱና የተልዕኮው ምልክቶች ናቸው፡፡ ለሰው ልጅ የሚራራና የዲያብሎስን ሥራ የሚያፈርስ ተልእኮ ያለው መሆኑንም ያስገንዝባሉ፡፡

3. ሞቱና ትንሣኤው

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በአገልግሎቱና በትምህርቱ ሁሉ ወደዚህ ምድር የመጣው ለመሞት እንደሆነ አስረግጦ ይናገር ነበር፡፡ «የሰው ፊጅ

ሲያገለግልና ሕይወቱን ለብዙዎች ቢዛ እድርጎን ሊሰጥ መጣ እንጂ ሊገለግል አልመጣም።» (ማር 10:45) በማለቱ ጥሪውንና ተልእኮውን ግልጽ እድርጎል። የእርሱ ተማሪዎችና ተከታዮች የነበሩት ደቀመዛሙርቱ የሚለው ሁሉ በጊዜው ባይገባቸውም ደጋግሞ ስለሞቱና ትንሣኤው ነገሯቸዋል። ወደ ኢየሩሳሌም እንደሚሔድ በዚያም በሽማግሌዎች፣ በክህናት አለቆችና በእራት ሕገ መምህራን አጅ መከራ ይቀበልና ይገደል ዘንድ፣ በሦስተኛውም ቀን ከሞት ይነሣ ዘንድ እንደሚገባው ገለጻላቸው። (ማቴ 16:21) ይህ የመከራና የሥቃይ ሕይወት የእርሱ ብቻ ሳይሆን የእነርሱም እንደሆነ አሳስቧቸዋል። «ሊከተለኝ የሚወድ ራሱን ይካድ፣ መስቀሉንም ተሽክሞ ይከተለኝ።» ማለቱ የመስቀል ጉዳና የክርስቶስ ተከተሎች መገንድ መሆኑን ሲያሳዩ ነው። በከፍተኛ ክህደት፣ በብዙ ማንገላታትና በታላቅ ጭካኔ በመስቀል ላይ የተሰቀለው ኢየሱስ ሞቱ ከፍተኛ ትርጉም እንዳለው ተናግሯል።

«የሰንደ ቅንጣት በመሬት ወድቃ ካልሞተች ብቻውን ትቀራለች። ብትሞት ግን ብዙ ፍሬ ታፈራለች» (ዮሐ 12:24) የሚለው ምሳሌው የእርሱ ሞት የሚያስገኘውን ታላቅ የሕይወት መትረፍረፍ ያመለክታል። ኢየሱስ ስለሞቱ በተናገረበት ጊዜ ደጋግሞ የሚናገው ስለትንሣኤውም ነበር፤ በመቅደስ የመሰለውን አካሉን አስመልክቶ ሲናገር፡- «ይህንን መቅደስ አፍርሱት፤ በሦስት ቀን ውስጥ አስነሣዋለሁ።» (ዮሐ 2:19) ብሏል። እንደተናገረውም ሆኗል። ወንጌላቱ ለትንሣኤው ብዙ ማስረጃ ያስቀመጡ። የመቃብሩ ባዶ መሆን፣ የመግነዝ ጨርቁ ብቻውን መገኘት፣ የመላእክቱ የምሥራች፣ በተዘጋ ቤት ውስጥ ተገልጦ ደቀመዛሙርቱን ማናገሩና የመሰለሉት ሁሉ የትንሣኤው ምስክርኛ ሲሆኑ በሐዋርያት ሥራ እንደተረከው በሚያስደንቅ ድፍረትና ኃይል ትንሣኤውን ያውጁ የነበሩት ሐዋርያት ሕይወት ለውጥ ሌላ ታላቅ ማስረጃ ነው። የእግዚአብሔር ታላቅ ኃይል የተገለጠበት ይህ ክስተት መጀመሪያ ለማመን የሚከብድ ቢመስልም እንኳ እውነትነቱ ይፋ ሲሆን ልቡና የሚማረክ ብርቱ ተአምር ነው። ከዚያን ጊዜ ጀምሮ ቤተክርስቲያን የሞተውንና ከሞት የተነሣውን ይህን ሕያው ጌታ ለዓለም ሁሉ ትሰብካለች፣ ታስታዋቂታለች።

4. ዕርገቱና ዳግሞ ምፅዕቱ

መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ወደ ዓለም የመጣበትን ሰውን የማዳን ተልእኮ ከፈጸመ በኋላ ወደ ሰማይ በማረግ ወይም በመውጣት በእግዚአብሔር ቀኝ መቀመጡን መጽሐፍ ቅዱስ ይናገራል። (ማር 16:19) ወደ ሰማይ ካረገ በኋላ በመስቀል ላይ የሠራው የመስዋዕትነት ሥራው ሁሉ ፍጹም ሆኖአል (ዕብ 9: 11- 12) በሥልጣን በአብ ቀኝ ተቀምጦአል (ዕብ 10: 13) የመንፈስ ቅዱስን ተስፋ ከአብ ተቀብሎ ለምዕመናን ልክአል (ሐዋ 2:33) የቤተክርስቲያን ራስ ሆኖአል (ኤፌ 1:19-23) ሕዝቡን ጠባቂ ሆኖአል (ሮሜ 8:43፣ ዕብ 7:25፣ 1ዮሐ 2:1) በታ ለምዕመናን አዘጋጅቶአል፤ (ዮሐ14:2) ጠላቶቹ ሁሉ እስኪሸነፉ ድረስ ጠብቆአቸዋል (ዕብ 10:13) ።

እነዚህ አባባሎች የክርስቶስን ዕርገት፣ ክብሩንና ሥልጣኑን የሚያሳዩ ናቸው። እግዚአብሔር በቃሉ እንደተናገረው «ሁሉ እስከሚታደስበት ዘመን ድረስ» ሳይጣንን፣ ኃጢአትንና ሞትን ድል

እድርጎ በመነሣት ኢየሱስ ወደ ሰማያዊ ክብሩ ተመልሷል (ሐዋ 3:21)። በሰማያዊ ክብሩ የተቀመጠው ኢየሱስ ተስፋችን ስለሆነ ደስ ሊሰን ይገባል። ለብዙ ሰዎች የኢየሱስ ክርስቶስ ሞት የእርሱ መጨረሻ መስሎአቸው ነበር። ነገር ግን በትንሣኤው ሕያውነቱን ገለጠ ። ባሁኑ ዘመን ያሉ ሰዎች ደግሞ ኢየሱስ ክርስቶስ እንደገና ወደ ምድር እንደሚመጣ ላያምኑ ይችላሉ። እንዲያውም ይህች ዓለም እንዳለች እንደምትቀጥልና ከሞት በኋላም ተጠያቂነት እንደማይኖር ይገምታሉ። መጽሐፍ ቅዱስ ግን የዓለም መጨረሻና የፍርድ ቀን መኖሩን ያስተምረናል። ዳግም ምፅአት የሚባለውም የጌታችን የመድኃኒታችን የኢየሱስ ክርስቶስ ሁለተኛ ወደ ዓለም መምጣትና የፍርድ ጊዜ ነው። ፍርዱም የሚፈፀመው በአንድ ሰው እጅ ነው። እርሱም ኢየሱስ ክርስቶስ ነው። በፍርድ ጊዜ ዛሬ ያለችው ዓለም እንዴት ትሆናለች የሚል ጥያቄ አለ። ለዚህ ጥያቄ መጽሐፍ ቅዱስ የሚሰጠውን መልስ መመለስ ያስፈልገናል። የፍርዱ ጊዜ የጌታ ቀን ተብሎ የሚጠራ ሲሆን በዚያ የጌታ ቀን በተባለው ጊዜ ሰማያት በታላቅ ድምጽ ያልፋሉ፣ በሰማይም ፍጥረት በትልቅ ትኩሳት ይቀልጣል፤ ምድርም በእርሷም ላይ የተደረገው ሁሉ ይቃጠላል (2ኛ 3:10) ሰማያት ተቃጥለው ይቀልጣሉ የሰማይም ፍጥረት በትልቅ ትኩሳት ይፈታል (2ኛጥ 3:12) ። ነገር ግን እግዚአብሔርን በመታመን በቅዱስ ነሮ እርሱን እየመሰሉ ለሚኖሩት አዲስ ሰማይና አዲስ ምድር ተዘጋጅቶአል (ራዕይ 21:1) በአዲሱ ሰማይና ምድር ሞት፣ ሀዘን፣ ጫኸት፣ ስቃይ፣ ሕመምና ረሃብ ስፍራ አይኖራቸውም። እነዚህ ጥቅሶች የሚያስረዱን የጌታችን መመለስ የእርግጡ ዓለም ማብቂያ መሆኑን ነው። ከዚህም በላይ ይህ ጊዜ የአዲስ ዘመን መባቻ ወይም መጀመሪያ ብቻ ሳይሆን የአዲስ ሰማይና ምድርም መክሰት ወቅት ነው። ጌታ ኢየሱስ ሁለተኛ ተመልሶ ወደ ዓለም እንደሚመጣ ራሱ ተናግሯል (ማቴ 24:30 እና 26:64፣ ዮሐ 14:3) መላዕክት መስክረዋል (ሐዋ 1:11) ሐዋርያት አስተምረዋል (ፊል 3:20፣ 1ተሰ 4:15-16፣ 2ተሰ 1:6-10፣ ቲቶ 2:12፣ ዕብ 9:28)።

ኢየሱስ ክርስቶስ በሚታይ አካል ይገለጻል፤ ከትንሣኤው በኋላ የነበረውን አካል የተወጋውን ጉኑንና በምስማር የተቸነከሩ እጆቹን ምልክት ልናውቅ በምንችልበት ሁኔታ በእውነተኛ አካል ይመጣል። ባረገ ጊዜ መላእክቱ ለደቀመዛሙርቱ እንዲህ አሉ «ከእናንተ ወደ ሰማይ የወጣው ኢየሱስ ወደ ሰማይ ሲሄድ እንዳያቸሁት እንዲሁ ይመጣል» (ሐዋ 1:11) መጽሐፍ እንደሚያስረዳን ኢየሱስ በደመና፣ በመላዕክት አለቃ ድምፅ በእግዚአብሔር መለከት ይገለጣል፤ ከቅዱሳን መላእክቱ ጋርም ይመጣል። (ማቴ 24:30-31 1ተሰ 4:16፣ 2ተሰ 1:6-7) መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ከመምጣቱ በፊት ስለሚፈጸሙ ነገሮች እርሱም ሐዋርያቱም ተናግረዋል። ከእነዚህ አያሌ የመምጣቱ ምልክቶች ውስጥ እንዳንዶቹን መጥቀስ ያስፈልጋል።

- የእግዚአብሔር መንግሥት ወንጌል በዓለም ሁሉ መሰበክ (ማቴ 24:14)
- የብዙ ሐሰተኞች ነቢያት መነሣት፣ የክርቶስ ተቃዋሚ የተባለው ሐሰተኛው ክርስቶስ መነሣት(ማቴ 24:5 11/29

- የራብ! የምድር መንቀጥቀጥ! የጦርነት መበራከት (ማቴ 24:7)
- የታላቅ መከራና የአስደንጋጭ ምልክቶች መታየት (ሉቃ 21:11)

መጽሐፍ ቅዱስ እነዚህን ሁሉ ሌሎችንም አስፈሪ ምልክቶች ቢሰጠንም የጌታችን መመለስ ለኢየሱስ ክርስቶስ ተከታዮች የደስታና የተስፋቸው ዋና ማረፊያ ነው። አንዲያውም ሐዋርያው ጳውሎስ ይህን ተስፋ «የተባረከ ተስፋ» ይለዋል። (ቲቶ 2:12 ጌታችንም ራሱ ይህም ሊሆን ሲጀምር አሻቅባችሁ ራሳችሁን አንሡ ብሎ ልቡናችንን በዚህ ተስፋ መላት ላይ እንድናደርግ ያሳስበናል።(ሉቃ21:28)

ኢየሱስ እንደገና ይመጣል! የመምጫው ቀንና ሰዐት ግን አይታወቅም። ይሁን እንጂ የመምጫው ጠቋሚ ምልክቶች በየጊዜው ይታያሉ። ጌታ ኢየሱስ ዳግም የሚመጣ ከሆነ አማኞች ቀኑና ሰዓቱን ባያውቁም በእምነትና በተስፋ እንዲሁም በቅዱስ ኑሮ እየተመላለሱ መገለጡን ሊጠባበቁ ይገባል።

IV በጥናት ቡድኑ የሚከናወኑ ተግባራት

የጌታችን ልደት ፣ ጥምቀት፣ ስቅለት እና ትንሣኤ በአገራችን ሃይማኖታዊያን በዓላት ናቸው። ከነዚህ በዓላት በአንደኛው ሰዎች ስለክርስቶስ እንዲረዱ ለማድረግ በቡድን ወይም በተናጠል ጥቂት ግብዣ ያለበት ዝግጅት አድርጋችሁ ስለ በዐሉ ዓላማ በመናገር አሳልፉ። ግብዣ ማድረግ ካልተቻለም በሌላ መንገድ ስለ ክርስቶስ ማንነትና ጥሪ ለመናገር ዕድሉን ተጠቀሙ።

V የውይይት ጥያቄዎች

1. ኢየሱስ ከድንገል መወለዱ ምን መንፈሳዊ ፋይዳ ወይም ጥቅም እንዳለው ተነጋግሩ።
2. የኢየሱስ ክርስቶስ ዳግም መምጣት የደስታም የጥንቃቄም መልእክት አለው። እኛ በእርሱ የምናምን የጌታን ዳግም ምዕዕት እንዴት ልንጠብቅ ፣ ምን እያደረግን ልንቆይ ይገባል ትላላችሁ?

VI የቃል ጥናት ጥቅስ

« ኢየሱስ እንደሞተና እንደተነሣ ካመንን በኢየሱስ ሆነው ያንቀላፉትን እግዚአብሔር ከእርሱ ጋር እንደዚሁ ያመጣቸዋል።» (1ተሰ 4:14)

ኢየሱስ ክርስቶስ - መለኮትና ሰው

I. የትምህርቱ ዓላማ

1. መሠረታዊ የሆነውን የኢየሱስ ክርስቶስን ማንነት፣ ይኸውም መለኮታዊነቱንና ሰብዓዊነቱን በመጽሐፍ ቅዱስ ማስረጃነት ተመልክቶ ለመቀበል
2. ሁለቱን ባሕርያት (መለኮትነት እና ሰውነት) በአንድ አካል ያጣመረውን ጌታ ማንነት የማወቅ ጠቀሜታን ከደገንነታችን አንጻር ለማየት

II. የትምህርቱ መግቢያ

ኢየሱስ ክርስቶስ ሰው ነው ወይስ እምላክ ነው? የሚለው ጥያቄ ከጥንት ጀምሮ ሲጠየቅ፣ ሲመለስ በመልሱም ላይ ብዙ ውዝግብ ሲፈጠር፣ ለውዝግቡ መፍትሔም ብዙ ጉባዔ ሲጠራ፣ ብዙ መግለጫም ሲጻፍ ኖሯል። የክርስትናን እምነት በተመለከተ ምናልባት ይህ ጥያቄ ከሁሉ የላቀው ጥያቄም ሳይሆን አይቀርም።

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ራሱ «እናንተስ እኔን ማን ትሉኛላችሁ?» ብሎ ደቀመዛሙርቱን መጠየቁ የነገሩን ዋናነት ያሳያል። የዘላለም ዕጣ ፈንታችንም ስለ ክርስቶስ ማንነት ባለን አቋም ላይ የተመሠረተ ነው። ከእርሱ ጋር አብረን እንኖራለን ካልን እርሱ ማን እንደሆነ ሰብአዊ ዐቅማችን በሚፈቅደው መጠን፣ ልዑል እምላክም በገለጠልን መጠን ልናውቀው ይገባል።

ጌታችን «ማን ትሉኛላችሁ?» ብሎ ለጠየቀው ጥያቄ ስምዖን ጴጥሮስ «እንተ ክርስቶስ የሕያው እግዚአብሔር ልጅ ነህ» የሚል ታላቅ ዐዋጅ ሲናገር መድኃኒታችን የመለሰለት መልስ ሁላችንን በትሕትናና በጭምትነት እንድናስተውል የሚያደርገን ነው። «ይህን የገለጠልህ በሰማይ ያለው አባቴ እንጂ ሥጋና ደም አልገለጠልህም»(ማቴ 16:17) ማለቱ ኢየሱስ ክርስቶስን በጥልቅ መረዳት የአእምሮ ጉልበት ውጤት ሳይሆን የእግዚአብሔር ረድኤት መሆኑን ያሳያል። ስለዚህ ይህን ርዕስ በአካባቢያችንና በጸሎት እንመረምራለን።

III .የትምህርቱ ዋና ክፍል

1. ኢየሱስ ክርስቶስ - ፍጹም ሰው

የሐንስ ወንጌላዊው እንደሚነግረን ለዘላለም ከእግዚአብሔር ጋር ሲኖር የነበረው ቃል ተብሎ የተጠራው መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በተወሰነ የሰው ልጅ ታሪክ ውስጥ ሰው ሆኖ መወለዱን ሲገልጽልን «ቃልም ሥጋ ሆነ በመካከላችንም አደረ» ይለናል።

(ዮሐ 1: 14)

ሥጋ ሆነ አለ እንጂ ሥጋ መስለ ወይም ከሥጋ ጋር ተደባለቀ ብሎ ስላልጻፈ አስቀድሞ የነበረው ቃል ማለት ኢየሱስ ክርስቶስ በእርግጥ እንደሁላችንም ሰው ሆኗል። ሐዋርያው ጳውሎስም በታሪክ ውስጥ

የተገለጠውን የዚህ ጌታ አመጣጥ ሲናገር «የተወሰነው ዘመን በደረሰ ጊዜ፤ እግዚአብሔር ከሴት የተወለደውን ከሕግም በታች የተወለደውን ልጁን ላከ»። ይላል። (ገላ 4:4)

የክርስቶስን ሰብአዊነት እንደ ሰው በጻፉት መጽሐፍ ከወንጌላቱ የወሰዱትን ማስረጃ እንደዚህ በማለት አጠቃልለውታል።

«ወንጌላት በማያሻማ መንገድ አረጋግጠው የጻፉት ነገር በናዝሬት፤ ገሊላ የነበረው አናጢው ነቢይ በእርግጥ ሰው እንደነበረ ነው። የሰው አካል ነበረው፤ ሰው ከሆነችው ከማርያም ነበር የተወለደው። ያደገውም ማንኛውም ሕፃን ተወልዶ እንደሚያድገው እንደሰው ሥርዓት ነው፤ ተርቦአል፤ ተጠምቶአልም። እረፍት ያልነበረው አገልግሎቱ አድክሞታል። ውሃ ጠምቶት ወደ ውሃ ጉድጓድ እንደሄደ፤ በታንኳም ውስጥ ትራስ ተንተርሶ እንደተኛ በወንጌል እናገኛለን ። በጌቴሴማኒ መከራና ስቃይ ምግብ ሆነ። ላቡም ከባድ የደም ነጠብጣብ ይመስል ነበር። በመጨረሻም በመስቀል ተሰቅሎ ሞተ። ወዳጆቹም የኢየሱስን ሥጋ ከመስቀል ላይ አውርደው በካፈን ጨርቅም ጠቅልለው ከአለት በተወቀረ መቃብር ውስጥ አስቀመጡት። ሰብአዊነቱን የሚገልጹ ከዚህ በላይ የተገለጹት ብቻ አይደሉም። ሰብአዊ ስሜቶች ነበሩት፤ የሰዎችን አምነትና መልካም ምግባር ሲያይ ይወዳቸው ነበር፤ ለኢየሩሳሌም ከተማም አልቅሶአል። ደስተኛም ነበር፤ ሰዎች በደስታ ፈታቸው እንዲያበራ አስተምሮአል። በሰዎች አለመታዘዝ በተለይም በፈሪሳውያን ልብ ድንዳኔ ተቆጥቶአል። ከእግዚአብሔር ጋር ይገናኝም ዘንድ በየጊዜው ይጻልይ ነበር። ወደ ተራራ ሄዶ ሲጻልይ ያድር ነበር። በእርግጥ ኢየሱስ ክርስቶስ ያለጥርጥር ሰው ነበር።

የኢየሱስ ክርስቶስ ሰው መሆን እጅግ ታላቅ ዋጋ አለው። ከሁሉ በፊትና በላይ እግዚአብሔር ለእኛ ያለውን ፍቅር የሚያስረዳ የርገራጌና የቀረቤታ እርምጃ ነው። ዮሐ 3:16 የሚያስገነዝበን ይህን ነው። መድኃኒታችን ለሰው ጋጢአት ቤዛ (ምትክ) ሆኖ መሞት የቻለውም እንደኛ ሊሞት የሚችል አካል በመያዙ ነው። የዕብራውያን መጽሐፍ ጸሐፊ በጥንቃቄና በግልጽ የጻፈው እንዲህ ይላል፡-

«ልጆቹ በሥጋና በደም እንደሚካፈሉ እርሱ ራሱ ደግሞ ያንኑ ተካፈለ፤ ይኸውም በሞት ላይ ኃይል ያለውን ዲያብሎስን በሞቱ ኃይል እንዲደመስስ ነው፤ እንዲሁም በሕይወት ዘመናቸው ሁሉ በሞት ፍርሀት ባርነት የታሰሩትን ነጻ እንዲያወጣ ነው»። (ዕብ 2:14-15) ሐዋርያው ጴጥሮስም «በሥጋው ጋጢአታችንን በእንጨት መስቀል ላይ ተሸከመ» ይላል (1ኛ ጴጥ 2:24) የኛ ነጥረ ስሜት መጋራቱ ወዳጅነቱንና ርገርጌውን የሚያሳይ መሆኑን የዕብራውያን ጸሐፊ ጨምሮ ይገልጻልናል «በድካማችን የማይራራልን ሊቀ ካህናት የለንምና፤ ነገር ግን እንደ እኛ በማንኛውም ነገር የተፈተነ ሊቀካህናት አለን፤ ይሁን እንጂ ምንም ጋጢአት አልሠራም።» ይላል። (ዕብ 4:15)

2. ኢየሱስ ክርስቶስ ፍጹም አምላክ

አስቀድሞ የነበረው ቃል፤ ኢየሱስ ክርስቶስ ሥጋ መሆኑን የነገረን ዮሐንስ ወንጌላዊው ከሁሉ በፊት የነገረን ይህ ቃል እግዚአብሔር ወይም መለኮት እንደነበረ ነው። (ዮሐ 1:1-2) ይህንኑ የሚያጠናክረው ዝርዝርም ኢየሱስ

- በመጀመሪያ የነበረ፤ ዘላለማዊ አምላክ መሆኑን
- ከእግዚአብሔር ጋር የነበረውም ግንኙነት ዘላለማዊ በመሆኑ በሥላሴ ውስጥ የራሱ ማንነት ያለው አካል መሆኑን
- እርሱ ራሱ እግዚአብሔር እንደነበረ ይህም በየትኛውም መለኪያ የሚቀነስ የሚሰረዝ አለመሆኑን ያሳያል።

ዮሐንስ በመቀጠል ሲያብራራ መለኮት የሚታወቅበትን አንድ ዋና ተግባር ይህም ፈጣሪነትን ይጠቅሳል። « ሁሉ በእርሱ ሆነ ፤ ወይም ሁሉ ነገር በእርሱ ተፈጥሮአል፤ ከተፈጠረው ሁሉ ያለ እርሱ የተፈጠረ ምንም የለም» በማለት አስረግጦ ይናገራል። (ዮሐ 1:3) ሐዋርያው ጳውሎስም በተመሳሳይ ድምፅ በግልጽ ቋንቋ እንዲህ ይላል፡-

«እርሱ የማይታይ አምላክ አምላል ነው፤ ከፍጥረት ሁሉ በፊት በኩር ነው፤ ሁሉ ነገር በእርሱ ተፈጥሮአል፤ በሰማይና በምድር ያሉ፤ የሚታዩና የማይታዩ፤ ዙፋናት ቢሆኑ ወይም ኃይላት፤ ገዢና ቢሆኑ ወይም ባለሥልጣናት፤ ሁሉም ነገር በእርሱና ለእርሱ ተፈጥሮአል።» (ቆላ 1:15-16)

መለኮትነቱ በከፊል ወይም አስከጊዜው ወይም በምሳሌነት ሳይሆን በእርግጥ መሆኑን ሲያስረዳን ሐዋርያው «የመለኮት መላት ሁሉ በአካል በእርሱ ይኖራል» የሚል ቃል ይናገራል (ቆላ 2:9)

የዕብራውያን ጸሐፊም ክርስቶስ አንዳንዶች እንደሚገምቱትና እንደሚያስተምሩት ማዕርጉ በሰውና በእግዚአብሔር መካከል የሆነ እንደ መላእክት ዐይነት ፍጡር አለመሆኑን በትንታኔ ያስረዳል። «የወረሰው ስም ከመላእክት ስም እንደሚበልጥ ሁሉ እርሱም ከመላእክት እጅግ የላቀ ሆኖአል።» (ዕብ 1:4) ካለን በኋላ እነዚህን የማንነቱ መግለጫ ስሞች በየተራ ያስፍርልናል።

- የእግዚአብሔር ልጅ በመሆኑ ልዩ ማንነት አለው፤
- መላእክት ይስገዱለት ስለተባለ ከእነርሱ ሁሉ ይበልጣል፤
- «አምላክ ሆይ» በመባሉ አምላክነቱ በማያሻማ መንገድ ተቀምጧል፤
- ምድርንና ሰማያትን የመሠረተ እርሱ በመሆኑ መለኮታዊ ፈጣሪ ነው።

ነቢዩ ኢሳይያስም ክርስቶስ ገና ሳይወለድ በተናገረው ትንቢት «ኃይል አምላክ የዘላለም አባት በሚል የማያወላዳ ማዕረግ ይጠራዋል።» (ኢሳ 9:6) አራቱ ወንጌሎች የኢየሱስን ሰብአዊነት እንደሚገልጹ ሁሉ መለኮታዊነቱንም ያስረዳሉ።

ስለኢየሱስ መለኮታዊነት ከወንጌላቱ ያገኙትን ሰብስበው የጻፉትን ሰው ትንታኔ እስኪ እንመልከት፡-

« ከደሃ ቤተሰብ የተወለደ አንድ ገጠር አደግ ነቢይ፤ ሰሟ እጅግም ባልታወቀ ትንሽ መንደር የኖረ፤ ዘላለማዊውን አምላክ «የኔ አባት ነው» ሲል እናየዋለን። ለረዥም ጊዜ ሲጠበቅ የኖረው የእግዚአብሔር መንግሥት ተመርቆ የተጀመረው በእርሱ ወደ ምድር መምጣት እንደሆነ ይናገራል። እንዲያውም የዚህ መንግሥት ዋና እኔ ራሴ ነኝ ይላል። ሌላው ቀርቶ « የእግዚአብሔርን መንግሥት » « መንግሥቱ » ብሎ ይጠራታል። ወደ መቅደስ ገብቶ ነቢዩ ኢሳይያስ ብቻ ሳይሆን መላው ቅዱሳት መጻሕፍት የሚመሰክሩት ስለ እኔ ነው የሁሉም ትንቢት ፍጻሜን የሚያገኝ በኔ ነው ብሎ ያረጋግጣል። ራሱን የ «ዓለም ብርሃን ነኝ» ወደ እግዚአብሔር የሚወስድ ብቸኛ « መንገድ ነኝ» ብሎ ይላል። ሰዎችን ወደ እግዚአብሔር ሂዳ ሳይሆን የሚለው ግብዣው «ወደ እኔ ነ» የሚል ነው ። እውነት ለመናገር በክርስቶስ ትምህርት ውስጥ ሁለቱ ማለት አብና ወልድ አንድ ናቸው። የሰዎችን ጋጢአት ለማስተሰረድ በመድፈሩ በስድብ ከስ ተወንጅሏል። ከዚህ ይባስ ብሎ ዓለምን ለመፍረድ ተመልሶ እንደሚመጣ በመናገሩ ሰዎችን አስደንግጧል። እርሱ እስከሚመጣበት ቀን ድርሰ የፍርድ ቀን ተሸጋግርዋል ። ያን ጊዜ አሕዛብ ሁሉ በዙፋኑ ፊት ተከማቸው የእያንዳንዱን ጋጢአተኛ ሰው የዘላለም ዕጣ እርሱ ይበይናል። ኢየሱስ የእግዚአብሔር ልጅ ካልሆነ ይህ ሁሉ በጣም ግራ የሚያጋባ ነገር ነው። ትምህርቱን ስንመለከት ማእከላዊው ጉዳይ ራሱ ነው። በተግባሩ ደግሞ በጣም ስለሌሎች የሚገደው ሰው ነበር። በዚህ ላይ የትንሣኤን ነገር ስትጨምሩ ማስረጃው ሙሉ ይሆናል። እግዚአብሔር ከሞት አስነስቶታል እንጂ የኢየሱስ አስከሬን ከመቃብሩ መጥፋት ሌላ ምንም እጥጋቢ ትንታኔ ሊኖረው አይችልም። ደግሞ ደቀመዛሙርቱ ለመነሳቱ እርግጠኞች ነበሩ። ብዙ ጊዜ መከራ እስኪቀበሉ ያደረሳቸውን ድፍረት ያገኙት ከዚህ እርግጠኛ ነታቸውም ነው። እንግዲያው ጳውሎስ እንደሚነገረን ኢየሱስ ክርስቶስ በእግዚአብሔር መልክ / ባሕርይ ይኖር ከነበረበት ከፍታ እኛን ለማዳን ባለው በጎ ፈቃድ ራሱን ዝቅ ያደረገ፤ የአምላክነት ክብሩን እንቆ በመያዝ ፈንታ በትሕትና ሥጋ የሆነ ሰው አምላክ ነው። (ፊል 2:5-8)

3. አምላክና ሰው የሆነው አንዱ ክርስቶስ

የመለኮትና የሰብአዊነት ባህርያትና ማንነቶች ቢኖሩትም ኢየሱስ ክርስቶስ አንድ ነው። የክርስትናም እምነት መግለጫዎች የሚያጸኑት እውነት ይህንን ነው። እርሱ ፍጹም ሰው እንደሆነ ፍጹም አምላክም ነው። አንድ ጸሐፊ ይህንን እውነት የአትናቴዎስ የእምነት መግለጫ ከሚባለው የቤተክርስቲያን አባቶች መግለጫ ጋር በማያያዝ እንዲህ ይላሉ፡-

«ስለዚህ እርሱ የእግዚአብሔር ልጅ ነበረ፤ የማርያም ልጅ እንደነበረ ሁሉ። እነዚህን ሁለት እውነቶች እንዴት ልናስታርቃቸው እንችላለን? እንችልም። የሃይማኖት መግለጫውም ይህን ለማድረግ አይሞክርም። የአትናቴዎስ የሃይማኖት መግለጫ እውነቶችን እንዳሉ፤ ነገር ግን በታላቅ ጥበብ አስቀምጦአቸዋል። እንዲህ በማለት፡- ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ የእግዚአብሔር ልጅ፤ አምላክም ሰውም ነው። ከዘመናት አስቀድሞ ክእብ የተወለደ አምላክ፤ ከእናቱም በሥጋ በዓለም የተወለደ ሰው ነው..... አምላክም ሰውም ቢሆንም አንድ ክርስቶስ እንጂ ሁለት ክርስቶሶች አይደለም.....»

IV በጥናት ቡድኑ የሚከናወኑ ተግባራት

ኢየሱስ ክርስቶስ እንደ እኛ ሰው በመሆኑ ሊራራልን የሚችል ሊቀ ካህናት እንደሆነ መጽሐፍ ቅዱስ ይነግረናልና ስለዚህ ርኅራኄው ለማመስገን ጊዜ እንውሰድ። ኢየሱስ አምላክ በመሆኑ ስግደትና አምልኮ ይቀበላልና ለጥቂት ጊዜ በጥሞና እናምልከው።

V የውይይት ጥያቄዎች

1. የኢየሱስ ክርስቶስን መለኮትነት የሚያስረዱትን ጥቅሶች (በዚህ ትምህርት ውስጥ የተሰጡትንና ሌሎችንም) እያነሣችሁ እንዴት እንደሚያረጋግጡ ተነጋገሩባቸው። በተለይ የዕብራውያን መልእክት ምዕራፍ 13 በጋራ አንብቡት።
2. የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስ ሰብአዊነት (ሰው መሆን) ለእኛ ያለውን ጥቅም ሁሉ ዘርዝሩ ።

VI የቃል ጥናት ጥቅስ

« በመጀመሪያ ቃል ነበረ፤ ቃልም ከእግዚአብሔር ጋር ነበረ፤ ቃልም እግዚአብሔር ነበር። እርሱም በመጀመሪያ ከእግዚአብሔር ጋር ነበር። ----- ቃልም ሥጋ ሆነ፤ በመካከላችንም አደረ፤ --- »
 ዮሐ 1:1-2 እና 14

የሰው ኃጢአተኝነትና የኢየሱስ ክርስቶስ የማዳን መንገድ

I. የትምህርቱ ዓላማ

1. የኃጢአትን ምንነትና ያስከተለውን ጉዳት ለማስገንዘብ
2. በመጽሐፍ ቅዱስ የተገለጠውን ክርስቶስና ክቅጣቱ የመዳንን መንገድ በግልጽ ለማየት

II. የትምህርቱ መግቢያ

የሰው ልጅ ብዙ ችግሮች እንዳለበት አስተውሎ ለሚያይ ሁሉ ግልጽ ነው። ለመኖር የሚያስፈልገውን ባጣ ጊዜ እርስ በርስ ተናጥቆና ተጋድሎ አውሬነት በሞላበት ጭካኔ ፍላጎቱን ለማሟላት የማይመለስ ፍጡር ነው። ለመኖር ከሚያስፈልገው በላይ ያገኘ ጊዜ በማን አለብኝነት በሌሎች ላይ በከፍተኛ አብሪት የራሱን ፈቃድ ለመጫን ይሻል። የገዛ ወንድሙን እንደ ሌላ አነስተኛ ፍጡር መመልከት ይጀምራል። ዕውቀት ሲያገኘው እንደ እንስሳ እየኖረ ከግብረገብ ሕይወት ይወጣል። ዕውቀቱ ሲበዛ ደግሞ የሰውን ልጅ ለማጥፋት በተንኩል ይራቀቃል። የሰለጠነውም ያልሠለጠነውም ሕዝብ ከፋት በመጠንከስና በማድረግ አይተናነስም።

የሰው ልጅ ችግር መንስኤው ምንድነው? ከዘመን ዘመን ካገር አገር፣ ከትውልድ ትውልድ የሚሸጋገረው ቋሚ በሽታው ምንድነው? እጦትም፣ ድርቁርናም በተወገደበት ቦታ እንኳ ሊጠፋ ያልቻለው ዋና ሕመሙ ምንድነው? መጽሐፍ ቅዱስ በማያሻማ መንገድ የሰው ሁሉ ችግር ኃጢአት እንደሆነ ይነግረናል። ይህ ኃጢአት የሚባለው በሽታ ያስከተለው መዘዝ ሰፊ እንደሆነ ያስረዳናል። ኃጢአት ያላበላሸው ምንም የነሮ ጥግ እንደሌለ ይገልጻልናል።

ኃጢአት ራሱ ምንድነው? ጉዳቱ ምን ያህል? ከሁሉ በላይ ደግሞ ከኃጢአት መዳኛው መንገድ ምንድነው? ለሚሉት መሠረታውያን ጥያቄዎች በዚህ ትምህርት መልስ እንፈልጋለን።

III. የትምህርቱ ዋና ክፍል

1. የሰው ኃጢአተኝነት

የመጀመሪያው ሰው አዳም በእግዚአብሔር መልክ የተፈጠረ፣ በቅድስናና በክብር የተሞላ ከእግዚአብሔር ጋር በገነት ውስጥ መልካም ኅብረት የነበረው ፍጡር ነበር። ይህ የአምላኩን ፈቃድ አክብሮ እንዲኖር የተሠራ ፍጡር በፈጣሪው ላይ በማመጽ ከቅዱስ ሕይወትና ከክብር ወረደ። « መልካሙንና ክፉን ከሚያስታውቀው ዛፍ እትብላ» (ዘፍ 2:17) በማለት ያዘዘውን ትእዛዝ በመተላለፍ ከተከለከለው ዛፍ ፍሬ በመብላቱ ኃጢአተኛ ሆነ ።

ኃጢአት የሚለውን ቃል የአማርኛ መጽሐፍ ቅዱስ መዝገበ ቃላት «ህተት ክፋት ሕግን መተላለፍ፣ በጉ ለማድረግ አውቆ አለመሥራት፣ በእምነት አለመኖር፣ ወደ እግዚአብሔር ክብር አለመድረስ» ነው በማለት ያብራራዋል። ለዚህም ማብራሪያ ድጋፍ የሚሆኑ ጥቅሶች ሮሜ 3:11-23፣ 1ዮሐ3:4 ያህ 4:17 ናቸው። ከማብራሪያው እንደምንረዳው ኃጢአት ማለት

- እግዚአብሔር ለሰው ካቀደው የሞራልና የሥነምግባር ደረጃ በታች መኖር ማለት ነው። (ሮሜ 3:23)
- ቀጥተኛና ትክክለኛ የሆነውን የእግዚአብሔርን መንገድ ትቶ ጠማማ የሆነውን የራስን ምርጫ ወይም መንገድ መከተል ማለት ነው። (ሮሜ 3:14)
- ለእግዚአብሔር አለመገዛት፣ ቃሉን ለመስማት አለመፈለግ እንደ እግዚአብሔር ፈቃድ መኖርን እምቢ ማለት ነው ኢሳ 48:8፣ 2ዜና 5:25
- በድፍረትም ቢሆን ሳያስቡ ወይም ጥንቃቄ ካለማድረግ የተነሣ የእግዚአብሔርን ትዕዛዝ መተላለፍ ኃጢአት ነው። (1ዮሐ 3:4)

ኃጢአት ከሁሉ በላይ እግዚአብሔርን የሚያሳዝን ነገር ነው። በሰዎች ላይ እንኳ በተደረገ ክፉ ሥራ ተጉጂው ሰው ብቻ ሳይሆን በቀደሚ ደረጃ የሁሉ ፈጣሪ የሆነው አምላክ ነው። ዳዊት የሰው ሚስት በመቀማትና ባሏን በማስገደል ለሠራው በደል ኑዛዜ ሲያደርግ አምላኩን «አንተን ብቻ በደልሁ፣ በፊትህም ኃጢአትን አደረግሁ።» ይላል (መዝ 51:4) የሴፍም በኃጢአት በተፈተነ ጊዜ « በእግዚአብሔር ፊት ይህን እንዴት አደርጋለሁ» (ዘፍ 39:9) በማለቱ ማንኛውም ኃጢአት የእግዚአብሔርን ልብ እንደሚያሳዝን ከእርሱ ጋር ያለውን ኅብረት የሚያበላሽ ዐመፅ መሆኑን እንረዳለን።

የመጀመሪያው ሰው አዳም በመበደሉ ኃጢአት በሰው ዘር ሁሉ ላይ ተላለፈ። «በአንድ ሰው በደል ምክንያት ኃጢአት በዓለም ሁሉ ደረሰ።» ይህም ብቻ ሳይሆን ሰው ሁሉ ኃጢአትን በማድረግ የተበከለ እንደሆነ በማያሻማ መንገድ መጽሐፍ ቅዱስ ይገልጻል። (መዝ 14:1-7) ይህ በአዲስ ኪዳንም በባሞ የተረጋገጠ እውነት ነው። ሐዋርያው ጳውሎስ ይህንኑ ቃል ጠቅሶ «ሁሉ ኃጢአትን ሠርተዋልና የእግዚአብሔርም ክብር ጉድለት አገኙ» ይለናል። (ሮሜ 3:23)

2. ኃጢአት በሰው ላይ ያመጣው ጉዳት

ሰው ኃጢአትን በመሥራቱ ምክንያት ከፍተኛ ጉዳት ደርሶበታል ። በሁሉ አቅጣጫ ጠብ በቀለበት። ከሁሉ በፊት ከአምላኩ ጋር ተጣላ ፤ ትእዛዙን በመጣሉ ታማኝነቱን አጉድሎአልና። እርስ በርሱም ማለቂያ ወዳልተገኘበት ጥላቻና መገፋፋት ውስጥ ገባ። አዳም ጥፋቱን በሚስቱ በሔዋን ለማሳበብ መሞከሩ ይህን የጠብ ሁሉ መነሻ የሆነውን የራስ ወዳድነት ዘር ያመለክታል። ይህ ጠብ ከሰው ልጅ አልፎ ፍጥረት ዓለምን እንኳ አዳረሰ። በሰው ምክንያት ምድር ተረገመች የሰው ልጅም እንደ ወዳጅ ሳይሆን እንደጠላት እንድታስቸግረው ተበየ። (ዘፍ 3:17-19)

ሐዋርያው ጳውሎስ « የኃጢአት ደሞዝ ሞት ነው» ይላልና የሰውን ጉዳት ከዚህ ሞት አቅጣጫ መተንተንም ያስኬዳል። ለመረዳት እንዲያመች ሞቱን በሦስት መስመር ከፋፍለን ብናየው ይጠቅማል፤ ሥጋዊ ሞት፣ መንፈሳዊ ሞትና ዘላለማዊ ሞት።

እግዚአብሔር ሰውን በፈጠረ ጊዜ ሁለት ነገሮችን እንዳያያዝ ግልጽ ነው። እነዚህ ሰው በተፈጠረ ጊዜ የተጣመሩት ሁለት ነገሮች ነፍስና ሥጋ ናቸው (

ዘፍ 2:7) ፡፡ ሥጋዊ ሞት ሲከሰት እነዚህ ሁለቱ ነገሮች ይለያያሉ፡፡ ነፍስ ከሥጋ ስትለይ አንድ ሰው ሞት ይባላል፡፡ ሰው መጀመሪያ ሲፈጠር ለሥጋዊ ሞት ተገዢ ሆኖ ሳይሆን ዘላለማዊ ሆኖ ነው፡፡ ኃጢአትን በሠራ ጊዜ ግን በሥጋዊ ሞት ተያዘ (ሮሜ 5:12) አዳም ለሥጋዊ ሞት ተገዢ የሆነው ኃጢአትን ከሠራ በኋላ ነው፡፡ ከአዳም የተገኘው የሰው ዘር ሁሉ ግን ገና ሲወለድ መሞቱም ርግጠኛ ነገር ሆኖ ይወሰዳል፡፡ ጊዜውም ሲደርስ ይሞታል፡፡

« አፈር ነህና ወደ አፈርም ትመለሳለህና » ዘፍ 3:19

መንፈሳዊ ሞት ሰው ከአምላኩ ጋር ያለው ግንኙነት መቋረጥን ያመለክታል፡፡ ከእግዚአብሔር ይልቅ ራሱን፣ ተድላውንና ምቹቱን የገዛ ፈቃዱንም መውደድ ሲጀምር ማብቂያ ለሌለው የዐመፅና የርኩስት ኑሮ ራሱን ያቀርባል፡፡ አምላኩን የመፈለግና የማምለክ ዝንባሌው እየጠፋ ሥጋዊ ፍላጎት እየነገሠበት ከእግዚአብሔር ሕይወት እየራቀ ይሄዳል፡፡ መንፈሱም ከፈጣሪዋ ጋር ልትገናኝ የማትችል በድን ትሆናለች፡፡ «በኃጢአታችንና በበደላችን መታን ነበርን» (ኤፌ 2:1) የሚለው የጳውሎስ መግለጫም ይህን ያረጋግጣል፡፡ የመጀመሪያው ሰው እግዚአብሔርን ከበደለ በኋላ ለመደበቅ መሞከሩ ይህን የሸሸት የጥፋትና የሞት ጉዳና አጉልቶ ያሳያል፡፡

ከእግዚአብሔር ጋር በመጣቱ መንፈሱ ሙት የሆነ የሰው ልጅ እግዚአብሔር ወደ ዘረጋው ደንንነት ካልመጣ የማይቀረውን የፍርድ ዕጣ ይካፈላል፤ ይህም የዘላለም ሞት ይባላል፡፡ ይህ ሞት ሊገለጥ ካለው ዘላለማዊ የእግዚአብሔር መንግሥት ተለይቶ «ለቅሶና ጥርስ ማፋጨት ወዳለበት ሥፍራ መጣል» ማለት ነው (ማቴ 25:30) የሐንስ በራዕዩ እንዲህ ይላል፡፡ «ኃጢአተኞች ዕድላቸው በዲንና በእሳት በሚቃጠል ባህር ውስጥ ነው ይህም ሁለተኛው ሞት ነው፡፡» (ራዕ 21:8) (ሁለተኛ ማለቱ የሥጋና የነፍስ መለያየትን አንደኛው አድርጎ ቆጥሮ ነው)

3. የክርስቶስ ቤዛዊ ሞት

የኢየሱስ ክርስቶስ ልደት፣ ሕይወቱና ሥራው በብሉይ ኪዳን መጽሐፍት አንደተነገረው ሁሉ ሞቱም በብሉይ ኪዳን የትንቢት መጽሐፍት ተነግሯል፡፡ ነቢዩ ኢሳይያስ እንዲህ ይላል፡፡

« ተጨነቀ ተሰቃየም አፋንም አልከፈተም ለመታረድ እንደሚነዳ ጠበት በሽላችኛል ፊት ዝም እንደሚል በግ እንዲሁም አፋን አልከፈተም፤ በማስጨነቅና በፍርድ ተወሰደ ስለ ሕዝቤ ኃጢአት ተመትቶ ከሕያዋን ምድር እንደተወገደ ከትውልዱ ማን አስተዋለ? ከከፋዎችም ጋር መቃብሩን አደረጉ ከባለጠጎችም ጋር በሞቱ፡፡ (ኢሳ 53:7-9)

ይህ ትንቢት ሲፈፀም «ቀራንዮም ወደሚባል ስፍራ በደረሱ ጊዜ በዚያ እርሱን፣ ክፉ አድራጊዎችንም አንዱን በቀኝ ሁለተኛውን በግራ በቀሉ» (ሉቃ 23:33) ብሎ ሉቃስ ጽፏልናል፡፡

የብሉይ ኪዳን ነቢያትም ይሁኑ የአዲስ ኪዳን ሐዋርያት የኢየሱስን የሞቱን ዓላማ ሲገልጹ «ሰለ በደላችን ደቀቀ ስለመተለለችንም ቆሰለ » (ኢሳ 53) ደግሞም «በሰሙ የሚያምኑ ሁሉ የኃጢአታቸውን ይቅርታ እንዲቀበሉ » (ሐዋ 10:43) በሚሉ የቤዛነት ወይም የአዳኝነት ዓላማ የሚያሳዩ

በመጠቀም ነው፡፡ ጌታ ኢየሱስ የሞተው ማንኛውም ሰው የሚሞተውን ተፈጥሮአዊ ወይም ተራ ሞት ሳይሆን መስዋዕታዊ ሞት ነው፡፡ እርሱ ራሱ «መልካም አረኛ እኔ ነኝ መልካም አረኛ ነፍሱን ስለበገኛ ያኖራል» (ዮሐ10:10) በማለት እንደተናገረው በእርሱ አምነው ማዳንን ለሚቀበሉ በመላው ዓለም ለሚገኙ ሕዝብ ሁሉ የኃጢአትን ይቅርታ ለማስገኘት ነው የሞተው፡፡

የዓለሙ መድኃኒት ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ተሰቅሎ በሞተ ጊዜ ከወታደሮቹ አንዱ ጎኑን በጦር ወጋው፡፡ ወዲያውም ደምና ውሃ ወጣው (ዮሐ 19:34)፡፡ የኃጢአትን ይቅርታ የሚያስገኘው ይህ በመስቀል ላይ የፈሰሰው የክርስቶስ ደም ነው፡፡ ይህንን እውነት መጽሐፍ ቅዱስ ሲያፀናው «የልጁም የኢየሱስ ክርስቶስ ደም ከኃጢአት ሁሉ ያንጸናል» (1ዮሐ 1:7) ይላል፡፡ ከክርስቶስ ደም የተነሣ ስለኃጢአቱ የሚናዘዝ ሰው ኃጢአቱ ሁሉ ይሰረይለታል፡፡

በተጨማሪም ሐዋርያው የሐንስ በክርስቶስ ለሰው ልጆች ስለተገኘው መዳን ትኩረት በመስጠት « ልጆች ሆይ ኃጢአታችሁ ስለ ስሙ ተሠርዋላችኋልና እጽፍላችኋለሁ» (1ዮሐ 2:12) በማለት በዘመኑ ለነበሩ፣ ዛሬ ላለን ለኛና ወደፊትም ለሚነሱ አማኞች የምስራቹን መልክት ያቀርባል፡፡ የክርስቶስ ደም፣ የክርስቶስ ስም የሚሉት አባባሎች ስለ ኃጢአታችን የሞተው እኛንም ለማጽደቅ የተነሣው አዳኝ ክርስቶስ የፈጸመውን ሥራ የሚገልጹ አባባሎች ናቸው፡፡

እንግዲህ ክርስቶስ በሞቱ አዳኝነት ማለት የኃጢአት ይቅርታ ወይም የኃጢአት ሥርየት አገኘን ማለት ነው፡፡ መጽሐፍ ቅዱስም «በውድ ልጁም እንደፀጋው ባለጠግነት መጠን በደሙ የተደረገ ሲዛነታችንን አገኘን እርሱም የበደላችን ሥርየት» (ኤፌ 1:7) በማለት ክርስቶስ በመስቀል ላይ ደሙን በማፍሰስና በመሞት ያስገኘልንን ዘላለማዊ ሕይወት ያሳየናል፡፡

እንግዲያው ሰው በክርስቶስ የተዘጋጀለትን ይህን የኃጢአት ይቅርታ እንዴት ይቀበላል? ተብሎ ቢጠየቅ መልሱ ኢየሱስ ክርስቶስን በማመንና ንስሐ በመግባት ነው፡፡ የሚል ነው፡፡

4. ንስሐና እምነት

ሐዋርያት የጌታን የኢየሱስ ክርስቶስን ሕይወት ሞትና ትንሣኤ እንዲሁም በደሙ ስለተደረገው የኃጢአት ሥርየት ከተናገሩ በኋላ የሚቀርብላቸው ጥያቄ « ወንድሞች ሆይ ምን እናድርግ?» የሚል ነበር (ሐዋ 2:37) መልሳቸውም «ንስሐ ግቡ» (ሐዋ 2:38) የሚል ነበር፡፡ ሰው በክርስቶስ የተሰጠውን ሕይወት በመቀበል የሚዘጋጀው ንስሐ ነው፡፡ ንስሐ ሦስት ነገሮች ይዟል፤ በሃጢአት ማዘን፣ ኃጢአትን መናዘዝና ኃጢአትን መተው ፡፡

ኃጢአት ቅዱስ እግዚአብሔርን እጅግ የሚያሳዝን ፣ የሚያስቆጣም ነገር ነው፡፡ ከዚህም የተነሣ ለሞት ፍርድ ይዳርገናል፡፡ (ሮሜ 6:23) ኃጢአት በመሥራታችንና እግዚአብሔርን በመበደላችን ጋዘንና ወቀሳ የማይሰማን ከሆነ ለንስሐ አልተዘጋጀንም፡፡ ጸጸት መኖሩ አስፈላጊ ነው፡፡ ይህ ጋዘንና ጸጸት ወደ ኑዛዜ ይመራናል፡፡ነገር ግን በኃጢአት ማዘን ብቻ በቂ አይደለም፡፡ ጌታን አሳልፎ የሸጠው ይሁዳ ንፁህ ደምን አሳልፎ በመስጠቱ ተጸጽቶ ነበር፡፡ ነገር ግን ለሕይወት አልበቃም፡፡ ለምን ቢባል አልተናዘዘምና፡፡ መጽሐፍ ቅዱስ ስለ እግዚአብሔር ይቅር ባይነት ሲናገር «በኃጢአታችን ብንናዘዝ ኃጢአታችንን ይቅር ሊለን ከአመፃችንም ሊያነፃን የታመነና ጻድቅ ነውና» / 1ዮሐ 1:10/ ይላል፡፡ ይቅርታን ለመቀበል እንግዲህ ኃጢአታችንን መናዘዝ ያስፈልገናል ማለት ነው፡፡

ኃጢአታችንን ከተናዘዝን በኋላ ደግሞ ኃጢአትን መተው ያስፈልገናል። ይኸውም የእግዚአብሔር ቃል «ኃጢአቱን የሚሰውር አይለማም የሚናዘዝባትና የሚተዋት ምህረትን ያገኘባታል» (ምሳ 28:13) ስለሚል ነው። በኃጢአቱ የሚያዝን ኃጢአቱን የሚናዘዝና የሚተዋት ሰው አጥብቆ ማወቅ ያለበት ጉዳይ አለ። ይኸውም ሰው ኢየሱስ ክርስቶስን ሳያውቅና ሳያምን በኃጢአት ማዘኑ መናዘዙና ለመተው መሞከሩ የዘላለም ሕይወት የማያስገኝለት መሆኑን ነው። በኃጢአት ማዘን ኃጢአትን መናዘዝና መተው ወደ ሕይወት የሚያደርሰው ኢየሱስ ክርስቶስን ያመነውንና የተቀበለውን ሰው ብቻ ነው። ለምን ቢባል በሰማይም ሆነ በምድር ከምድርም በታች ያለ ኢየሱስ ክርስቶስ አዳኝ የለምና። (ሐዋ 4:12)

በሐዋ 16:30 ላይ እንዳተጻፈው አንድ ወታደር « አድን ዘንድ ምን ማድረግ ይገባኛል» ብሎ በጠየቀ ጊዜ «በጌታ በኢየሱስ ክርስቶስ እመን አንተና ቤተሰቦችህም ትድናላችሁ» የሚል መልስ ተሰጠው። እንዲሁም በሌላ ቦታ «በስሙ የሚያምኑ ሁሉ የኃጢአታቸውን ይቅርታ እንዲቀበሉ» ይላል። (ሐዋ 10:43) ደህንነትን ለማግኘት ኢየሱስ ክርስቶስን ማመንና መቀበል ያስፈልጋል ማለት ነው። በኢየሱስ ክርስቶስ ማመን ማለት በማንነቱ፣ በሥራውና በማዳን ጋይሱ ማመን ማለት ብቻ ሳይሆን ለሕይወታችን ሌላ አለኝታና አዳኝ እንደሌለ ተገንዝበን ራሳችንን በርሱ ላይ መጣል፣ በእርሱ መተማመን እርሱን ዋስ ጠበቃ ማድረግ ማለትም ነው።

IV በጥናት ቡድኑ የሚከናወኑ ተግባራት

1. በወረቀት ላይ እኔ የሠራጊቸው ኃጢአቶች በሚል ዘርዝራቸውና በዝርዝሩ ላይ ትልቅ ሰረዝ አድርገህ። «የልጄ የኢየሱስ ክርስቶስ ደም ከኃጢአት ሁሉ አንጽቶኛል» ብለህ ጻፍ።

2. በጥምና ሆነህ እግዚአብሔር ኃጢአትህን ሁሉ ይቅር እንዳለህ፤ በኢየሱስ ክርስቶስ ደም ስርየት እንዳገኘህ አስብና ስለዚህ ማዳኑ አመስግነው።

V የወይይት ጥያቄዎች

1. ሰዎች ስለ ኃጢአት የተለያዩ አስተያየት አላቸው። በአካባቢህ ያሉ ሰዎች ኃጢአትን የሚያዩት እንዴት ነው? ለምሳሌ የትኛው ክፉ ኃጢአት የትኛው ትንሽ ስህተት እንደሆነ ይቆጥራሉ? በመጽሐፍ ቅዱስ አመለካከት ኃጢአት ምንድነው?
2. የኢየሱስ ክርስቶስ ሞት ለመዳናችን ብቸኛ መንገድ የሆነው እንዴት ነው?
3. ብዙ ያልተለወጡ ሰዎች በጌታ አምናለሁ ይላሉ። እውነተኛው እምነት ከዚህ የሚለየው በምንድነው?

IV የቃል ጥናት ጥቅስ

« ድነት (መዳን) በሌላ በማንም አይገኝም፤ እንድንበት ዘንድ ለሰዎች የተሰጠ ከዚህ ስም በስተቀር ሌላ ስም ከሰማይ በታች የለምና።»
(ሐዋ4:12)

መንፈስ ቅዱስ - ማንነቱና ሥራው

I የትምህርቱ ዓላማ

1. በክርስቲያን ሕይወት ውስጥ ታላቅ ሚና ያለውን የመንፈስ ቅዱስን ማንነት ለመረዳት
2. የመንፈሱን ስጦታና ሥራ በሕይወታችን እንድንጠማ ለማነሣሣት

II የትምህርቱ መግቢያ

የክርስቲያን ሕይወት በምድር ላይ ሆኖ በሰማያዊ የኑሮ ሥርዐት የመጓዝ ሂደት ነው። ይህን የሰማይና የምድር ግንኙነት በየዕለቱ ኑሮአችን ውስጥ እንዲከሰት፤ እንዲገለጥ የሚያደርገው ቅዱሱ የእግዚአብሔር መንፈስ ነው። ያለመንፈሱ እውነትን መረዳት አይቻልም፤ ያለ እግዚአብሔር መንፈስ ብርታት ጋጢአትን መቋቋም አይቻልም፤ ያለ መንፈስ ብርታት ወደ እውነተኛው አምላክ መቅረብ አይቻልም፤ እንዲያውም ያለ መንፈስ ቅዱስ ክርስቲያን መሆንም አይቻልም። መንፈስ ቅዱስ በክርስቲያን ሕይወት ውስጥ ይህን ያህል ዋናና ማዕከላዊ ሥፍራ ከያዘ አማኝ ለዚህ መንፈስና ለአሠራሩም እንግዳ መሆን የለበትም ። ራሱን በራሱ የሚገልጠው አዋቂው የእግዚአብሔር መንፈስ ማንነቱና ሥራውን በቃሉ በኩል ገልጦልናል። ስለዚህ መንፈስ አሠራር ሁሉን ነገር እናውቅ ዘንድ ይቻላል ብለን እናስብም፤ እርሱ ከኛ እጅግ የላቀ፣ የመጠቀም ነውና። ይሁን እንጂ ለክርስቲያን ኑሮና ለመንፈሳዊ ዕድገታችን የሚጠቅመንን ሁሉ እግዚአብሔር እንዳሳየን መጠን ልንማር ይገባናል።

III የትምህርቱ ዋና ክፍል

1. መንፈስ ቅዱስ - መለኮት

መንፈስ ቅዱስ የሥላሴ አንድ አካል ነው። እርሱ ከአብና ከወልድ ጋር ለዛላለም የነበረና ያለ አምላክ ነው። ካለው አንድነትና ግንኙነት የተነሣ «የእግዚአብሔር መንፈስ»፣ «የክርስቶስ መንፈስ» ተብሎ ቢጠራም እርሱ በራሱ «እኔ» ሊል የሚችል አካል (ሕልው) ነው። በመጽሐፍ ቅዱስ በልዩ ልዩ ሥፍራ ከእግዚአብሔር አብ ጋር፣ ከእግዚአብሔር ወልድም ጋር ተጠቅሷል። በማቴ 28፡19-20 ጌታችን በሰጠው ትእዛዝ ላይ

«እንዲህ ሂዱና አሕዛብን ሁሉ በአብ በወልድና በመንፈስ ቅዱስ ስም እያጠመቃችኋቸው—» በማለቱ የሥላሴን ሦስት አካላት በአንድነት በጠራበት ቦታ በሥላሴ ውስጥ ሆኖ መንፈስ ቅዱስ በስሙ ጥምቀት የሚካሄድ መሆኑን ያሳያል። ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ የምድር ኑሮውን ሲያገባድድ ሊለያቸው መሆኑን ያስተዋሉት ደቀመዛሙርት ባዘኑ ጊዜ የተናገራቸው ቃል የመንፈስ ቅዱስን ማንነት ያስረዳል።

«እኔ አብን እለምናለሁ፤ ለዘላለም ከእናንተ ጋር እንዲኖር ሌላ አጽናኝ ይሰጣችኋል። እርሱም ዓለም የማያየውና የማያውቀው ስለሆነ ሊቀበለው የማይቻለው የእውነት መንፈስ ነው።»(ዮሐ 14:16-17)

በዚህ ምንባብ ሦስቱ አካላት በግልጽ ተቀምጠዋል። ወልድ መለኮት ስለ መንፈስ ቅዱስ መስጠት እግዚአብሔር አብን እንደሚለምነው፣ አብ መለኮትም መንፈስ ቅዱስ መለኮትን ለክርስቶስ ተከታዮች እንደሚሰጥ ይታያል።

«ሌላ አጽናኝ» የሚለው ሐረግ የሚጠቁመው መንፈስ ቅዱስ ከኢየሱስ ክርስቶስ ሌላ ማንነት ያለው እንደሆነና ሥራው ደግሞ የኢየሱስን መሳይ መሆኑን ነው። ኢየሱስ በምድር ላለ ለደቀመዛሙርቱ ሲያደርግላቸው የነበረውን የማጽናናት የመደገፍና የማስተማር ሥራ እሁን መንፈስ ቅዱስ በእርሱ ምትክ ሆኖ እንደሚሠራ ያሳያል። አብ በስሜ የሚልከው የሚለው ሐረግም ይህንኑ እንደራሴነት፣ እንደኔነት ያመለክታል።

መንፈስ ቅዱስ ታላቅ የኃይል ተግባር ያከናውናል፤ ይሁን እንጂ ማንነት የሌለው የሌላ ሕልው ተቀጥላ ወይም ኃይል ብቻ አይደለም። እርሱ ራሱን «እኔ» ይላል ሌሎችም እርሱን «እርሱ» ይሉታል። በሐዋ 13:2 እና በሐዋ 15:28 ምንባቦች ላይ የመንፈስ ቅዱስ አካልነት (እኔ ሊል የሚችል ማንነት) በይፋ ተቀምጧል።

«መንፈስ ቅዱስ - በርናባስንና ሳውልን ለጠራጌቸው ሥራ ለዩልኝ» አለ። «ለመንፈስ ቅዱስም ለእኛም መልካም መስሎ ታይቶናል» መንፈስ ቅዱስ ለሥራ ሊጠራ፣ ሊናገር፣ ሊፈቅድ የሚችል የራሱ ማንነት ያለው የሥላሴ አንድ አካል ነው።

2. የመንፈስ ቅዱስ ሥራ

መንፈስ ቅዱስ ሥራው ብዙ ነው። ፍጥረትን በማሳመርና በማደስ የሚያደርገው ሥራው በዘፍ 1:2 እና በመዝ 104:30 የተጠቁመ ሲሆን ከሰዎች ጋርና በሰው ውስጥ የሚያከናውነው ተግባርም በተለይ በአዲስ ኪዳን ተዘርዝሯል።

የሕይወትን ቃል ስምተን ስናምን አዲስ ሕይወት እንዲኖረን ዳግመኛ እንድንወለድ የሚያደርገን መንፈስ ቅዱስ ነው። ይህም ከመንፈስ መወለድ ይባላል (ዮሐ 3፡ቴ 3)

መንፈስ ቅዱስ የእግዚአብሔርን አሳብ ለአማኞች ያስታውቃል (1ኛ ቆሮ 2፡11-13) ምዕመናን ሊያደርጉት የሚገባውን ይፈቅዳል፤ በእግዚአብሔር ፊት ነውር የሆነውን ይከላከላል (ሐዋ 15:28) የእግዚአብሔርን ጥልቅ ነገር ይመረምራል፤ ይህንኑም ለምዕመናን ይገለጻል (1ኛ ቆሮ 2:10-11)። መንፈስ ቅዱስ የእግዚአብሔርን ልጆች ይመራል(ሮሜ 8:14) ሥጋዊውን ሥራ እንዲያሸንፉ ጉልበት ይሆናቸዋል (ሮሜ 8:13)

መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ መንፈስ ቅዱስ በዓለም ውስጥ የሚሠራውን ሥራ ሲገልጽ መንፈስ ቅዱስ ዓለምን ይወትሳል ብሎ

ማብራሪያ ይሰጣል። (ዮሐ 16: 8) «ይወቅላል» የሚለው ቃል ያስረዳል፤ ያስገነዝባል፤ ያሳምናል ተብሎ ሊተረጎም ይቻላል።

መንፈስ ቅዱስ ስለጋጢአት ዓለምን ይወቅላል ያስረዳል። ሰዎች የወንጌልን ቃል ሲሰሙ እንዲገባቸውና በጋጢአታቸው እንዲወቀሱ፤ ሊያሰቡንም እንዲያምኑ የሚረዳቸው መንፈስ ቅዱስ ነው። እግዚአብሔር ወደ ዓለም የላከውን ልጁን ሊያሰቡ ክርስቶስን አለማመን ራሱ ጋጢአት ወይም ዐመፅ ነውና ሰው ይህንን ተገንዝቦ እንዲጸጸትና እንዲመለስ የሚያደርገው ይህ የእግዚአብሔር መንፈስ ነው።

መንፈስ ቅዱስ ስለጽድቅ ዓለምን ይወቅላል። ጽድቅ ማለት ትክክለኛ ክፍርድ ነጻ የሆነ እውነተኛ ማለት ሲሆን መንፈስ ቅዱስም የሊያሰቡ ክርስቶስን ጽድቅ ትክክለኛነቱን ይመስክራል ማለት ነው። እግዚአብሔር ሊያሰቡን ከሙታን በማስነሣቱ በመስቀል ላይ የሠራውን ሥራ ማጽደቁን፤ መቀበሉን ያረጋግጣል። የዚህን ነገር እውነተኛነት ተቀብለው እንዲያምኑ ሰዎችን የሚረዳው መንፈስ ቅዱስ ነው።

መንፈስ ቅዱስ ስለፍርድ ዓለምን ይወቅላል ሲል ደግሞ የዚህ ዓለም ገዢ በሆነው በዲያብሎስ ላይ የተፈጸመው ፍርድ ትክክለኛ መሆኑን ዲያብሎስም የተረታ ጠላት፤ በፍርድ ሥር ያለ ወንጀለኛ መሆኑን ይመሰክራል፤ ያስረዳል ማለት ነው።

በእነዚህ ምስክሮችና ወቀሳዎች ወይም አሳማኝ ትምህርቶቹ መንፈስ ቅዱስ አማኞችን በገዝናቸውና በፍርሃታቸው ያጽናናቸዋል፤ ይደግፋቸዋል፤ ጠበቃቸው ሆኖ ከፋ እንዳይደርስባቸው ይጠብቃቸዋል፤ መንፈሳቸውን በሰላሙና በዕውቀቱ ይሞላቸዋል። በወንጌል ምክንያት ስደት መከራ ሊደርስባቸው ተከሰሰው በፍርድ ሽንጉ ላይ ሲቀርቡ ያማካቸዋል ።

«ተይዛችሁ ለፍርድ በምትቀርቡበት ጊዜ ፤ በዚያች ሰዐት የሚሰጣችሁን ተናገሩ እንጂ ምን እናገራለን በማለት አስቀድማችሁ አትጨነቁ፤ የሚናገረው መንፈስ ቅዱስ እንጂ እናንተ አይደላችሁም።» (ማር 13:11)

መንፈስ ቅዱስ የእግዚአብሔር ልጆች መሆናችንን ለእኛ መንፈስ በመመስከር ወይም በማስረዳት ቤተኛነትን፤ (የእግዚአብሔር ቤተሰብነትን) ያረጋግጥናል። « አባ አባት ብለን የምንመሰብትን የልጅነትን መንፈስ» ተቀብለናል (ሮሜ 8:16) ከዚህም በተጨማሪ መንፈስ ቅዱስ የተሰፋ ርስት እንዳለን በማረጋገጥ ያጽናናል። ሐዋርያው ጳውሎስ መንፈስ ቅዱስ ወደፊት ለምንቀበለው ሰማያዊ ርስት እንደመያዣ ሆኖ አሁን እንደተሰጠን ይናገራል።

«የድነታችሁን ወንጌል በሰማችሁ ጊዜ ወደ ክርስቶስ ተጨምራችኋል፤ አምናችሁም በእርሱ በመሆን ተሰፋ ሆኖ በተሰጠው በመንፈስ ቅዱስ ማንተም ታትማችኋል ። — አርሱ ለርስታችን የሚሆን መያዣ ነው።» (ኤፌ 1:13-14)

3. መንፈስ ቅዱስና ስጦታዎቹ

የክርስቲያን ማንበረሰብ በንብረትና በጸጋ እንዲያድግ በእገልግሎትም እንዲጉለብት መንፈስ ቅዱስ የሚሠራው በልዩ ልዩ ስጦታዎቹ ነው። የመንፈስ ቅዱስ ስጦታዎች «የጸጋ ስጦታዎች» መባላቸው ተቀባዩ ምንም ዋጋ ስለማይከፍልባቸው ብቻ ሳይሆን ከእግዚአብሔር ባለጠግነትና ደግነት ከፍቅሩም የመነጨ ዐቅም አጉልማሽ በረከቶች ስለሆኑ ነው። ጸጋው ጠቃሚ ጸጋ ነው።

መንፈስ ቅዱስ ለሰዎች ጥበብን ፤ መልካም ባሕርያትን፤ ማስተዋልንና ዕውቀትን ይሰጣል። በብሉይ ኪዳን ለነበሩት ነቢያት ለምሳሌ ለሙሴ የእግዚአብሔርን አሳብ አስታወቃቸው፤ ገና ሊሆን ያለውን አስቀድሞ ነገራቸው እንደ ባስልኤል ላሉ ሠራተኞች የእጅ ሙያን ጥበብ ሰጣቸው (ዘኁ 11:26-29፤ ዘፀ 31:15)

ለእስራኤል ሕዝብ ታዳጊዎች እንደሳምሶን ላሉ ጋይልን ሰጣቸው። (መሳ 14:6) በአዲስ ኪዳን በኢየሱስ ክርስቶስ ላመኑ እርሱን ለሚለምኑ ከእግዚአብሔር ዘንድ ይህ መንፈስ ራሱ ይሰጣቸዋል።

«በሰማይ ያለው አባት ለሚለምኑት እንዴት አብልጦ መንፈስ ቅዱስን ይሰጣቸው? ሉቃ 11:13

መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ወደ አባቱ ካረገ በኋላ በዓለ ሃምሳ በተባለው የአይሁድ በዓል ቀን የመንፈስ ቅዱስን ስጦታ ለሐዋርያቱ እንዳላከላቸው ተጽፏል (ሐዋ 2)

የመንፈስ ቅዱስ ስጦታ ሁለት ዋና ዋና ዓላማዎች አማኞች የክርስቶስን ወንጌል በድፍረትና በፍቅር እንዲመሰክሩና የእግዚአብሔርን ማንበር አንድነት በመጠበቅ እንዲያንጹ፤ እንዲያሳድጉ ማብቃት ነው።

« መንፈስ ቅዱስ በእናንተ ላይ በወረደ ጊዜ ጎይልን ትቀበላላችሁ፤ በኢየሩሳሌምም በይሁዳም ሁሉ በሰማርያም እስከ ምድር ዳርቻ ድረስ ምስክሮቹ ትሆናላችሁ።» (ሐዋ 1:8)

« መንፈሳዊ ስጦታን በብርቱ የምትፈልጉ ከሆናችሁ ቤተክርስቲያንን ለማነጽ እንዲበዛላችሁ ፈልጉ። (1ቆሮ 14:12)

የጸጋ ስጦታዎች የተለያዩ ናቸው ። በአዲስ ኪዳን ውስጥ ብዙ ዓይነት ስጦታዎች ተዘርዝረዋል ከነዚህም መካከል፡- ሰዎችን መምከር፤ ማስተዳዳር፤ ማስተማር፤ ትንቢት መናገር፤ በልሳን መናገር ፤ መስጠት፤ መፈወስ፤ ተአምራት ማድረግ፤ መናፍስትን መለየት የመሳሰሉት ይገኙበታል። (ሮሜ 12:6-8 1ቆሮ 12:8-10 ኤፌ 4:11)

የመንፈስ ቅዱስን ልዩ ልዩ ስጦታ በቤተክርስቲያን ውስጥ ስንጠቀም ሰዎችን በሚያንጽ በሚገነባ መንገድ እንድናገለግልበት እንጂ ሁከትንና ግራ መጋባትን በሚያባዛ መንገድ እንዳንጓዝ ሐዋርያው ጳውሎስ ይመክረናል። ትዕቢትና፤ ማንክላብኝነት፤ ታይታና ግፊታሽነት ሁከትና ረብሻ ቀርቶ የእግዚአብሔር ሕዝብ በደስታ፤ በፍቅርና በማስተዋል እነዚህን ጸጋዎች እንዲጠቀሙባቸው ጌታ ይፈልጋል።

« እግዚአብሔር የሰላም አምላክ ነው እንጂ የሁከት አምላክ አይደለምና — ማንም ነቦይ ወይም መንፈሳዊ የሆነ ቢመስለው ይህች የጸፍሁላችሁ፤ የጌታ ትእዛዝ እንደሆነች ይወቅ። (1ቆሮ 14:33፤37)

ከዚህም ተጨማሪ በመንፈሳዊ ስጦታ መልክ የሚባሉ የሚደረጉ ነገሮችን ሁሉ እንድንመረምር እውነተኛ ያልሆኑትን ሁሉ እየተወገ መልካሙን ግን እንድናበረታታ የመንፈስን ሥራ እንዳናጻፍን መጽሐፍ ቅዱስ ይመክረናል።

« መንፈስን አታጥፉ (አታዳፍኑ) ፤ ትንቢትን አትናቁ፤ ሁሉን ፈትኑ፤ መልካሙንም ያዙ፤ ከማናቸውም ዓይነት ክፉ ነገር ራቁ ።» 1ተሰ 5:19-22

4. በመንፈስ መሞላት

በክርስቶስ የሚያምን ሰው በመንፈስ ቅዱስ እንዲሞላ፤ የእግዚአብሔር የጸጋ ስጦታ እንዲፈልግና እንዲጠቀምም የሚያበረታቱ ብዙ ምክሮች በመጽሐፍ ቅዱስ ይገኛሉ። ሐዋርያው ጳውሎስ « መንፈስ ይመላባችሁ ወይም በመንፈስ ተሞሉ እንጂ በወይን ጠጅ አትስከሩ » (ኤፌ 5:18) ሲል፡ ጌታችንም « በእኔ በሚያምን የሕይወት ውኃ ወንዝ ከሆዱ ይፈልቃል» ብሎ አማኞች ስለሚያገኙት የመንፈስ ቅዱስ መላት ወይም ጸጋ ይናገራል። (ዮሐ 7:38) ሐዋርያቱ በወንጌል ምክንያት ስደት ሲበረታባቸው ተጨማሪ ጸጋ ለመቀበል በጸሎት ወደ እግዚአብሔር ይቀርቡ ነበር።

ከጸሎም በኋላ ተሰብስበው የነበሩበት ስፍራ ተናወጠ፤ በሁሉም መንፈስ ቅዱስ ሞላባቸው፤ የእግዚአብሔርንም ቃል በግልጥ ተናገሩ።» (ሐዋ 4:31)

ለሕይወታችን ጥንካሬ፤ ለአገልግሎታችን ውጤታማነትና ለእግዚአብሔር ክብር በየጊዜው በመንፈስ ቅዱስ ልንሞላ ያስፈልገናል።

IV በቡድኑ የሚሠሩ ተግባራት

የመንፈስ ቅዱስን ጸጋ (ስጦታ) የሚሰጠው እግዚአብሔር እንጂ ሰው አይደለምና ይህን ጸጋ እንዲሞላባችሁ በእንድነት ሆናችሁ በጸሎት ለምኑት ።

V የውይይት ጥያቄዎች

1. ወደ ጌታችን ወደ ኢየሱስ ክርስቶስ መጥታችሁ እንደገና ከመወለዳችሁ በፊት መንፈስ ቅዱስ እንዴት ወደ እምነትና ንስሐ እንዳደረሳችሁ እንዴት እንደወቀሳችሁ ወይም እንዳስረዳችሁ ተወያዩ። እያንዳንዱ ሰው የራሱ ምስክርነት ሊኖረው ይችላል።

2. የመንፈስ ቅዱስ ስጦታ በአግባቡና በሥርዐቱ ጥቅም ላይ ሲውል ያያችሁበትን ሁኔታና ከአግባቡ ውጪ ውሎ ሲበላሽ ያያችሁበትን ሁኔታ ጥቅሙንና ጉዳቱን ተነጋገሩ።

VI የቃል ጥናት ጥቅስ

« መንፈስ ቅዱስ በእናንተ ላይ በሚወርድበት ጊዜ ንይልን ትቀበላላችሁ፤ በኢየሩሳሌም፤ በይሁዳና በሰማርያ ሁሉ፤ እስከምድር ዳርቻ ድረስ ምስክሮቼ ትሆናላችሁ።»
(ሐዋ 1:8)

መንፈስ ቅዱስና የክርስቲያን ዕድገት

I. የትምህርቱ ዓላማ

1. የክርስቲያን ሕይወት ላይ የሚገኝ ሊያድግ የተገባው ሕይወት መሆኑንና የዕድገት አቅጣጫዎችም የታወቁ እንደሆነ ለማሳወቅ
2. የክርስቲያን ዕድገት የሚመራውና ጉልበት የሚያገኘው ከመንፈስ ቅዱስ እንደሆነ ለማየት

II. የትምህርቱ መግቢያ

ሕያው የመሆን አንዱ ዋና ምልክት ዕድገት ነው። በኢየሱስ ክርስቶስ ያመነ ሰው እንደገና የተወለደ አዲስ ሕፃን ነው፤ ይህ ሕፃን መንፈሳዊ ጤንነት ካለው በየጊዜው እያደገ፣ እየጨመረ እየጠነከረ የሚሔድ ሕያው ሰው ነው። ጤናው የተቃወሰ፣ ምግቡ ያነሰ ከሆነ ደግሞ እየከሰ፣ እየጠወለገ ዐቅም እያነሰው ይሄዳል።

ወደ አዲስ ልደት ያመጣን መንፈስ ቅዱስ የሚያሳድገንንም እርሱ ነው። በልዩ ልዩ ጸጋዎቹ ወደ ብስለትና ጥንካሬ የሚያደርሱን የሕያው እግዚአብሔር መንፈስ በውስጣችን የሚሠራ ትጉህ መንፈስ ነው። ወደ ቀናው መንገድ እየመራን፣ ስንሳሳት እየወቀሰ እየመለሰን፣ ውስጣዊ ሰውነታችንን በኃይሉ እያጠነከረ፣ ለቅዱስ አገልግሎት የሚያበቃን ይህ የእግዚአብሔር መንፈስ ነው።

የክርስቲያን ሕይወት ከእግዚአብሔር ጋር በሚመሠረት ጥልቅ ግንኙነት የሚጀመር ውስጣዊ ሥራ ቢሆንም በሰው የዕለት ዕለት ሕይወት ሌሎች ሊያዩት ያስፈልጋል። መንፈስ ቅዱስ ለነፍሳችን ሰላም ሲሰጠን ይህ የሰላም ሙላት በእኛ በኩል ለጉረቤቶቻችንም ይደርሳል፤ ሰላማውያንና አስታራቂዎች ያደርገናል። በውስጥ መንፈሳችን እግዚአብሔርን መፍራት ሲሰርፅ ዕድገታችን በእግዚአብሔርም በሰውም ፊት ይሆናል።

ክርስቲያን የሚያድገው በምን መስመር ነው? ይህስ ዕድገት የሚከናወነው እንዴት ነው? የሚለውን ጥያቄዎች ለመመለስ አብረን እናጥና።

III የትምህርቱ ዋና ክፍል

1. መንፈስ ቅዱስ እና ቅድስና

ክርስቲያን መሆን የመንፈስ ቅዱስ ማደራጃ መሆን ስለሆነ የየዕለቱ ሕይወታችን እየጨመረ በሚሔድ ቅዱስ አኗኗር የሚገነባ ሊሆን ያስፈልጋል። ተለይተን የመጣነው የዓለም ሥርዐት የኃጢአትና የርኩስት ሕይወት ስለሆነ ሥጋችንም ማለት የቀድሞው ኃጢአተኛ ተፈጥሮ ወደ ዚያው ስለሚገብንበት በከፍተኛ ትግል ውስጥ የምንጓዝ ሰዎች ነን። ከዚህ የተነሣ በሥጋዊነት ወይም በዓለማዊነት ላለመኖር ፍቱን መድኃኒቱ በመንፈስ መኖር ወይም መመላለስ ነው። ይህን ጦርነት ሐዋርያው ጳውሎስ ስለተረዳ፡-

« እንደ ሥጋ ፈቃድ ብትኖሩ ትሞታላችሁ ፤ ክፉ የሆነውን የሥጋ ሥራ በመንፈስ ብትገድሉ ግን፤ በሕይወት ትኖራላችሁ። » ይለናል (ሮሜ 8:13)

እንግዲያው መንፈስ ቅዱስ የኃጢአትን ፍላጎትና ግፊት ለመቋቋም በምትኩም ክርስቶሳዊ ፍላጎት ለመቀስቀስ በእኛ ውስጥ ይሠራል ማለት ነው። ዓላማዊነት ወይም ዓለምን መውደድ ምን እንደሆነ ሐዋርያው ዮሐንስ ባጭር መግለጫ አስቀምጦልናል።

« በዓለም ያለው ሁሉ ፡- የሥጋ ምኞት፣ የዐይን አምሮትና የኑሮ ትምክህት » (1ዮሐ 2:15) መሆኑን ያስረዳናል። ከእነሳችንና ከልቡናችን ፍላጎቶችና ምኞቶች እንዲሁም አለኝታና ዋስትና ፍለጋ ከሚፈጠርብን ጉጉትና ትምክህት ጋር የተያያዙ ምድራዊ ሥርዐቶች ከመንፈሳዊው ኑሮ ጋር ጠብ ገጥመው ቆመዋል። የዚህን ዓለም ፍቅር ማሸነፍ የሚቻለው በልባችን ውስጥ በሚነግሠው በመንፈስ ቅዱስ አማካይነት ነው።

2. የጽድቅ ሥርዐት

አማኝ የሆነው ሰው በጽድቅ ይኖራል። ጽድቅ ማለት ትክክል፣ ቀና ወይም ቀጥተኛ ማለት ነው። ከሥነ-ምግባር አኳያ ስንገልጸው ደግሞ በትክክለኛ መንገድ ወይም በተገቢው ደረጃ መሥራትና መኖር ማለት ነው። እግዚአብሔር የትክክለኛነት መንገድ የቀጥተኛነት ምንጭና መለኪያ ሲሆን በወንጌል ያመነ ሰው በጽድቅ እንዲኖር ተጠርቶአል (ቲቶ 2:11-14)

ትክክለኛና ቀጥተኛ የሆነው የእግዚአብሔር ፈቃድ ጠቅላላ ባለ መልኩ በአሠርቱ ትዕዛዛት ውስጥ ተሰጥቷል (ዘጸ 20) ማለት ይቻላል። እነዚህም አሠርቱ ትዕዛዛት የእግዚአብሔር ሰው በጽድቅ ራሱን በመግዛትና እግዚአብሔርን እየመለሰ እንዲኖር የሚያሳስቡ የሕይወት መመሪያ ናቸው። አሠርቱ ትዕዛዛት የመጻፍ መንገድ አይደሉም። ለምን ቢባል የሕግን ሥራ በመሥራት ሥጋ የሰበሰ ሁሉ በእርሱ ፊት ስለማይወድቅ ነው። (ሮሜ3:20) ሰው ደህንነትን የሚያገኘው በሕግና በነቢያት የተመሰከረለትን ኢየሱስ ክርስቶስን በማመን ነው (ሮሜ 3:21) ። ሕግና ነቢያት የመሰከሩለት ኢየሱስ ክርስቶስን በማመን ደህንነትን ያገኘ ሰው ግን በጽድቅ ጉዳና ሲጓዝ የእግዚአብሔርን ሕግ ይፈጽማል።

አሠርቱ ትዕዛዛት የግብረ-ገብ (የሥነ-ምግባር) ሕግጋት ሊሆኑ ሁለት ዓይነት ዋና ዋና ትምህርቶችን ያስተምሩናል። እነዚህም ትምህርቶች 1ኛ እግዚአብሔርን ስለመውደድ 2ኛ ባልንጀራን ስለ መውደድ ናቸው። እግዚአብሔር በሙሴ አማካይነት ለሕዝቡ-እስራኤል ከሰጣቸው አሠርቱ ትዕዛዛት መካከል የመጀመሪያዎቹ ሦስቱ ትዕዛዛት ማለትም «ሌሎች አማልክት በፊቴ አይነሩህ፤ የእግዚአብሔር የአምላክህን ስም ከንቱ

አታድርግ፤ የሰንበትን ቀን ትቀድሰው ዘንድ አስብ ጠብቅ » (ዘፀ 20) የሚሉት ትዕዛዛት እግዚአብሔርን ስለመውደድ የሚያስተምሩን ናቸው ማለት ይቻላል። መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ የመጀመሪያይቱ ትዕዛዝ ብሎ የጠራውና እግዚአብሔር አምላክህን በፍጹም ልብህና በፍጹም ነፍስህ በፍጹም ሀሳብህም ውደድ» (ማቴ 22:37-39) በሚል ሀሳብ ያጠቃለለው እነዚህን እንደሆኑ ማሰብ እንችላለን። እንግዲህ አማኝ (ክርስቲያን) የሆነ ሰው እነዚህን ትዕዛዛት የሕይወቱ መመሪያ በማድረግ አምላኩን እግዚአብሔርን በፍጹም ልብ፤ በፍጹም ነፍሱና ሀሳቡ በመፍራት፤ በመውደድና በማምለክ ክርስቲያናዊ ሕይወቱን ይመራል ማለት ነው።

እግዚአብሔር በሙሴ አማካይነት ለሕዝብ እሥራኤል ከሰጣቸው ትዕዛዛት እንደ ሁለተኛ ክፍል የምንቆጥራቸው ሰባቱ የመጨረሻዎቹ ትዕዛዛት «4 አባትህንና እናትህን አክብር፤ 5 አትግደል፤ 6 አታመንዝር፤ 7 አትስረቅ፤ 8 በሐሰት አትመስክር፤ 9 የባልንጀራህን ቤት አትመኝ፤ 10 የባልንጀራህን ሚስት ሎሌውን ገረዱን አትመኝ » የሚሉ ናቸው። እነዚህንም መድኃኒታችን ኢየሱስም ክርስቶስ ሁለተኛይቱ ትዕዛዝ ብሎ በጠራው «ባልንጀራህን እንደራስህ ውደድ» (ማቴ 22:37-39) በሚለው ትእዛዝ ሊጠቃለሉ ይችላሉ።

ባልንጀራን ስለ መውደድ ስናስብ ባልንጀራችን ማነው? ብሎ መጠየቁ ጠቃሚ ነው። በመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት መሠረት ባልንጀራ ማለት ንደኛችን ብቻ ሳይሆን የሰው ዘር በመላ ነው። (ገላ6:10) « ሰዎች ሁሉ ወዳጆቻችንና ጠላቶቻችን የምናውቃቸውና የማናውቃቸው ድሆችና ሀብታሞች ባልንጀራቸውን ናቸው» በማለት ማርቲን ሉተር ይጽፋል። እንግዲህ ክርስቲያን ሰዎችን በጉሳ በቀለም በማህበራዊ ማንነታቸውና በኢኮኖሚያቸው ምክንያት ልዩነት ሳያደርግ እንደራሱ በመወደድ ክርስቲያናዊ ሕይወቱን ይመራል።

3. የመንፈስ ፍሬ

መንፈስ ቅዱስ በሕይወታችን ውስጥ መሥራቱ የሚታወቀው « የመንፈስ ፍሬ» የተባሉት መልካም ባሕርያት በነፍሳችን ውስጥ ሲገለጡ ነው። ሐዋርያው ጳውሎስ የመንፈስን ፍሬ የዘረዘረልን ከሥጋ ሥራ ጋር በማነጻጸር ነው።

የሥጋ ሥራ	የመንፈስ ፍሬ
ዝሙት፤ ርኩሰት፤ መዳራት፤ ጣዖት፤ ማምለክ ሚርት፤ ጥላቻ፤ ጠብ ቅናት፤ ቁጣ፤ ራስ ወዳድነት መለያየት፤ አድመኝነት፤ ምቀኛነት ስካር፤ ዘፋኝነት እንዲሁም እነዚህን የመሰለው ነው። (ገላ 5:19-23)	ፍቅር፤ ደስታ ሰላም፤ ትዕግሥት ቸርነት፤ በጉነት፤ ታማኝነት፤ ገርነት ራስን መግዛት ነው።

በዚህ የዓመፅና የጽድቅ ትግል ውስጥ የሚያልፈው ክርስቲያን በትግሉ ሜዳ ብርቱ ተዋጊ እንዲሆንና ራሱን ለመንፈስ ቅዱስ እንዲያስገዛ ማሳሰቢያ ተሰጥቶታል።

« የክርስቶስ ኢየሱስ የሆኑት ሥጋን ከክፉ ምኞቱና መሻቱ ጋር ስቅለውታል። በመንፈስ የምንኖር ከሆንን፤ በመንፈስ እንመላለስ።» ገላ 5:24-25

የክርስቲያን ሕይወት ዕድገት ሁነኛ መመዘኛ ሰው ከሥጋ ሥራ (ከኃጢአት) መራቁና የተዘረዘሩት ባሕርያት ማለት የመንፈስ ፍሬ በሕይወቱ እየጨመረና እየበዛ መሔድ ናቸው።

IV በጥናት ቡድኑ የሚከናወኑ ተግባራት

አሥርቱ ትእዛዛት በመባል የሚታወቁትን በዘፀአት ምዕራፍ 20:1-7 የሚገኙትን ትእዛዛት በጎብረት እንብባችሁ አባላቱ በቃላቸው እንዲይዙት አደፋፍራቸው።

V የውይይት ጥያቄዎች

1. የሥጋን ሥራ በመንፈስ እንድንገድለው ታዘናል። ይህ ምን ማለት ነው? የሥጋን ሥራ መግደል ምንድነው? እንዴት ነው በመንፈስ ቅዱስ የሥጋ ሥራ የሚገደለው?
2. የመንፈስ ፍሬ የተባሉትን ልብ ብላችሁ ስትመለከቱ አብዛኞቹ ከሰዎች ጋር ባለን ግንኙነት የሚገለጹ መሆናቸውን ማየት ትችላላችሁ። ይህ ሁኔታ ስለ መንፈስ ፍሬ ምን ያስገነዝበናል?

VI የቃል ጥናት ጥቅስ

« እንግዲህ በመንፈስ ኑሩ ———የሥጋንም ምኞት አትፈጽሙም።»(ገላ 5:16)

መንፈሳዊ ትጋትና የክርስቲያን ዕድገት

I. የትምህርቱ ዓላማ:-

1. በመንፈሳዊ ሕይወታችን ለማደግ የኛ ትጋት እንደሚያስፈልገን ለመገንዘብ

2. የክርስቲያን ትጋት (ዲሲፕሊን) አቅጣጫዎችን ለመቃኘት

II. የምህርቱ መግቢያ

የክርስቲያን ሕይወት የሚጀመረውና የሚቀጠለው በእግዚአብሔር መንፈስ ኃይል እንደሆነ ይታወቃል። ያለእርሱ ሕይወት የለም። እግዚአብሔር የአካላዊው ፍጥረት ባለቤት ጠባቂና አሳዳሪ እንደሆነ ሁሉ የመንፈሳዊው ሰውነታችንም ባለቤት እርሱ ነው። ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስም «ያለ እኔ ምንም ልታደርጉ አትችሉም።» (ዮሐ 15) ብሎ መናገሩ ለመንፈሳዊ ዕድገትና ፍሬያማነት በእርሱ ላይ ሊኖረን የሚገባውን ተደጋፊነት ሲያመለክት ነው።

ይህን ሁሉ እውነት ሆኖ ሳለ እግዚአብሔር የሕይወት ጥንካሬንና ዕድገትን ሲሰጠን እኛ ከእርሱ ጋር በቅንነት እንድንተባበር መፈለጉም ግልጽ ነው። «ማንም በእኔ ቢኖር እኔም በርሱ ብኖር እርሱ ብዙ ፍሬ ያፈራል።» (ዮሐ 15) የሚለው የጌታችን ቃል የኛ ድርሻ እርሱ በውስጥ ማንነታችን የማሳደግ ሥራውን እንዲሠራ ከርሱ ጋር በቅርብና በጥልቅ መገናኘት እንደሆነ ይጠቁማል። ይህን ከእርሱ ጋር ያለንን ኅብረት ማጠናከር መንፈሳዊ ዲሲፕሊን ወይም ትጋት ይባላል። ትጋት ማለትም ሳይሳነፋና ሳይሰለቹ ፣ ሳያቋርጡም ዓላማ አድርገው የያዙትን ነገር መከታተል ማለት ነው።

ጳውሎስ ለቆላስይስ ክርስቲያኖች እንዲያደጉና እንዲጠነክሩ ሲያሳስባቸው እንዲህ ብሏል።

« እንግዲህ ጌታ ክርስቶስ ኢየሱስን እንደተቀበላችሁት እንዲሁ በእርሱ ኑሩ በእርሱ ተተክላችሁና ታንጸችሁ፤ እንደተማራችሁት በእምነት ጸንታችሁ፤ የተትረፈረፈ ምስጋና እያቀረባችሁ ኑሩ። » (ቆላ 2: 6-7)

III. የትምህርቱ ዋና ክፍል

1. ጸሎት - የእማኙ እስትገፋስ

እግዚአብሔር በሕያውነት ያለ፤ የሚናገርና የሚሰማ አምላክ ነው። እርሱ ባይኖር ወይም መስማትና መመለስ ባይችል ኖሮ ጸሎት ራስን መደለያ እንቅስቃሴ ብቻ በሆነ ነበር። ነገር ግን ዘማሪው እንዳለው:-

«ጆሮን የተከለው እርሱ አይሰማምን?
ዓይንንክ የሠራ እርሱ አያይምን?
(መዝ 94:9)

ስለዚህ ጸሎት ከዚህ ሕያው አምላክ ጋር የሚደረግ ግንኙነት በመሆኑ ትርጉም ያለው እንቅስቃሴ ነው።

የክርስቶስ ደቀመዝሙር ሕይወቱ የጀመረውም የሚጓዘውም ከጌታው ጋር ባለው ግንኙነት በመሆኑ ይህ መሣሪያ በጣም ያስፈልገዋል ።

1.1 የምንጸልየው ለምንድነው?

ሀ. የጸሎት ዓላማ ብዙ ሊሆን ቢችልም ቀዳሚው ዓላማው ከእግዚአብሔር ጋር ያለንን የፍቅር ግንኙነት ለመጠበቅና ለማዳበር ነው። እግዚአብሔር አምላካችን ወዳጆችንም ጌታችንም ነው። የእግዚአብሔር ወዳጅ ጻዊት እንዲሆን ብሏል።

« እግዚአብሔር ሆይ አንተ አምላኬ ነህ
አንተን ከልብ እሻለሁ

ነፍሴ አንተን ተጠማች
ሥጋዬም አንተን ናፈቀች»
(መዝ 63 :1)

ስንጸልይ እግዚአብሔርን መፈለጋችንን፤ መውደዳችንንና በእርሱ መታመናችንን እንገልጻለን ። ያለ እርሱ መኖር እንደማንችል እንመስክራለን።

ለ. ጸሎት ለመግባት እንጸልያለን:-

የለዎች ልብና አስተሳሰብ በብዙ ክፉ ነገር የሚያድፍ፤ የሚጉድፍ በመሆኑ ከእግዚአብሔር ጋር ባልተቋረጠ ግንኙነት መኖር እንድንችል ጸሎት ወይም ከኃጢአት መመለስ ያስፈልገናል። ይህን ንስሐ የምናደርገውም በኑዛዜ ጸሎት በእግዚአብሔር ፊት ይቅርታ በመጠየቅ ነው። ስለዚህ የሐንስ ሐዋርያው እንዲህ ይለናል:-

«ኃጢአት የለብንም ብንል እራሳችን እናስታለን እውነትም በእኛ ውስጥ የለም ኃጢአታችን ብንናዘዝ ኃጢአታችን ይቅር ሊለን ከእመፃ ሁሉ ሊያነፃን እርሱ ታማኝና ፃድቅ ነው።» (1ዮሐ 1:8-9)

ሐ. እግዚአብሔርን ለማመስገን

ስለሚያደርግልን በጎ ነገር ሁሉ ስለታላቅ ኃይሉና ደግነቱ እንዲሁም ልመናችንን ለምቶ ስለመመለሱ ስለሁሉ ነገር እግዚአብሔርን ልናመስግነው ይገባል። ይህን ምስጋና በተለያየ መንገድ ማቅረብ ይቻላል ጸሎትና አምልኮ ግን ዋናው መንገድ ነው።

«ሰለዚህ ዘወትር የምስጋናን መሥዋዕት ይኸውም ለሰሙ የሚመለከሩ የክንፈሮችን ፍሬ በሊየሱስ አማካይነት ለእግዚአብሔር እናትርብ :: » (ዕብ 13:15)

መ. በመንፈስም በሥጋም የሚያስፈልጉንን ልዩ ልዩ ነገሮች ለመቀበል እንጸልያለን። እግዚአብሔር ሕይወታችን የቆመበት ዋልታና መሠረት ነው። እኛ ልጆቹ ከእርሱ ዘንድ ከሚመጣ በረከትና ጸጋ የተነሣ እንንቀሳቀሳለን፤ ከፈተናና ከብዙ ወጥመድም እናመልጣለን።

« እንግዲህ ምሕረትን እንድንቀበልና በሚያስፈልገንም ጊዜ የሚረዳንን ጸጋ እንድናገኝ ወደ ጸጋው ዙፋን በእምነት እንትረብ። » (ዕብ 4:16)

ሠ. ሌሎች ሰዎች መልካም እንዲሆንባቸው እንጸልያለን
ከእግዚአብሔር ቸርነት የተነሣ የሌሎች ሰዎችን ጉዳይ ይዘን በአምላካችን ፊት በመቅረብ እንድንጸልይላቸው መጽሐፍ ቅዱስ ያበረታታል። ይህ ጸሎት አንዳንድ ጊዜ ምልጃ ተብሎ ይጠራል። መማለድ ማለትም በሌላው ቦታ ሆኖ ሰለዚያ ሰው መለመን መጸለይ ማለት ነው። ሐዋርያው ጳውሎስ የኤፌሶን ምዕመናን እንዲጸልዩለት ጠይቋቸዋል (ኤፌ 6:18) አብርሃም ለወንድሙ ልጅ ለሱጥና ለቤተሰቡ ደህንነት አጥብቆ ጸልዮአል (ዘፍ 18) በኢየሩሳሌም የነበሩ ክርስቲያኖች በአሥር ቤት ሆኖ ሞቱን ይጠባበቅ ለነበረው ለሐዋርያው ጴጥሮስ ብርቱ ጸሎት አድርገውለት ከአሥር ተፈትቷል (ሐዋ 12)

በሰሌዎች እንድንጸልይ በተለይም ስለ አገር መሪዎችና ባለሥልጣናት ፀሎት እንዲደረግ መጽሐፍ ቅዱስ ያሳስበናል።

« እንግዲህ ከሁሉ አስቀድሞ ልመናና ጸሎት፤ ምልጃና ምስጋና ለሰዎች ሁሉ፤ ለነገሥታትና ለባለሥልጣትና ሁሉ እንዲረግ አሳስባለሁ ይህም በእውነተኛ መንፈሳዊ ሕይወትና በቅድስና ሁሉ፤ በሰላምና በጸጥታ እንድንኖር ነው። ይህ በእግዚአብሔር በአዳኞችን ፊት ደስ የሚያሰኝ ነው። እርሱ ሰዎች ሁሉ እንዲድኑና እውነቱን ወደ ማወቅ እንዲደርሱ ይፈልጋል። » (1ጢዋ 2:1-3)

ረ. የእግዚአብሔር ፈቃድ እንዲፈጸም እንጸልያለን

« አባታችን ሆይ » በሚለው ሐረግ የሚጀምረው ጌታ ኢየሱስ ለደቀመዛሙርቱ ያስተማረው ጸሎት (ማቴ 6:9-14) የጸሎታችን ዋና ትኩረት የእግዚአብሔር መንግሥት መምጣት የገናና ስሙም መቀደስ ወይም መክሰር ሊሆን እንዲገባው ያስረዳል። ጸሎት የእግዚአብሔር ፈቃድ በምድር ላይ እንድትሆን መግጸኛ መሣሪያ ነው እንጂ የእርሱን ፈቃድ አስርዝ የኛን ምኞቶች ማስፈጸሚያ አጅ መጠምዘዝና ኃይል አይደለም። ይህ ሲባል ግን ፍላጎቶቻችን በጌታ ፊት እናተርብም ማለት አይደለም። ከሰላት እንደራ ጀምሮ ከከፋው ኃይል ተጠብቀን ከፈተናም አምልጠን እንድንኖር እስከምንለምንበት ልመና ድረስ በጸሎት ልናተርብው የማንችለው ጉዳይ የለም።

1.2 እንዴት እንጸልይ?

ሀ የክርስቲያን ጸሎት በግልም በጉብረትም የሚደረግ ነው።

ጸሎት በግል ከአምላካችን ጋር የሚደረግ ግንኙነት ስለመሆኑ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ « አንተ ግን ስትጸልይ ወደ ከፍልህ ግባ፤ በሩንም ዘግተህ በሰውር ወዳለው አባትህ ጸልይ » (ማቴ 6:6) በማለቱን እናውቃለን። ይህ እንደተጠበቀ ሆኖ አማኞች በጉብረት ይጸልዩ እንደነበር የሚያስረዱ አያሌ ጥቅሶች በአዲስ ኪዳን ተጽፈው እናገኛለን የመጀመሪያዎቹ ክርስቲያኖች አንዱ ጥንካሬያቸው ይኸው የጉብረት ጸሎት ነበር።

« እነርሱም በሐዋርያት ትምህርትና በጉብረት፤ እንደራውንም በመቆረስና በጸሎት ይተጉ ነበር። » ተብሎ ተጽፏል (ሐዋ 2:42)

ለ. የክርስቲያን ጸሎት በእምነት የሚደረግ ጸሎት ነው። ምክንያቱም ግልጽ ነው። « ያለ እምነት እግዚአብሔር ደስ ማሰኘት አይቻልም። ምክንያቱም ወደ እግዚአብሔር የሚተርብ ሁሉ እግዚአብሔር መኖሩንና ከልብ ለሚሾትም ዋጋ እንደሚሰጥ ማመን አለበት። » (ዕብ 11:6)

ሐ. ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በእርሱ ስም እንድንጸልይ ነገርናል። እርሱ አባቱን እስከመጨረሻው በመታዘዙ ከሁሉ ከፍ ያለ ማዕረግና ስም ተሰጥቶታል።

« ሰለዚህ እግዚአብሔር እጁን ከፍ አድረገው ከስም ሁሉ በጣይ የሆነውን ስም ሰጠው። ይኸውም በሰማይና በምድርና፤ ከምድርም በታች ጉልበት ሁሉ ለሊየሱስ ስም ይዝረከክ ዘንድ ነው። » (ፊል 2:9-10)

በኢየሱስ ስም መጸለይ ማለት እግዚአብሔር ስለኢየሱስ ክርስቶስ ሲል ጸሎታችንን እንዲሰማልን መለመን ሲሆን በሌላ በኩል ደግሞ የእርሱን ስም ማክበርና ማግኘት ነው። በማን ስም መጸለይ እንዲገባን ስንግር በመንፈሳዊ አገልግሎት ውስጥ የመላእክትን ድርሻ ማወቅ ይኖርብናል። መላዕክት ፍጡራን ሲሆኑ ለዘላለም እንዲያመሰግኑትና ትእዛዙን እንዲፈጽሙ እግዚአብሔር ከመጀመሪያ እውቀትና ቅድስና፤ ኃይል፤ ብዕሪናም ሰጥቶ የፈጠራቸው መንፈሶች ናቸው » (መዝ 103: 20፤ ዕብ 1:14)

የእማርኛ መጽሐፍ ቅዱስ መዝገበ ቃላት ስለ መላእክት ሲናገር ብዛታቸው የማይቆጠር፤ ዕውቀታቸው ከፍ ያለ፤ ኪሩቤል፤ ሱራፊልና ሌላም የደረጃ ስም የተሰጣቸው፤ ዋና ሥራቸው እግዚአብሔርን ማመስገን የሆነ፤ ቅዱሳን የእግዚአብሔር አገልጋዮች እንደሆኑ ዘርዝሮ ያስረዳል። መላእክት የእግዚአብሔርን ፈቃድ ወደ ሰው ለማድረስ፤ የእግዚአብሔርን ሕዝብ ለመጠበቅ ከእግዚአብሔር ዘንድ ወደ ሰው የሚላኩ መልእክቶች እንጂ የሰውን ጉዳይ ወደ እግዚአብሔር በማድረስ ስለ ሰው የሚማልጹ አይደሉም። በእግዚአብሔርና በሰው መካከል ሆኖ የሚማልደው የሰውን ሥጋ ለብሶ ወደዚህ ዓለም የመጣው የእግዚአብሔር ልጅ ኢየሱስ ክርስቶስ ብቻ ነው (ሮሜ 8:34፤ ዕብ 7:25፤ 1ኛዮሐ 2:1)

እንዳንድ ጊዜ ሰዎች ለመላእክት ሲሰግዱ ይታያሉ። ነገር ግን ለመላእክት መስገድ ወይም እነርሱን ማምለክ ትክክል እንዳልሆነ መጽሐፍ ቅዱስ ያስተምረናል (ራዕ 22:8-8:ቆላ 2: 18) ። ስለዚህ መላዕክትን መውደድና ማክበር እንጂ የአማላጅነትን ስፍራ ልንሰጣቸው ወይም ልናመልካቸው አይገባም።

መላዕክት ብቻ ሳይሆኑ ቅዱሳንና ሰማዕታትን እንደ አማላጅ አድርጎ የመቁጠር ከዚህም አልፎ እንደ ጸሎት ሰሚ አድርጎ ማሰብና ወደ እነርሱም መፀለይ በብዙ ቦታ ይታያል። እውነተኞቹ ቅዱሳንና ሰማዕታት በዘመናቸው እግዚአብሔርን በልዩ ልዩ መንገድ ያገለገሉ የእምነት አርበኞች ሲሆኑ እነሱም እውነተኛውን እግዚአብሔርን ያገለገሉ ሰዎች እንደመሆናቸው ዛሬ ላለን ለኛ መልካም አርአያ ናቸው። ስለ ሆነም በእምነታቸውና በእገልግሎታቸው ምክንያት ልናከብራቸው ይገባናል። ከማክበር አልፈን ግን እንደ አማላጅ እና ፀሎት ሰሚ አድርገን ብንወስዳቸው ከመፅሐፍ ቅዱስ ትምህርት ውጪ እንሆናለን። ከመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት ውጭም እንዳንሆን ፀሎታችንን በጌታ በየሱስ ክርስቶስ ስም ብቻ ወደ እግዚአብሔር ማቅረብ ይኖርብናል(ዮሐ 14: 13-14 : 1ጢሞ 2:5)

እንደ እግዚአብሔር ፈቃድ (1ዮሐ 5:14:15) በይቅርታ ልብ (ማቴ 6: 14-15) ሳንሰለች (ሉቃ 11:5-13) አንድንጸልይም ታዘናል።

1.3 ጸሎትና መንፈሳዊ ውጊያ

ክርስቲያን ለክርስቶስ መንግሥት በፈቃዱ እጁን የለጠ በመሆኑ ከዲያብሎስና ከሠራዊቱ ዘንድ ከፍተኛ ጦርነት የተከፈለበት ሰው ነው። በዚህ ጦርነት ሰይጣን በረቂቅም በጉልህም መንገድ የአማኝን ሕይወት ለማበላሸት ይጥራል። « ጠላታችሁ ዲያብሎስ እንደሚያገሣ አንበሳ የሚውጠውን ፈልጉ በዙሪያችሁ ይዘራልና ጸንታችሁ ተቃወሙት» (1ጴጥ 5:8) የሚለው የሐዋርያ ጴጥሮስ ምክር እውነተኛ ነው።

ይህ ተቃውሞ በጽድቅ በመኖር፣ ወንጌልን በመስበክና ወደ እግዚአብሔር በመሸሽ በተለያየ መንገድ ይገለጻል። በዚህ የተቃውሞ ውጊያ ውስጥ በጠላት ሥራ ላይ ያነጣጠረ፣ የእግዚአብሔርን ልዕልና የታመነ ብርቱ ጸሎት ዋጋው ከፍተኛ ነው። ያዕቆብ እንዲህ ብሎናል፡- « እንግዲህ ራሳችሁን ለእግዚአብሔር አስገዙ ዲያብሎስን ተቃወሙት ከእናንተም ይሸሻል ። ወደ እግዚአብሔር ቅረቡ እርሱም ወደ እናንተ ይቀርባል።» (ያዕ 4: 7-8)

ከጸሎት ጋር መጽሐፍ ቅዱስ እያጣመረ የሚያነሣውን የጸምን ልምምድ ልብ ማለት ይገባል። የቀድሙ ቅዱሳን በጸምና በጸሎት ታላላቅ መንፈሳዊ ትግሎችን እንዳደረጉ ጌታም እንደሰማቸው በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ተጽፎአል። ስለዚህ ክርስቲያን በዚህም ረገድ ትጋት እንዲያሳይ የሚያበረታታ ብዙ ምሳሌ አለው።

2. የእግዚአብሔርን ቃል መመገብ

እውነተኛ እምነት የሚፈጠረውና የሚቀበረው ቃል እግዚአብሔርን በመስማትና በመረዳት፣ በማንበብና በማለላለል፣ በማጥናትና በተግባር ላይ በማዋል ነው። « እምነት ከመስማት ነው መስማትም ከእግዚአብሔር ቃል ነው» እንደሚል ሐዋርያው ጳውሎስ (ሮሜ 10:17) ክርስቲያን አማኝ በዚህ በኩል ከፍተኛ ትጋት ሊያሳይ ይገባል። ሐዋርያው ጴጥሮስም « ለመዳን በእርሱ አንድታድጉ ተንኩል የሌለበትን የቃልን ወተት ተመኙ » ማለቱ (1ጴጥ2: 1-3) የእድገት መሠረቱ ጤና ሰጪው ቃል መሆኑን ሲያመለክት ነው። ስለዚህ በግልም ሆነ በቡድን በማገበርም ንጹሐን የእግዚአብሔር ቃል የምናጠናበት ጊዜ መመደብ ሳናሰልስም ይህንኑ መፈጸም መንፈሳዊ ብስለትም የሕይወት ንጽህናም ይሰጠናል።

« አንተን እንዳልበድል ቃልህን በልቤ ሰወርሁ» (መዝ 119:9)

3. የክርስቲያን ኅብረት

የክርስትና ጥሪ በግል ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስን የማመን ጥሪ ብቻ ሳይሆን ክርስቶስ በደሙ በፈጠረው አዲስ ማኅበረሰብ ውስጥ የመኖር ጥሪም ነው። ክርስቶስ ኢየሱስን በማመን እኛን ከሚመስሉ ወገኖች ጋር ኅብረት ስንዝን መፈሳዊ ዕድገት ይፋጠናል። እኛም ከክፉ እየተለየን ወደ ጽድቅ እንድናዘንብል ዕድሉን እናንኛለን። ሐዋርያው ጳውሎስ ለጢሞቴዎስ በሰጠው ምክር እንዲህ ብሏል። « ከወጣትነት ክፉ ምኞት ሽሽ በንጹሕ ልብ ጌታን ከሚጠሩት ጋርም ጽድቅን፣ እምነትን፣ ፍቅርንና ሰላምን ተከታተል ።» (2ጢሞ2:22) እግዚአብሔር በቅዱሳን ኅብረት ውስጥ በረከቱንና ሕይወትን አትረፍርፎ ይሰጣል። መጽናናት፣ መመለስ፣ ማወቅ፣ ፍቅርን መለማመድና ለበጎ ሥራ መነሣሣት ሁሉ ይገኛል። ከወንድሞችና እህቶች ኅብረትና አንድነት በራትን መጠን ሕይወታችን ለዲያብሎስ ጥቃት የተጋለጠ ይሆናል። ስለዚህ ንጹህ ኅብረት መፈለግና ማሳደግ ያስፈልጋል።

IV በጥናት ቡድኑ የሚከናወኑ ተግባራት

1. በኅብረት መጸለይ ዋጋ እንዳለው ተረድተናል። ከዚህ ትምህርት በኋላ ጥቂት ጊዜ ወስዳችሁ ስለ አገር በተለይም ስለመሪዎች ጸልዩ። ይህን ስታደርጉ አሳሳቢ የሆኑ ነገሮችን አንስታችሁ በእምነት በእግዚአብሔር ፊት አቅርቡዋቸው።
2. ስለ ልዩልዩ ጉዳዮች በተለይ ግን ስለመንፈሳዊ ትጋትና ዕድገት የምትጸልዩበት አንድ የጸምና የጸሎት ቀን ወሰንና ተገናኝታችሁ ወይም ካልተመቸ በየላችሁበት በተመሳሳይ ጊዜ ጸልዩ።

V የውይይት ጥያቄዎች

በኢየሱስ ክርስቶስ ስም መጸለይ ማለት ምን ማለት ነው? ጥቅሙስ ምንድነው? ለምን በሌላ ስም እንጸልይም? የእግዚአብሔር ቃል በጎብረት ማጥናትና መወያየት በግል ከማጥናት የተለየ ጥቅሙ ምንድነው?

VI የቃል ጥናት ጥቅስ

« እነርሱም በሐዋርያት ትምህርትና በጎብረት እንጀራውንም በመቁረስና በጸሎት ይተጉ ነበር። »
ሐዋ 2: 42

ትምህርት 10

ቤተክርስቲያን - የእግዚአብሔር ማጎበረሰብ

I. የትምህርቱ ዓላማ

- 1 ቤተክርስቲያን ማን እንደሆነችና እንዴት እንደተሠራች ለመገንዘብ
- 2 በእግዚአብሔር ዓይን ቤተክርስቲያን ያላትን ታላቅ ስፍራ በማስተዋል ለእርሷ ያለንን አክብሮትና ፍቅር ለማዳበር
- 3 እንደ እግዚአብሔር ማጎበረሰብ ስንኖር ቋሚ መልካችን /ገጽታችን ምን እንደሆነ ተገንዝበን በክርስቶስ የተፈጠረውን አንድነት ለማጠናከር

II የትምህርቱ መግቢያ

የሰው ልጅ በጋራ፣ በቡድን፣ በጎብረት ሆኖ የመኖር ተፈጥሮአዊ ፍላጎትና ዐቅም ፣ ልማድም እንዳለው ይታወቃል። ሰው ማጎበራዊ ኑሮው ብዙ በጉ ገጽታዎች ቢኖሩትም በጎጢአት ከመወደቁ የነሳ በፉክክር፣ በስስት፣ በጥርጣሬና በሌሎችም አኩያን አመለካከቶች የተቃኘ ሆኖ ይገኛል።

እግዚአብሔር በክርስቶስ አዲስ ማጎበረሰብ ሠርቷል። የእውነት ዐምድና መሠረት የሆነ፣ የእግዚአብሔር ጥበብ የሚገለጥበት፣ ለጽድቅና ለሰላም የቆመ የሕዝብ ማጎበር ፈጥሯል። ይህ ማጎበረሰብ ማዕከሉ ሰው ሳይሆን ክርስቶስ ራሱ ነው። ይህ አዲስ ማጎበረሰብ መመሪያ ብቻ ሳይሆን ሕይወትም የሚያገኘው ከክርስቶስ ነው።

በልማድ የክርስቲያኖች መሰብሰቢያ፣ አምልኮና ጸሎት ማድረሻው ቤት «ቤተክርስቲያን» ተብሎ ቢጠራም በመሠረቱ ቤተክርስቲያን ማለት የክርስቶስ ሕዝብ ነው እንጂ የመሰብሰቢያው ሕንፃ አይደለም።

ባሁኑ ጊዜ ሰዎች ስለቤተክርስቲያን የተለያዩ አሰተሳሰብ እንዳላቸው እናውቃለን። ምዕመናን በእምነታቸው ሳይጠነክሩና የባሕርይ ንጽሕና ሲጉድላቸው በማየት ስለቤተክርስቲያን ዝቅ ያለ ግምት ሲሰጡም እንመለከታለን። በታሪክ ውስጥ በተለያዩ ጊዜያት እውነተኛው የቤተክርስቲያን ማንነት እየደበዘዘ፣ ተልዕኮዋም እየተምታታ ቢታይም፣ ክርስቶስ በዓላማ ያቋቋማት ይህች የእግዚአብሔር ማጎበረሰብ እውነተኛ መልክ በመጽሐፍ ቅዱስ ተገልጾ ይገኛል። ይህንንም በማስተዋል አጠኖ የተቀደሰውን ጥሪዋን እንድትፈጽም በጋራ መሰለፍ ያስፈልጋል።

III. የትምህርቱ ዋና ክፍል

1. የቤተክርስቲያን መሠረትና አንድነት

ቤተክርስቲያንን የመሠረታት ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ነው። በማቴ 16, ላይ «አኔ ቤተክርስቲያን እመሠርታለሁ» በማለቱ የቤተክርስቲያን መሠራቻም ባለቤትም መሆኑን አረጋግጧል። ሐዋርያው ጳውሎስ «በሐዋርያትና በነቢያት መሠረት ላይ ታንጻችኋል፤ የማዕዘኑም ራስ ድንጋይ (ዋናው ማጋጠሚያ ድንጋይ) ክርስቶስ ኢየሱስ ነው፤ በእርሱም ሕንፃ ሁሉ እየተጋጠመ ቅዱስ ቤተመቅደስ እንዲሆን ያድጋል... » በማለቱ ለአማኞች ገብረት የክርስቶስን መሠረትነት አስረግጦ ተናግሯል። ቤተክርስቲያን ተብሎ በአማርኛ የተተረጎመው ቃል አዲስ ኪዳን በተጻፈበት በግሪክ ቋንቋ «ኤክሌሲያ» ተብሎ ይጠራል ይህም ለተወሰነ ዓላማ የሚጠራ የሕዝብ ስብስብ (ጉባዔ) እንደነበረ ይታወቃል። በዕብራይስጥም ከዚሁ አሳብ ጋር የሚቀራረብ ፍቺ ያለው «ካህል» (ቃህል) የሚል ቃል አለ። ይህም የጋራ ስብሰባን ወይም ጉባዔን የሚያመለክት ቃል ነው። ከሁለቱም ጥንታዊዎች ቋንቋዎች የምንረዳው ቤተክርስቲያን ለሕንጻው የተሰጠ ፍቺ ሳይሆን በሕንጻም ይሁን በሜዳ ለሚለበሰብ ዓላማ ያለው የሕዝብ ወገን ወይም ክምችት የተሰጠ ስያሜ ሆኖ ነው። እንግዲያው የአዲስ ኪዳን ኤክሌሲያ /ቤተክርስቲያን እግዚአብሔር በክርስቶስ በኩል የጠራት፤ የፈጠራት የሕዝብ ማገበር ወይም ጉባዔ ናት ማለት ነው።

ይህችን በክርስቶስ የተሠራች ማገበረሰብ በሁለት ገጽታ ልናያት እንችላለን። ክርስቶስን በማመን ሕይወት ያገኙ ሁሉ አባላት የሆኑባት ማገበር ስለሆነች ዓለማቀፋዊ ገጽታ አላት። ከኛ ቀድመው እምነው አሁን ወደ ጌታ የሄዱት ዛሬም በምድር በልዩ ልዩ ቦታና ሁኔታ የሚገኙ ወደፊትም በእግዚአብሔር ጸጋ ወደዚህ ጉባዔ የሚቀላቀሉ ሁሉ ቤተክርስቲያን ናቸው። በኤፌ 1:22-23 4:4 እና 5 :23 ያሉት ጥቅሶች እነዚህን ያመለክታሉ።

ምዕመናን በአንድ ቦታ ተከማችተው በገብረት አምልኮና አገልግሎት የሚያቀርቡበት የተወሰነው ጉባዔ ደግሞ አጥቢያዊ ወይም ማገበረምዕመናዊ ገጽታ ነው። ለምሳሌ 1ቆሮ 1:2 1ተሰ 1:1 ይህን ያሳያሉ።

ክርስቶስ መድኃኒታችን የመሠረታት ቤተክርስቲያን አንዲት ናት። በአባሎቿ መካከል እውነተኛ የሆነ አንድነትና ግንኙነት እንዲኖር ጌታችን በጸሎቱ አባቱን ለምኗል። (ዮሐ 17.) በአሁኑ ጊዜ በተለያዩ መጠሪያ ባሎቻቸው ቤተክርስቲያኖች መካከልና በአንድ ስም እየተጠሩም ባሉ ምዕመናን መካከል ሊታይ የሚገባው አንድነት በብዙ መጋረጃ ቢሸፈንም፤ መሠረታዊ ጥሪያችን ግን የአንድነት እንደሆነ መጽሐፍ ቅዱስ ግልጽ ያደርጋልናል።

ይህ አንድነት የመንፈስ አንድነት መሆኑን ጳውሎስ ገልጿል (ኤፌ 4,3) በአብያተ እምነቶች (Denominations) ሆነ በልዩ ልዩ አጥቢያ አብያተ ክርስቲያን መካከል እንደአስፈላጊነቱ መዋቅራዊ ወይም ድርጅታዊ አንድነት ለማበጀት መጣር የሚጠቅም ቢሆንም እንኳ የሚበልጠውና የሚቀድመው በምዕመናን መካከል በክርስቶስ የተገኘውን

ሕይወት በአንድነት የምንካፈልበትን የመንፈስ አንድነት መጠበቅና ማጽናት ነው።

በአገራችን ያሉ ልዩ ልዩ የወንጌላውያን አብያተ ክርስቲያን መሠረታዊ እምነታቸው አንድ ነው። ለማደቻቸውና አሠራሮቻቸው የለያየ ቢሆንም ምእመናን ርስ በርስ የክርስቶስን ጸጋ እንዳይከፈሉ የሚያግዛቸው ሊሆን አይችልም ። አንድነት ምንም እንኳ ከጌታ የተሰጠን ጸጋ ቢሆንም፤ በትጋትና በጥንቃቄ በፍቅርና በትሕትና እንድንይዘው ፣ እንድንጠብቀው ፣ የጠበኛነትን አረም ሁሉ እየነቀልን ጌታችን አባቱን የለመነውን ልመና በጥብቅ ልናስብ ከንውኑንም ልንጠበቅ ይገባናል... « አንተ እንደላክሽን ዓለም ያምን ዘንድ አንተ አባት ሆይ ፣በእኔ እንዳለህ እኔም በአንተ፤ እነርሱ ደግሞ በእኛ አንድ ይሆኑ ዘንድ አለምናለሁ ። » (ዮሐ 17 :21)

2. የቤተክርስቲያን መገለጫዎች

ቤተክርስቲያን በልዩ ልዩ መገለጫዎች ወይም ስሞች ተጠርታለች። እነዚህ መገለጫዎች ማንነቷን ለመገንዘብ ትልቅ ጠቀሜታ አላቸው። ከነዚህ መካከል በተለይ ሦስቱን ልብ ልገላቸው ያስፈልጋል።

1ኛ የእግዚአብሔር ቤተሰብ ኤፌ 2:11-22

ቤተክርስቲያን ከተለያዩ ወገን፣ ቋንቋ፣ ባህልና ታሪክ ተጠርተዋል አንድ አዲስ ሰው የሆኑ ሰዎች ስብስብ ስለሆነ ታላቅ ቤተሰብ ነው። በዚህ ቤተሰብ ውስጥ እግዚአብሔር አባት ነው፤ ምዕመናን በሙሉ ወንድሞችና እህቶች ናቸው። ስለዚህ ጳውሎስ ሲናገር እንግዳ ወይም ስደተኛ / መገተኛ ሰው የለም፤ ሁላችን ባለ አገሮችና የእግዚአብሔር ቤተሰቦች ነን። ቤተሰብነታችንም አሁን በምድር ካሉት ጋር ብቻ ሳይሆን በሰማይ ከጌታ ጋር ካሉት፤ ካላ፤ ት ቅዱሳን ሁሉ ጋር ነው። ይህም ታላቅ ደስታ ሊፈጥርብን ይገባል። በቤተክርስቲያን ውስጥ የዘር የተለም የጉሳ ወይም የቋንቋ ልዩነት በክርስቶስ ሞትና ትንሳኤ የተገኘውን ቤተሰባዊነታችንን ሊያጠፋው አይችልም። ይህ ቤተሰብነት ከምድራዊ መለያዎ ችችን ሁሉ በላይ ነው።

2ኛ የክርስቶስ አካል 1ቆሮ 12,12-31 ኤፌ 5:29-30 ኤፌ 1:19-23

ሐዋርያው ጳውሎስ በቆሮንቶስ ከተማ ያሉትን አማኞች «እናንተም የክርስቶስ አካል ናችሁ፤ እያንዳንዳችሁም ብልቶች ናችሁ።» ይላቸዋል ። ቤተክርስቲያን አካል ተብላ መጠራቷ ቢያንስ ሦስት ዋና ዋና ባህርያትን ለማስተዋል ያግዛል ። መጀመሪያ ቤተክርስቲያን ሕያው የሆነች ለአንድ ዓላማ የምትኖር አንዲት ማገበር እንደሆነች ቢያስረዳ ሁለተኛ ደግሞ በአካል ውስጥ ብዙ ብልቶች የአካሉን ዓላማ በመፈጸም ረገድ ትልቅ ትብብር እንደሚያደርጉ የቤተክርስቲያንም አባሎች የቤ/ክን ተልእኮ ለመፈጸም መተባበራቸውን ያሳያል። ከዚህ በተጨማሪ ደግሞ የአንዱ ብልቅ መክጠርም ሆነ መሠቃየት ሌሎችን የአካል ክፍሎች ስለሚነካ በምዕመናን መካከል ያለውን ውስጣዊ ግንኙነትና የጋራ ዕጣ ፈንታ ያመለክታል። ስለዚህ ምዕመናን ሁሉ ርስ በርስ በመተሳሰብ በመከባበርና በመዋደድ የአካሉ ራስ ለሆነው ለክርስቶስ እየተገዙ

እንዲኖሩ ያስፈልጋል ። ያን ጊዜ ብቻ ነው የተጠሩበትን ዓላማ በሙላት ሊፈጽሙ የሚችሉት።

3ኛ የመንፈስ ቅዱስ ማደሪያ ኤፌ 2:20-22 1ቆሮ 12:12-13 1ቆሮ 3:16-17

መጽሐፍ ቅዱስ ሕዝብ እግዚአብሔርን እንደ መቅደስ ስለሚቆጥራቸው በመቅደሱም ውስጥ የእርሱ መንፈስ ስለሚያደር ምዕመናን በአንድነት የመንፈስ ቅዱስ ቤተመቅደስ ናቸው ። የቤተክርስቲያን አንድ ዋና ተግባር ለእግዚአብሔር ቅዱስ አምልኮ በንጽህናና በፍቅር እንዲቀርብ እግዚአብሔር ራሱ ቤተክርስቲያንን ማደሪያው አድርጎ ይሠራታል። እያንዳድ ምዕመናን የዚህ ሕገዓ አካል ነው። ይህችም የእግዚአብሔር ማደሪያ የሆነች ቤተክርስቲያን ሕይወቷና ጉልበቷ የሚመነጩ ከዚህ በውስጧ ከሚያደራው ቅዱስ መንፈስ ነው። ስለዚህ ምዕመናን በግልጽ ሆነ በጋራ መንፈስ ቅዱስን በማክበር፣ እንዳናሳዝነው በመጠንቀቅ ንብረታችን የሰላምና የፍቅር መሆኑን አጥብቀን ማረጋገጥ አለብን።

3. የቤተክርስቲያን ሥልጣንና ቅዱሳት ሥርዐቶች / ምስጢራት

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ የቤተክርስቲያን ራስ ስለሆነ አለቃዋ አሳዳሪዋና ጠባቂዋ ነው። በቤተክርስቲያኑም ላይ ባለቤትና ባለሥልጣን እርሱ ነው። በጋራ በምትኖርበትና በምታገለግለበት ጊዜ ሁሉ ይኸው የርሱ ሥልጣን በርሷ በኩል ይገለጣል። የራሷን አሳት ለመገሠጽ ለማትናት፣ ለማስተማርም፣ በምዕመናን መካከል የሚነሡ አለመግባባቶችን ለማስወገድ በእኩልነት ጉዳዮች ላይ ወሳኔ ለመስጠትና የተባላቸውን ለማረም ሥልጣን አላት ። ይህ ሥልጣን በመሪዎቿ በኩል በትህትናና ለጌታ በመገዛት በምክክርና በጸሎት ሥራ ላይ ሊውል ይገባዋል።

ሐዋርያው ጳውሎስ ጢምቴዎስን የተሳሳቱትን እንዲያርም እንዲገስፅ ያሳስበዋል፤ (1ጢሞ 5:20 2ጢሞ 4:2-3) የተሰሉት ምዕመናንም መሪዎቻቸውን እንዲከብሩ ተነግሯቸዋል። (1ተሰ 5:12-13) ስለዚህ ምዕመናን በአንዲት ማኅበረ ምዕመናን ወይም አጥቢያ ቤተክርስቲያን ሥር ተጠልለው፣ የሚያገለግሏቸውን የቤተክርስቲያን መሪዎች አክብረው ቅዱስ ንብረትን መካፈል ያስፈልጋቸዋል።

በአማኞች ንብረት መካከል በቤተክርስቲያን አማካይነት የሚካሄዱ ቅዱሳት ሥርዐቶች አሉ። እነዚህ በተለየ መንገድ ለየትወልዱ የሚተላለፉት ሥርዐቶች ወይም ምስጢራት ሁለት ናቸው። ቅዱስ ቁርባን እና ቅዱስ ጥምቀት በመባል ይታወቃሉ ። ሁለቱንም ሥርዐቶች የደነገገውና ያቋቋመው የቤተክርስቲያን ራስ የሆነው መድኃኒታችንና ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ነው። ስለዚህ እነዚህ ሥርዐቶች በሰው ምርጫ ወይም ስምምነት የተሠሩ ሳይሆኑ ጌታ ለተከታታይ ትውልዶች በሙሉ ያቆማቸው ትርጉም ያላቸው ሥርዐቶች ናቸው።

3.1 ቅዱስ ጥምቀት / የክርስቲያን ጥምቀት

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ለደቀመዛሙርቱ በሰጣቸው ታላቅ ተልእኮ ላይ እንዲህ አለ «ሥልጣን ሁሉ በሰማይና በምድር ተሰጠኝ ፡ እንግዲህ

ሂዱና አሕዛብን ሁሉ በአብ በወልድና በመንፈስ ቅዱስ ስም እያጠመቃችኋቸው ደቀመዛሙርት አድርጓቸው ።» (ማቴ 28:19-20) በዚህ ትእዛዝ መሠረት የጌታችን ወንጌል በሚሰበክበት ቦታ ሁሉ ሰዎች የሥላሴን ማንነት እየተገነዘቡ የክርስቶስንም ትእዛዝ እያወቁ ደቀመዛሙርት እንዲሆኑ ዐደራውንና ተልእኮውን ሰጥቶናል። ሐዋርያው ጳውሎስ ምዕመናን ንጢአትን ትተው በጽድቅና በቅድስና እንዲኖሩ ለማሳሰብ ሲጽፍላቸው የጥምቀታቸውን ትርጉም ያስታውሳቸዋል ።

« ከክርስቶስ ኢየሱስ ጋር አንድ እንሆን ዘንድ የተጠመቅን ሁላችን ከሞቱ ጋር አንድ እንሆን ዘንድ እንደተጠመቅን አታወቁም? እንግዲህ ክርስቶስ በአብ ክብር እንደተነሣ እንዲሁ እኛም በአዲስ ሕይወት እንድንመላለስ ፣ ከሞቱ ጋር አንድ እንሆን ዘንድ በጥምቀት ከእርሱ ጋር ተቀበርን ።» (ሮሜ 6:3-4)

ስለዚህ ጥምቀት የአዲስ ሕይወት ጥሪ ነው። ከክርስቶስም ጋር መተባበር ነው። በሥላሴ ስም የሚከናወነው የዚህ የክርስቲያን ጥምቀት አፈጻጸም ሥርዐትና ግንዛቤ እንደየቤተክርስቲያኑ አቋምና ልማድ ልዩ ልዩ መልክ ቢይዝም ከሁላችን ጌታ የተሰጠን ቀዋሚ ሥርዐት እንደሆነ ተገንዝበን በማስተዋል ልናከናውነው ይገባል።

3.2 ቅዱስ ቁርባን/ የጌታ ራት

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ አልፎ በተሰጠባት ሌሊት የመጨረሻውን ራት ከደቀመዛሙርቱ ጋር በበላበት ጊዜ ይህንን ሥርዐት አቋቋመ።

« ሲበሉም ኢየሱስ እንጂራን አንሥቶ ባረከ፤ ቁርሶም ለደቀመዛሙርቱ ሰጠና እንካችሁ ይህ ሥጋዬ ነው አለ። ጽዋንም አንሥቶ አመስግናም ሰጣቸው፤ እንዲህም አለ ሁላችሁ ከእርሱ ጠጡ ስለብዙዎች ለጋጢአት ይቅርታ የሚፈስ የአዲስ ኪዳን ደሜ ይህ ነው።» (ማቴ 26:26-28)

ወንጌላውያኑ ማርቆስና ሉቃስ እንዲሁም ሐዋርያው ጳውሎስ ይኸው የቅዱስ ቁርባን ወይም የጌታ ራት አገልግሎት በጌታችን በመድኃኒታችን በኢየሱስ ክርስቶስ የተቋቋመ ቅዱስ ሥርዐት መሆኑን ጽፈዋል (ማር 14:22-24 ፣ ሉቃ 22:19-20 1ቆሮ 10:16-17፣ 11:23-30)

- አማኞች ይህንን ሥርዐት በሚፈጽሙበት ጊዜ ሁሉ የጌታችንን ታላቅ ውሰታ ማሰብ፣ ጻግመኛ ወደኛ እስኪመጣ ድረስም ሞቱን መናገር እንደሚገባቸው ሐዋርያው ጳውሎስ አስተምሮአል ። (1ቆሮ 11 :23-22)
- ይህንን የጌታ ማዕድ ስንካፈል ምዕመናን እርስ በርስ ያለንን ጥልቅ ንብረት የምናሳይ በመሆናችን እግዚአብሔር ከሚጸየፈው ማንኛውም ንብረት (ጣየት አምልኮ) መለየት ይጠበቅብናል (1ቆሮ 10:20-22) በክርስቶስ ያገኘነውን አንድነትና ፍቅር እያፀናን ልንኖር ቃል ኪዳናችንን እናድሳለን። ማዕዱንም በደስታ እንካፈላለን።
- ይህን ሥርዐት በምንፈጽምበት ጊዜ ጌታ በማይወደው የንጢአትና የግደለሽነት ኑሮ

እንዳንገኘ ራሳችንን በቃሉና በጸሎት እየመረመርን በጥንቃቄና በደስታ ከማዕዱ ልንካፈል ይገባል።(1ቆሮ 11:27-32)

ይህ የጌታ ራት ወይም ቅዱስ ቁርባን ሥርዐት በየሰንት ጊዜው ይፈጸም የሚለውና ሌሎችም የአፈጻጸም ሥርዐቶች እንደየቤተክርስቲያኑ አቋምና አመቺነት የሚከናወን በክርስቶስ ሞትና ትንሣኤ የሚያምኑ ሁሉ የሚካፈሉት የጌታ ማዕድ ነው።

IV በጥናት ቡድኑ የሚከናወኑ ተግባራት

ቤተክርስቲያን የእግዚአብሔር ቤተሰብ ስለሆነች በቤተሰቡ አባላት መካከል ፍቅርና አንድነት ሊጠነክር ይገባል ። በዚህ ሳምንት ከእግዚአብሔር ቤተሰብ አባላት መካከል ቢያንክ ከሁለት ሰዎች ጋር ፍቅርህንና አንድነትህን ለመግለጥ ሞክር። ለምሳሌ አብሮ ሻይ መጠጣት ፣ ወይም አብሮ እየተጫወቱ በሽተኛ መጠየቅ፣ ወይም የጸሎት እርእስት ተከፋፍሎ አብሮ መፀለይ ሊሆን ይችላል።

V. የውይይት ጥያቄዎች

- 1 የምእመናን መስብስቢያ ቦታ በልማድ « ቤተክርስቲያን » በመባል ይታወቃል እንደ ትምህርታችን ደግሞ «ቤተክርስቲያን» የእግዚአብሔር ሕዝብ ነው። በሁለቱ ፍቺዎች መካከል ያለው የአመለካከት ልዩነት በአኗኗራችን ላይ ምን ለውጥ ያመጣል?
- 2 ለቤተክርስቲያን አንድነት ዋና ፀሮች / ችግሮች ይሆናሉ የምትሟቸውን ነገሮች እንሱና እንዴት አንድነት ሊጻገር እንደሚችል ተነጋግሩ።

VI የቃል ጥናት ጥቅስ

« እናንተ ከቅዱሳን ጋር የአንድ አገር ዜጋ የእግዚአብሔርም ቤተሰብ አባል ናችሁ እንጂ ከእንግዲህ ወዲህ መፃተኞችና እንግዶች አይደላችሁም።»

ኤፌ 2:19

ትምህርት 11 የቤተክርስቲያን ዓላማና ተግባር

I. የትምህርቱ ዓላማ

1. ቤተክርስቲያን በምድር ላይ ስትኖር ክርስቶስ ዓላማውንና ፈቃዱን የሚፈጽምበት አካል እንደሆነች ለመገንዘብ
- 2..ዋና የሆኑትን የቤተክርስቲያን ተግባራት ዐውቀን እንቅስቃሴዎቻችንን ሁሉ በዚያ መሰከያ ለመቃኘት

II. የትምህርቱ መግቢያ

ክርስቶስ ጌታችን ሰው ሆኖ ወደ ምድር ሲመጣ ግልጽ ዓላማ ነበረው። የእግዚአብሔርን መንግሥት ወንጌል ሰብኮ ለድነታችንም ራሱን መሥዋዕት አድርጎ የአባቱን ፈቃድ ፈጽሞ ሔዷል። በምድር ላለ ያፈራችውን ደቀመዛሙርት በመገፈስ ቅዱስ ኃይል ሞልቶ አዲስ ማኅበረሰብ /ቤተክርስቲያን/ ሲያደርጋቸውም ዓላማና ተግባር ሰጥቷቸዋል። የመጀመሪያይቱ ቤተክርስቲያንም ይህንኑ ስታደርግና ስታስተምር ቆይታለች።

የአዲስ ኪዳን ቤተክርስቲያን በምድር ላይ በነበረችባቸው ባለፉት ሁለት ሺህ ዓመታት እነዚህ ተግባራት አንዳንድ ጊዜ በሙሉነት አንዳንድ ጊዜ በከፊል፣አንዳንድ ጊዜ በብርታት አንዳንድ ጊዜ በድካም እየተፈጸሙ እስካሁን ቆይተዋል። በየዘመኑ ያለችው ቤተክርስቲያን እንቅስቃሴዋንና ሕይወቷን በመሠረታዊው ዓላማ አንጻር እየፈተሸች ራስዋን ማቃናትና ማጎልበት ይጠበቅበታል።

ስለቤተክርስቲያን ዓላማና ተግባር በብዙ ዓይነት አገልጻፍና አወቃቀር መናገር ቢቻልም ዋና ዋና የሆኑት ከዚህ በታች ተገልጿል። እነዚህ አምስቱ ዋና ዋና ተግባራት፡- አምልኮ፣ ኅብረት፣ ደቀመዝሙርነት፣ በጎ ሥራ እና የወንጌል ስርጭት ናቸው።

III. የትምህርቱ ዋና ክፍል

የሚነበቡ ክፍሎች

1 ጴጥ 2:9-10	ማቴ 28:16-20	ሐዋ 1:6-8
ማቴ 22:34-40	ገላ 6: 9-10	ዮሐ 21:15-17

1. አምልኮት እግዚአብሔር

ቤተክርስቲያን እንደማኅበረሰብ የተጠራችው የተቀደሰ የክህናት መንግሥት እንድትሆን መሆኑን ሐዋርያው ጴጥሮስ ይነግረናል። /1 ጴጥ 2:9-10/ እያንዳንዱ ምእመን ካህን በሆነበት በአዲስ ኪዳን ቤ/ክ ዋናው ጥሪዎችን ልዑል እግዚአብሔርን ማምለክ፣ ማወደስ፣ ለሰሙ ምስጋና ማቅረብ ነው።

ታላቅ ፍትሩና እኛን ያዳነበትን የመስቀሉን ሥራ እያሰባን ውዳሴያችንን በንጽህና እናቀርባለን።

« ለወደደን፣ ከጋጢአታችንም በደሙ ሳጠበን፣ መንግሥትም ለአምላኩና ለላባቱም ካህናት እንድንሆን ሳደረገ፣ ለእርሱ ከዘላለም እስከዘላለም ድርሰ ክብርና ኃይል ይሁን ለሚን። » /ራዕይ 1:6/

« ዘወትር ለእግዚአብሔር የምስጋናን መሥዋዕት፣ ማለት ለሰሙ የሚመለከሩ የክንፈሮች ፍሬ » እንድናቀርብለት የዕብራውያን መልእክት ጸሐፊ ይጋብዘናል። /ዕብ 13:15/

ይህ አምልኮ በግልም በማገበርም ሊፈጸም የሚችል ሆኖ ዋናው ነገር ከእውነተኛ ፍትህና ክልብ፣ በመንፈስ ቅዱስ ርዳታ መቅረቡን ማስተዋላችን ነው። እውነተኛ አምልኮ ሁለንተናችንን ቅዱስ መሥዋዕት አድርገን ማቅረብ እንደሆነ ሐዋርያው ጳውሎስ ነገረናል /ሮሜ 12:1-2/

ቤተክርስቲያን የቅዱሳን ሰዎች ማገበር /ከብላ፣/ ስለሆነች በጋራ አምልኮ ጊዜ ሥርዓትና ጥንቃቄ እንደሚያስፈልግ ሐዋርያው ጳውሎስ በግልጽ አስተምሮአል « ወንድሞች ሆይ! በአእምሮ ሕፃናት አትሁኑ፤ ለከፋት ነገር ሕፃናት ሁኑ እንጂ! በአእምሮ የበሰሉ ሁኑ . . . ሁሉ በእግባብና በሥርዐት ይሁን » /1ቆሮ 14:20፣40/

2. የቅዱሳን ኅብረት

የቤተክርስቲያን አንዱ ቋሚ ተግባር በመንፈስ ቅዱስ የተሰጣትን ኅብረት መግለጽ፣ ማሳደግና መንከባከብ ነው። የመጀመሪያዎቹ ክርስቲያኖች በኅብረት ይተጉ እንደነበረ በሐዋ 2:42 ላይ ተጽፏል።

ክርስቶስ በመስቀሉ ባስገኘልን ዕርቅና ሰላም /ኤፌ 2:11-22/ እንዲሁም በመንፈስ ቅዱስ መሰጠት በተገኘው ጸጋ የተመሠረተውን አንድነት በደስታና በትጋት ልንይዘው ይገባል። የክርስቲያን ሕይወት ዕድገትም የሚገኘው አንድም በዚህ ኅብረት በኩል ስለሆነ የጋራ ጥሪያችንን በማስተዋል ልንፈጽመው ይገባናል። የዕብራውያን ጸሐፊ « ለፍትህና ለመልካም ሥራ እንድንነቃቃ እርስ በርሳችን እንተያይ » ብሎ እንደጻፈው /ዕብ 10:24-25/ የቅዱሳንን ኅብረት አጥብቆ መያዝ ያስፈልጋል።

የዚህ ኅብረት /አንድነት/ ጤንነት የሚጠበቀው ሐዋርያው ጳውሎስ እንደተናገረው « በትሕትና፣ በየዋህነት፣ በትዕግሥት፣ በፍቅር፣ በሰላም» ስለሆነ /ኤፌ 4: 2-3/ እነዚህን ባሕርያት እያዳበርን ወደ ክርስቶስ ሙላት ለማድግ መሰናጸት አለብን።

3. የደቀመዝሙርነት ሕይወት

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ወደ እርሱ ሲጠራን አማኞች ብቻ እንድንሆን ሳይሆን የእርሱ ተከታዮችና ተማሪዎቹ እንድንሆንም ነው። /ማቴ 11:28-30/ ስለዚህ ቤተክርስቲያን «ደቀመዝሙርነት አድርጓቸው» ተብሎ የተሰጣትን ዐደራ መወጣት አንዱ ዋና ዓላማዋና ተግባራዊ ነው።

ቤተክርስቲያን ምዕመናን በሕይወታቸው እንዲጎለምሱ፣ እግዚአብሔርን በማወቅ እንዲበለጽጉ፣ በመንፈሳዊ ፍሬ የተሞሉ እንዲሆኑ ልጆቿን መመገብ፣ ማነጽ፣ መገሠጽ፣ ማበረታታት ያስፈልጋታል። ጌታ ለሰምን ጴጥሮስ « በጎቼን ጠብቅ፣ አሰማራ » ሲለው ይህንኑ አማኞችን የማሳደግና የመንከባከብ ለመንፈሳዊ ቁም ነገር የማብቃት ኃላፊነት ሲያሳየው ነው። በቤ/ክ ውስጥ ባሉት ልዩ ልዩ ጸጋዎች አማካኝነት እያንዳንዱ አማኝ ወደ ሙሉ ሰውነት የሚመጣበትን መንገድ መሥራት ያስፈልጋል /ኤፌ 4:11-16/

4. በጎ ሥራ /የምሕረት፣ የፍትሕና የዕርቅ አገልግሎት/

ቤተክርስቲያን የምትገኘው ሰዎች በሚኖሩበት በዚህች ምድር ላይ ነው። በዚህ ምድር የሚኖሩ ሰዎች ሁሉ ፍቅርና ርዳታ የሚያሻቸው እንደሆነ ግልጽ ነው። ኢየሱስ ክርስቶስ ወንጌልን የማሠራጨት ታላቅ ተልእኮ እንደሰጠን ሁሉ ሰዎችን የመውደድና የመርዳትም ታላቅ ትእዛዝ ሰጥቶናል። /ማቴ 28:16-20 እና ማቴ 22: 34-40 ያለውን አስተያየት/ የሰው ልጅ መንፈሳዊ ማንነት እንዳለው ሁሉ ሥጋዊና ልብናዊ ማንነትም አለው። የዕለት እንጀራና ልብስ፣ የባልንጀርነት ፍቅርና የመኖር ነጻነት ይሻል። ቤተክርስቲያን በውስጧ ለሚገኝ ትና ከዚያም ውጪ ላሉት ሁሉ በጎ ሥራ እየሠራች የጌታዋን ፍቅርና ጸጋ ማካፈል ይጠበቅባታል። « ለሰው ሁሉ ይልቁንም ለሃይማኖት ቤተሰቦች መልካም እናድርግ » ሲል ጳውሎስ ያስገነዝበናል /ነላ 6:10/

የጥንቷ ቤተክርስቲያን ይህን ታደርግ እንደነበረ መጽሐፍ ቅዱሳዊ ማስረጃዎች አሉ። በራብ ጊዜ ርዳታ ሰጠበው እንደላኩ /ሐዋ 11:27-30/ በቤተክርስቲያን መበለቶችን እንደተንከባከቡ /1ጢሞ 5: 9-16/ ተጽፎ እናገኛለን። በኅብረተሰብ መካከልም ፍትሕ እንዲሰፍን፣ ሕዝቦችም በሰላም እንዲኖሩ ቤተክርስቲያን ጠቃሚ አስተዋጽኦ ልታደርግ ተችላለች።

« አፍህን ስለዲዳው ከፈት፣ተስፋ ስለሌላቸው ሁሉ ተፋረድ » (ምሳ 31:8-9)

የሚል ምክር የያዘው መጽሐፍ ቅዱስ ስለኅብረተሰቡ እንድናስብና በጎ የሆነውን ሁሉ እንድናከናውን ይጋብዘናል።

ቤተክርስቲያን የፍትህና የሰላምን ዓላማ ስታጠነክር መጠንቀቅ የሚገባት ወገናዊነትና ጎሰኛነት አድልዎና ጠባብነት እንዳይነካት ነው። ልክ እንደ ጌታዋ ለሰው ፊት ሳታደላ ንጹሁንና መልካሙን ተግባር ብታከናውን የእግዚአብሔርን ስም ታስከብራለች።

« መልካሙን ሥራችሁን አይተው በሰማያት ያለውን አባታችሁን እንዲያከብሩ ብርሃናችሁ በሰው ፊት ይብረ » /ማቴ 5:16/

5. የምሥራቹን ማድረስ /የወንጌል ስርጭት/

ሰዎችን በሚመለከት ቤተክርስቲያን በምድር ላይ የመኖሯ ዋና ዓላማ የኢየሱስ ክርስቶስን የምሥራች ቃል ማድረስ ነው። « ሂዱ ወንጌልንም ለፍጥረት ሁሉ ሰበኩ » (ማር16:15) ያለን ጌታ በግልም በንብረትም እንድናደርገው የሰጠን ዋና ኅላፊነት ይኸው ነው። ሐዋርያው ጴጥሮስም « ከጨለማ ወደ ሚደነቅ ብርሃን የጠራንን የእርሱን በጎነት እንድንገኝ » የተመረጥን ትውልድ መሆናችንን አረጋግጦ ያስታውቀናል /1ጴጥ 2:9/ የሐዋርያት ሥራን የጻፈው ሉቃስም የጌታችንን ቃል ጠቅሶ « በኢየሩሳሌም፣ በይሁዳ፣ በሰማርያ እስከ ምድር ዳርም ድረስ ምስክሮቹ ትሆናላችሁ » ያለንን አስገንዝቦናል /ሐዋ 1:8/።

ስለዚህ የቤተክርስቲያን በጋራ፣ በውስጧም ያሉ አማኞች የሕይወት ዓላማና ጥሪ « የኢየሱስ ምስክር » መሆን ነው። የምንመለከረውም የእርሱን ማንነት፣ የማዳኑን ሥራ፣ ለሰው ሁሉ ያለውን ፍቅርና ዓላማ ነው። ወንጌል ማሠራጨት ማለት ባጭሩ አምላክም ሰውም የሆነው ኢየሱስ ክርስቶስ ኃጢአተኞችን ሊያድን በመስቀል ሞቱ የፈጸመውን ታላቅ ሥራ ሰዎች አምነው እንዲድኑበት ማወጅ፣ ማብሰር፣ መናገር፣ ማስተማር ማስረዳትና ማቅረብ ነው።

ወንጌልን የማድረስ ኃላፊነት የእያንዳንዱ ክርስቲያን ኃላፊነት ነው በቤተሰባችን፣ በአካባቢያችን፣ በሥራና ትምህርት ቤታችን፣ በንብረተሰቡ መካከል የክርስቶስን ጌትነትና አዳኝነት የማስተዋወቅ አገልግሎት ለሁላችን ተሰጥቷል። ሐዋርያው ጳውሎስ « . . . በእነርሱ መካከል የሕይወትን ቃል እያቀረባችሁ እንደ ብርሃን ትታያላችሁ » ይሰናል /ፌል 2:15-16/ የቀድሞ ክርስቲያኖች በስደት እንኳ ሲበተኑ ይህንን ተልእኮአቸውን አልዘነጉም። « የተበተኑትም ቃሉን እየሰበኩ ዞሩ » ተብሎ ተነግሮላቸዋል /ሐዋ 8:4/ ስለዚህ በሚመችም በማይመችም ዘመንና ሁኔታ የክርስቶስን የምሥራች ቃል ለማድረስ ተጠርተናል።

ወንጌልን የማስራጨት ሥራ እንደ ቤተክርስቲያን ዕቅድና አመቺ ስልት በተለያየ ሁኔታ ሊከናወን ይችላል። በቡድን ወይም በግል፣ በጽሑፍ ወይም በቃል በሌላም ልዩ ልዩ መንገድ ሊደረግ ይችላል። የወንጌል ቃል በምናደርስበት ቦታ ሁሉ ወንጌል የሚጠይቀውንም የኑሮ ዐይነት ልናሳይ ይገባል። « ለክርስቶስ ወንጌል እንደሚገባ ኑሩ » /ፌል 1:27/ተብሏልና።

IV በጥናት ቡድኑ የሚከናወኑ ተግባራት

1. በዚህ ትምህርት ውስጥ የተገለጡት አምስቱ የቤተክርስቲያን ተግባራት ርስ በርሳቸው እንዴት እንደሚያያዙ አስበው እንዲመጡ ተማሪዎቹን የቤት ሥራ መስጠት
2. በሳምንቱ ውስጥ አንድ በጎ ሥራ፣ ሰውን በሥራ ማገዝ፣ ወይም ልብስና ምግብ መስጠት ወይም የታመመ መጠየቅ አድርገው እንዲመጡ ይነገራቸውና ይህንኑ በሚቀጥለው ግንኙነት ጠቀሜታውንና በረከቱን ተነጋገሩበት

3. ለሚያውቁት ለአንድ ሰው የምሥራቹን ቃል ለመገኘር፣ አስቀድመው እንዲጸልዩበትና ተሰናድተው እንዲፈጽሙት ያበረታታዋቸው የዚህንም ተግባር ውጤት ተወያዩበት።

V. የወይይት ጥያቄዎች

1. በአምስቱ ዓላማዎችና ተግባራት አንጻር አሁን ያላቸውን ቤተክርስቲያን ስታዩዋት ምን ያህል የተዋጣ ሥራ እየሠራች ነው?
2. አሁን ልዩ ትኩረት ይሻሉ የምትሰጡባቸው የቤ/ክ ዓላማዎች እንዴት ባለ መንገድ ሊጠናከሩ ይገባል?

VI. የቃል ጥናት ጥቅስ

**« እናንተ ግን ከጨለማ ወደሚደነቅ ብርሃኑ
የጠራችሁን የእርሱን በጎነት እንድትናገሩ
የተመረጠ ትውልድ፣ የንጉሥ ካህናት፣ ቅዱስ
ሕዝብ፣ ለርስቱ የተለየ ወገን ናችሁ »
/1ኛጴጥሮስ 2:9/**

ቤተክርስቲያንና ልዩ ልዩ የኅብረተሰብ ክፍሎች

I. የትምህርቱ ዓላማ

1. ቤተክርስቲያን የምትኖርበትንና የምታገለግልበትን ሰብአዊ ዐውድ /ዙሪያ ገባ/ለመቃኘት እንድንችል
2. ለልዩ ልዩ የኅብረተሰብ ክፍሎች ያለበትን ኃላፊነት ተረድተን ለበሳ ሥራ ለመነሣሣት

II. የትምህርቱ መግቢያ

የእግዚአብሔር ማኅበረሰብ /ቤተክርስቲያን /አሁን የምትኖረው ምድር ላይ ነው፤ በሰዎች መካከል ነው፤ የምታገለግለውም በልዩ ልዩ ገጽ የሚታወቁ፤ ልዩ ልዩ ፍላጎቶች የሏቸውና ልዩ ልዩ ትኩረት የሚሹ ሰዎች ነው። መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ለደቀመዛሙርቱ ሲፀልይ «ከክፉ እንድትጠብቃቸው እንጂ ከዓለም እንድታወጣቸው አልለምንም» /ዮሐ 17:15/ ብሎ አባቱን እንዳስታወቀ የቤተክርስቲያን ሁነኛ ሥፍራና ተልእኮ በዚህ ምድር ላይ ነው።

ቤተክርስቲያን በውስጧም ከኅብረቷም ውጪ ያለውን ኅብረተሰብ ማንነትና አንጻር ለይታ ካለወቀች ለማገልገል ያላት ዐቅምና ስህታማነት ይቀንሳል። ፃይን ጨፍኖ ጦር የሚወረውር ያለመውን ግብ ሊመታ አይችልም ቤተክርስቲያን እንደ አገልጋይ ማኅበረሰብ ዓላማዎቿን ግልጽ አድርጋ ዐይኗን ገልጣ መሥራት ይጠበቅባታል።

በኅብረተሰብ ውስጥ በዕድሜ ገና ለጋ የሆኑ ሕፃናትና ልጆች አሉ፤ ወጣቶችና አረጋውያን አሉ፤ ሴቶች አሉ፤ የልዩ ልዩ በሽታ ተጠቂዎችና የአካል ጉዳተኞች አሉ፤ ድሆችና ባለጠጎች አሉ፤ የነዚህ ሁሉ ሁኔታና ፍላጎት እንድ ፃይነት አይደለም። ስለዚህ ሁኔታውን ለመረዳትና ተገቢ አገልግሎት ለመስጠት ጠጋ ብሎ ማጤንና አብሮ መሥራት ይጠይቃል።

III. የትምህርቱ ዋና ክፍል

1. ልጆችና ወጣቶች

«ሕፃናት ወደኔ ይመጡ ዘንድ አትከልክሏቸው» /ማር 10:14/ ያለው ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ነው። ይህ ክልከላ በብዙ መንገድ ሊታይ ይችላል። በቤተክርስቲያን ውስጥ በላሉ ልጆች የተሟላ እድገት አለማሰብ፤ ለእነርሱ እንደአቅማቸው ታስቦ የተዘጋጀ ፀሎትና ትምህርት አለመደረግ፤ ከቤትና ከአካባቢው የሚደርስባቸውን ልዩ ልዩ ክፉ ተጽእኖ ለመረዳትና ለመቋቋም ጥረት አለመደረግ በአጠቃላይ ልጆችን ችላ ማለት ሁሉ ወደ ጌታችን ቀርበው በረከት እንዳይቀበሉ መከላከል ነው።

የቤተክርስቲያን ምዕመናን ልጆችም ሆነ የሌሎች ወላጆች ልጆች በመልካም እንዲያድጉ በአካል፣ በእምሮና በመንፈስ ጤነኞች እንዲሆኑ የሚገባውና የሚቻለው ሁሉ ሊደረግ ያስፈልጋል። ከነዚህም ውስጥ አንዱ ከእግዚአብሔር ጋር፣ ከእግዚአብሔር ቃልጋርና ከእግዚአብሔር ህዝብ ጋር ማስተዋዋቅ ነው። «ከሕፃንነትህ ጀምረህ ክርስቶስ ኢየሱስን በማመን መጻን የሚገኝበትን ጥበብ ሊሰጡህ የሚችሉትን ቅዱሳት መጻሕፍት አውቀሃልና» »2ኛጢሞ 3:15/ የተባለለት ጢሞቴዎስ ካደገ በኋላ ታላቅ ዐደራ የተቀበለ የቤተክርስቲያን መሪ ሆኗል።

ይኸው ጢሞቴዎስ «ማንም ታናሽነትህን አይናቀው» የሚል መልዕክት ደርሶታልና ወጣቶች በቤተክርስቲያን የተወደዱ፤ በሥነምግባር የታነጹ፤ በአገልግሎት የተጠመዱ እንዲሆኑ በፍቅርና በአክብሮት ሊያዙ እንደሚገባ ያሳስባል። ጳውሎስ ለቆሮንቶስ ምዕመናን በጻፈው ደብዳቤ ስለወጣቱ ጠቃሚ ቃል ተናግሯል።

«ጢሞቴዎስም የመጣ እንደሆነ በእናንተ ዘንድ ያለ ፍርሃት እንዲኖር ተጠንቀቁ፤ እንደኔ ደግሞ የጌታን ይሠራልና እንግዲህ ማንም አይናቀው»/1ቆሮ 16:10/

ቤተክርስቲያን ወጣቶችን የምታበረታታ፤ የምትመራና የምታሰድግ ልትሆን ይጠበቅባታል። ነገ ጥንካራ ቤተክርስቲያንና የማያሳፍሩ አገልጋዮች እንዲኖረን ዛሬ ለልጆችና ለወጣቶች ከፍተኛ ትኩረት ልንሰጥ ይገባናል።

2. ሴቶች

ከቤተክርስቲያን ውጪ ባለው ሕብረተሰብ ዘንድ በባሕላዊና በዘመናዊ አስተያየት አንፃር ስለሴቶች ያለው አመለካከት በጣም የተለየ ሆኖ ይገኛል። ይህ የውጭው አመለካከት ቤተክርስቲያንንም መንካቱ አልቀረም። ስለዚህ ቤተክርስቲያን መሠረታዊ የሆነ መጽሐፍ ቅዱሳዊ አስተሳሰብ ማጸበርና ማስተማር እንደሚያስፈልጋት አሙን ነው። ይህ የሆነው ምንም እንኳን ቤተክርስቲያን በሁለቱም መካከል ብትሆን ከነዋሪው ባሕልም ሆነ ከዘመናዊነት በላይ የሆነ ቅዱስ መመሪያ ስላላት ነው።

«በእምነት በኩል ሁላችሁ በክርስቶስ ኢየሱስ የእግዚአብሔር ልጆች ናችሁና . . . ባሪያ ወይም ጨዋ ሰው የለም፤ ወንድም ሴትም የለም፤ ሁላችሁ በክርስቶስ ኢየሱስ እንድ ሰው ናችሁና . . . እንደተስፋውም ቃል ወራሾች ናችሁ።»/ገላ 3:26-29/

እነዚህ ሁለት መሠረታዊዎች ጥቅሶች እንደሚያስረዱት በጽቃዎች መካከል እግዚአብሔር ልዩነት አላደረገም። በመጀመሪያው ሰብአዊ ፍጡርነታችንም ሆነ በአዲሱ ፍጥረታችን ወንድም ሴትም በፊቱ እኩል ነን። ይህን መሠረታዊ እኩልነት ተቀብሎ ለሴቶች ተገቢውን አከብሮት መስጠት መጽሐፍ ቅዱሳዊ ነው።

ይህ እንዳለ ሆኖ በቤተሰብ አወቃቀር ውስጥ የሴቶችና የወንዶች ሚና የተለየ እንደሆነ መካድ አያስፈልግም። ምክንያቱም መጽሐፍ ቅዱስ «ክርስቶስ የቤተክርስቲያን ራስ እንደሆነ . . . ባል

የሚሰጥ ራስ ነውና »ይላል ፡፡/ኤፌ 5:23/ ወንዶችና ሴቶች እኩል ናቸው ማለት አንድ አይነት ናቸው ማለት አይደለም፡፡ አካላዊም ሆነ ሥነልቦናዊ ልዩነቶች አሉአቸው፡፡ ልዩነቶቹ ለጥቅም የሚውሉበትን ሁኔታ ማመቻቸት ያስፈልጋል ፡፡ በቤተክርስቲያን ልዩ አገልግሎት ውስጥ ሴቶች በመንፈስ ቅዱስ ጸጋና ርዳታ ብዙ አገልግሎቶችን ሲፈጽሙ ኖረዋል ፡፡ የአገልግሎት አመዳደባቸውን በሚመለከት የቤተክርስቲያን መሪዎች በጥንቃቄና በማስተዋል ምክርና መምሪያ ሊሰጡበት የሚገባ ጉዳይ ቢሆንም በእግዚአብሔር ፀጋ እንዲበጸጉና በአገልግሎት እንዲጎለብቱ በፍቅርና በርጎራጌ ማበረታታት ያስፈልጋል ፡፡ መናገሱንና መፎካከርን አጥብቀን እየሸሸን በጋራ የእግዚአብሔርን መንግሥት የምናስፋበትን ስልት ማበጀት ይጠቅማል፡፡

3. አረጋውያን

በዕድሜ ለገፉ አረጋውያን አክብሮት መስጠትና እንክብካቤ ማድረግ መጽሐፍ ቅዱሳዊ ባሕል ነው፡፡ የእግዚአብሔር ቃል ሽቦትን / እርጅናን የበረከት ምልክት አድረጎ ይቆጥራል፡፡ የቤተክርስቲያን መሪዎችም ሆኑ ሌሎች ምዕመናን ለሽማግሌዎችና ለአሮጌዎች ልዩ ጥንቃቄና አክብሮት እንዲሰጧቸው መጽሐፍ ቅዱስ ያሳስባል፡፡ ለምሳሌ ጳውሎስ ለጢሞቴዎስ በዓፄው ደብዳቤ «ሽማግሌ የሆነውን አትገስጸው፤ እርሱን ግን እንደአባት . . . የሽመገሉትን ሴቶች እንደናቶች . . . ለምናቸው» ብሎታል፡፡ /1 ጢሞ 5:1-2/ « ቤተክርስቲያን እውነተኛችን ባልቴቶች እንድትረዳ »/1 ጢሞ 5:16/ በማለትም ደጋፊ የሌላቸውን አረጋውያን መንከባከብ እንዳለብን በግልጽ ተናግሯል፡፡

4. ጉዳተኞችና ድኾች

በቤተክርስቲያንም ሆነ በጠቅላላው ሕብረተሰብ መካከል የበሽታና የድኸነት ተጠቂዎች ብዙ ናቸው፡፡ በተለይ በአሁኑ ዘመን በ ኤች አይ ቪ/ኤድስና በሌሎች በሽታዎች የሚሰቃዩ፣ በተፈጥሮም ሆነ በአደጋ ወይም በሕመም አካል ጉዳተኞች የሆኑ እጅግ ብዙ ሰዎች በዙሪያችንና በመካከላችን አሉ ፡፡ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ እስከሚመለስበት ጊዜ ድረስ እነዚህ የመሳሰሉት ልዩ ልዩ ችግሮች በምድር ላይ ይኖራሉ ፡፡

ቤተክርስቲያን የክርስቶስ ሠራዊት በመሆኗ ልክ እንደርሱ ልትኖር ተጠርታለች፡፡ ኢየሱስ ክርስቶስ ለድኾች፣ ለድውያን፣ ለተጨነቁ የሚያዝን፣ የሚጠነቅቅ፣ የሚረዳቸው፣ ሰብአዊነታቸውን የሚያክብር፣ ወደ እግዚአብሔር የሚያስጠጋቸው እንደነበረ ብዙ መረጃ ከወንጌላት ውስጥ እናነባለን የእኛ ጋላፊነት ከዚህ የተለየ ሊሆን አይችልም፡፡

ከሁሉ በፊት ጉዳተኞችን እንያቸው ፣ እንወቃቸው ችግራቸውንም እንረዳ፡፡ አናግልላቸው፤ እንዳቅማችን እንርዳቸው፤ ሁኔታዎችን እናመቻችላቸው፤ ከሁሉ ይልቅ ደግሞ ወደ ጌታችን ምሕረትና ፍቅር እንጥራቸው፤ በዚያም ውስጥ እናሳድጋቸው፡፡

IV. በጥናት ቡድኑ የሚከናወኑ ተግባራት

1. በአካባቢያችን ትኩረት ለሚያሻቸው የጎብረተሰብ ክፍሎች በጋራ እንድ በጎ ነገር ለማድረግ ሞክሩ ፡፡ ለምሳሌ ለተወሰኑ ደጋፊ ያጡ

አረጋውያን /ሽማግሌዎች ያለንን ትርፍ ልብስ ወይም ሌላ ስጦታ ማድረግ፤ ወይም የፀረ ኤች አይ ቪ /ኤድስ ክብብ ጎብኙ በምን መሳተፍ እንደሚችል መጠየቅ፡፡

2. በቤታችን ወይም በጎረቤት ለሚገኙ ሕፃናት ልጆች በተለይ የምንፀልይበትና የምናስብበት አንድ ከሰዐት በጋላ ወስና መፀለይ ፡፡ ሊደረግ የሚችል ማንኛውም በጎ ነገር ማሰብ፡፡ ትርፍ ልብስ ለችግረኞች ሕፃናት መስጠት ሊሆን ይችላል፡፡

V. የውይይት ጥያቄዎች

1. በጎብረተሰቡ ዘንድ ከመጽሐፍ ቅዱስ ጋር የሚቃረን ስለ ሴቶች ያለ አመለካከት ምንድን ነው? አባባሎች! ተረቶች! ድርጊቶች ወይም አመለካከቶች እያነሳችሁ ተነጋገሩ፡፡
2. በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ እግዚአብሔር የተጠቀመባቸውን ወጣቶች አስታውሱና /የውይይቱ መሪ ፍንጭ ሊለጣችሁ ይችላል / ለዛሬ ወጣቶች ከእነርሱ የሚወሰዱ መልካም ባሕርያትን እንሥታችሁ ተነጋገሩ፡፡

VI. የቃል ጥናት ጥቅስ

« ስለ ራሳቸው መናገር ለማይችሉት፣ ለችግረኞችም ሁሉ መብት ተሟገት፡፡ ተናገር፤ በቅንነትም ፍረድ፤ የምስኪናችንና የድኾችን መብት አስከብር፡፡ »
(ምሳሌ 31:8-9) አመት

ጋብቻና ቤተሰብ-ሥነ ምግባራዊ ሕይወት

I. የትምህርቱ ዓላማ

1. መጽሐፍ ቅዱሳዊ የሆኑትን መሠረታዊያን የጋብቻና ቤተሰብ መርሆች ለመገንዘብ
2. በክርስቲያን ሥነ ምግባር የታነፀ ሕይወትና ቤተሰብ እንዲበራከት ቅዱስ ኑሮም እንዲስፋፋ ለማበረታታት

II. የትምህርቱ መግቢያ

ክርስቲያንነት የእምነት ትክክለኛነት ብቻ ሳይሆን የምግባርም ንጽሕና ነው። የተጠራነው በጌታ በኢየሱስ እንደናምን ብቻ ሳይሆን እርሱንም እንድንመስል ነው ። የልጁን መልክ እንዲመስሉ አስቀድሞ የወሰናቸውን እግዚአብሔር እንደጠራቸውና እንዳፀደቃቸው ሐዋርያው ጳውሎስ ነግሮናል ። (ሮሜ 8:29-30) የኢየሱስ ክርስቶስ ጸጋ ለኛ የተሰጠን ከጋጢአት ቅጣት እንድንደገፍበት ብቻ ሳይሆን ከጋጢአት ጉልበትም እንድናመልጥበት ነው። ጳውሎስ ለቲቶ በጻፈው ደብዳቤ ላይ ይህ በግልጽ ታትቷል ።

« እግዚአብሔር የዘላለም ደንገነት ጸጋን ለሰዎች ሁሉ ልኮላል ። ይህንንም ጸጋ የተቀበለ በዓለማዊ ምኞትና በጋጢአት ከመኖር ተለይቶ በዚህ ዓለም ራሱን በመግዛት እግዚአብሔርን በመፍራትና በጽድቅ እንዲኖር ተጠርቶአል ። ይህም ጸጋ የታላቁ አምላካችንና የአዳኛችን የኢየሱስ ክርስቶስ ክብር የሚገልጥበትን ቀን በተሰፋ እንድንጠባበቅ ያደርገናል ። ክርስቶስ ከጋጢአት ሊያድነንና ሊያገደን ወገኖቹም ሆነን በጎ ተግባር ለመፈጸም ፍላጎት ሊያሳድርብን የእግዚአብሔርን የጋጢአት ፍርድ በመቀበል ለእኛ ሲል ምቹልናል ። »
(2:11-14) ሕያው ቃል ትርጉም

እንግዲያውከ ክርስቲያን በምድራዊ ኑሮው ሁሉ በማገበራዊ ግንኙነቱ ሁሉ በአስተሳሰቡና በሥራው ከጋጢአት ርቆ ባሕርዩም በእግዚአብሔር ቃል ተቃኝቶ ሊራመድ ይገባዋል። የዕለት ሕይወታችንን በጥልቅ ከሚነኩት ሥነ ምግባራዊ ጉጭች አንዱ ስለ አወሰን (ወሲብ) ስለ ጋብቻና ቤተሰብ አኗኗር ያለን አመለካከት ነው። በጎብረተሰባችን ውስጥ ስለጋብቻና ስለቤተሰብ ከእግዚአብሔር ቃል ጋር የማይዛመዱ አስተሳሰቦች ይገኛሉ ። ስለዚህ መጽሐፍ ቅዱሳዊውን ሥነ ምግባራዊ አኗኗር ከነዚህ

ጉጭች አንፃር መመልከት አስፈላጊ ነው። በዚህ ትምህርት እራት ጎውሳን አርእስት ያካተተ ትንታኔ እናጠናለን። እነዚህም የጋብቻ ትርጉም፣ የባልና ሚስት፣ የወላጅና ልጅ ግንኙነትና ቅድመ ጋብቻ ሕይወትን የተመለከቱ ናቸው ።

III የትምህርቱ ዋና ክፍል

1. የጋብቻ ትርጉም

ጋብቻ በአንድ ወንድና በአንዲት ሴት መካከል ለጎብረተሰብ ግልጽ በሆነ መንገድ በጋራ የሚኖርበት ኪዳናዊ ሕይወት ነው ። የጋብቻ መሥራቻ የሰው ልጅ ፈጣሪ ልዑል እግዚአብሔር ነው ። ይህን ሥርዐት ያቆመልንም ለእርሱ በርሱ መረዳዳት ለደስታችንና ፍሬ ለማፍራት እንድንችል ነው ።

«ሰው ብቻውን ይሆን ዘንድ መልካም አይደለም የሚመቸውን ረዳት እንፍጠርለት » ዘፍ 2:18
« ሰው አባቱንና እናቱን ይተዋል ፤ ከሚስቱም ጋር ይተባበራል፤ ሁሉቱም እንድ ሥጋ ይሆናሉ » ዘፍ 2:24
« ብዙ ተባዙ ምድርንም ሙሉአት ግዙአትም » (ዘፍ 1:28)

እግዚአብሔር ሁለት የተለያዩ ጾታዎች ሲፈጥር በመካከላቸው መሳሳብና መፈላለግ እንዲኖር በማድረጉ ጋብቻ ከፍጥረታችን ጋር ይያያዛል። ይህ መሳሳብ ያለመስመር እንዳይሔድና ያለዋስትና እንዳይቀር እግዚአብሔር በሰዎች መካከል ኪዳን ወይም ስምምነትና ውል ያለበት የጋብቻ ሥርዐት እንዲኖር አድርጎአል። ስለዚህ በተፈጥሮአችን በሌላው ጾታ የመሳብ ሰሜት ቢኖረንም ተገቢውና ትክክለኛው የግንኙነት ቦታ ትዳር / ጋብቻ እንደሆነ መጽሐፍ ቅዱስ ያስተምራል ። ከዚህ ውጪ ያለው ማንኛውም አውስቦናዊ ግንኙነት ንጢአት ነው።
« ከዝሙት ለመጠበቅ ለእያንዳንዱ ሰው የራሱ ሚስት ትኑረው እያንዳንዱም ሴት የራሷ ባል ይኑራት » (1 ቆሮ 7:2)

የጋብቻ ሕይወት የአውስቦን /ወሲብ ግንኙነት ማድረጊያ ብቻ ሳይሆን የንደኛነት የትብብር የመተጋገዝም ኑሮ ነው። የጋብቻ ሕይወት እንዲያውም የተሳካና የተስተካከለ ሲሆን በክርስቶስና በቤተክርስቲያን መካከል የሚኖረውን ግንኙነት እንደሚመስል ጳውሎስ ተናግሯል ። የክርስቲያኖች ጋብቻ የፍቅርና የመከባበር ምሳሌ (አርአያ) ሆኖ ሊታይ ያስፈልጋል።

2. ባልና ሚስት

ባል ሚስቱን እንዲወድ ታዟል። (ኤፌ 5:25)ይህ ፍቅር በተፈጥሮ የሚመጣው ሥጋዊ መሳሳብ ብቻ ሳይሆን ከመንፈስ ቅዱስ ጋር በመተባበር ምክንያት የሚዳብረው መሥዋዕታዊ መተሳሰብም ነው። የባል ፍቅር በልዩ ልዩ መንገድ ሊገለጽ ይችላል። ሚስቱን በመንከባከብ በመንፈስና በእእምሮ በአካልም የምትጠቀምበትን ሁሉ ነገር በማድረግ

ስሜትን በመጋራትና በመበረታትት ርኅራኄንም በማሳየት ይታያል። ማፍቀር ብቻ ሳይሆን ባል ሚስቱን ማክበር እንደሚገባውም ቅዱስ ጴጥሮስ ያስተምረናል። «የሕይወትን ጸጋ አብረው እንደሚወርሱ አድርጋቸው አክብሩአቸው» ይላል (1ጴጥ 3:7) ክርስቶስ ለቤተክርስቲያን እንደሚያስብላት ራሱንም አሳልፎ እንደሰጠ በጥንቃቄና በማስተዋል ባል ሚስቱን መያዝ እንዳለበት መጽሐፍ ቅዱስ ያስተምረናል።

ሚስት ሲሆን አንድነትንም እንድትከብር ታዛለች። (ኤፌ 5:24) ይህ መታዘዝ የሚመነጨው ለእግዚአብሔር ካላት አክብሮትና ፍቅር የተነሣ ሊሆን ይገባዋል። ምክንያቱም እግዚአብሔር በፈቃዱ ባልን የሚስት ራስ ወይም የቤቱ አለቃ አድርጎ ስለሚቆጥረው ይህንን የአምላክ ሥርዐት የማክበሯ ምልክት ባሏን መታዘዝ በመሆኑ ነው። ልባም ሴት ለባልዋና ለቤተሰብዋ ሁሉ መልካም የምታደርግ ነች። (ምሳሌ 31:10-31)

ከትዳር ጓደኞች መካከል አንዳቸው በጌታ በኢየሱስ የማያምኑ ወይም መንፈሳውያን ያልሆኑ ቢሆኑ እማች ወገን ትዳርን ሰላማዊና ደስታ የተሞላ ለማድረግ ከፍተኛ አላፊነት እንዳለበት ቅዱስ ጳውሎስ ቅዱስ ጴጥሮስም አስገንዝበዋል (1ኛ ቆሮ 7:12-16 እና 1ጴጥ 3:1-7) በባልና ሚስት መካከል በጽናት መጠበቅ ያለበት አንድ ዋና ነገር ታማኝነት ነው። ከትዳር ጓደኛ ውጪ የሚደረግ ማንኛውም ርኅቢ ሥጋ ዝሙት ነው። ለትዳር መፍረስ ምክንያት ሊሆን ስለሚችል ባለትዳሮች ራሳቸውን እየገዙና ፍቅራቸውን እያዳበሩ በጥንቃቄ መኖር ያስፈልጋቸዋል።

እግዚአብሔር ፍቺን እንደሚቃወም በሚልክያስ ትንቢት ተጽፏል (ሚል 3:16) ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስም «እግዚአብሔር ያጣመረውን ሰው አይለየው» በማለት ባልና ሚስትም ይሁኑ ሌሎች ሰዎች ጋብቻን ለማፍረስ እንዳይቃጡ አስጠንቅቆአል።

3. ወላጅና ልጅ

እግዚአብሔር በፈቃዱ ለባለትዳሮች ልጆችን ይሰጣል ። ይህም ታላቅ ስጦታ ነው። «ልጆች የእግዚአብሔር ስጦታዎች ናቸው» ተብሎ ተጽፏል። እርግጥ ነው ልጆች የሌሉበት ትዳር ሊኖር ይችላል ። ባልና ሚስት ልጅ ለመውለድ ባይችሉ ትዳራቸው እንደ ጉደሉ መቆጠር የለበትም። ልጅ ትዳርን አስደሳች ሊያደርገው እንደሚችል ቢታወቅም አለመኖሩ ትዳሩ ላይ መጥፎ ጥላ እንዳያጠላ ባልና ሚስትም ሆኑ ሌላው ኅብረተሰብ ጥንቃቄ ማድረግ ይገባቸዋል። እኛ የምንኖረው ለእግዚአብሔር ክብርና ዓላማ ስለሆነ እርሱ የሚፈቅደው ሁሉ በሕይወታችን ሲከናወን በትሕትናና በእርሱ ላይ በመደገፍ ልንጸና ይገባናል።

ልጆች ለወላጆቻቸው እንዲታዘዙ እንዲያከብሩዋቸውም ጌታ አሂል «አባትና እናትህን አክብር፤ እግዚአብሔር በሚሰጥህ ምድር ዕድሜህ እንዲረዝም» (ዘፀ 20:12) የሚል መሠረታዊ ትእዛዝ አለ። እማኞች የሆኑ ልጆች ደግሞ ይልቁን ቤተሰቦቻቸውን የሚወዱ ስለጌታ ሊሉ ለወላጆቻቸውን የሚታዘዙ እንዲሆኑ ጳውሎስ አስተምሯል (ኤፌ6:1) በእድሜ የገፉ ወላጆች ያሏቸው ደግሞ እንዲረዱዋቸውና በእርጅናቸው ጊዜ ውለታ እንዲመልሱላቸው ምክርና ትእዛዝ ተሰጥቷል (1ጢሞ5:4) እንዲያውም መጽሐፍቅዱስ እንደሚያስረዳን ሰለቤተሰቡ የማያስብ ሰው ከማያምን ሰው የባለ/የክፋ ነው።

ወላጆች በጌታ ምክርና ተግሣጽ ልጆቻቸውን እንዲያሳድጉ ታዘዋል። «ልጅን በሚሄድበት መንገድ ምራው፤ በሽመገላም ጊዜ ክእርሱ ፈቀቅ አይልም» (ምሳ 22:6) መባሉ ገና በትንሽነታቸው ልጆችን በቅን መንገድ በእግዚአብሔር ቃልና በጸሎት ልናሳድጋቸው እንደሚገባ ሲያመለክተን ነው። ልጅን መገሰጽ ወይም መቅጣት አስፈላጊ ቢሆንም እንዳናበሰሜቸው ወደ ቁጣ እንድናነሣላቸው ሐዋርያው ጳውሎስ ይመክረናል። (ኤፌ 6:3) ስለዚህ ተገቢ የሆነ ምክርና ፍቅር እንከብካቤም እየተሰጣቸው የሚያድጉ ልጆች ለቤተሰብም ሆነ ለኅብረተሰብ የሚጠቅሙ ሰዎች ይሆናሉና በጥንቃቄ ልጆችን ማሳደግ ታላቅ ክርስቲያናዊ ገላፊነት ነው።

4. ቅድመ ጋብቻና ትዳር አልባ ሕይወት

ጋብቻ መደበኛ የሆነ ተገቢ የኑሮ መልክ ቢሆንም ሁሉም ሰው በግድ ማግባት እንዳለበት የሚደነግግ ሕግ የለም። በልዩ ልዩ ምክንያት ሰዎች ትዳር ላይዙ ይችላሉ። አንዳንዶች ምናልባት ለጌታ አገልግሎት ሊሉ በእግዚአብሔርም ልዩ ጸጋ ያላትዳር ለመኖር ሊወሰኑ ይችላሉ። ወደ ፊት ለማግባት እያሰቡ የሚጠበቁ የትዳር አቻዎቻቸው በሞት የተለዩላቸው ወይም ያላትዳር የሚኖሩ ማናቸውም ሰዎች ራሳቸውን ከገጢአት እየጠበቁ በንጽህና እንዲኖሩ የእግዚአብሔር ቃል ያስተምራል።

«የእግዚአብሔር ፈቃድ መቀደሳችሁ ነውና ከዝሙት እንድትርቁ» በማለት ሐዋርያው ጳውሎስ ሲናገር ማስጠንቀቂያውንም ይጨምራል። «ለርኩስት ሳይሆን እግዚአብሔር በቅድስና ጠርቶናል። እንግዲህ የሚጥል ሰውን የጣለ አይደለም መንፈስ ቅዱስን በእናንተ እንዲኖር የሰጠውን እግዚአብሔር እንጂ» ይላል (ተሰ 4:3 - 8) ዘዳ 4:3-8) ቅድመ ጋብቻ ኑሮ ራሳችንን የምናዘጋጅበት በጌታ አገልግሎትም የምንጠመድበት ትጉህና ጠንቃቃ ኑሮ ሊሆን ይገባዋል። እንደ እግዚአብሔር ፈቃድ በጌታ የሚያምን የትዳር ጓደኛ አስክናገኝ በትእዛዝ በጸሎትና በሁለንተናዊ ዝግጅት ስንጠበቅ ይህ የሽግግር ጊዜ ጠቃሚና ፍሬያማ ሊሆን ይችላል። በእሙኝነት ጊዜም እስከ ትዳር ቀን ድረስ ራሳችንን ከፈተና መጠበቅ ይገባናል። ወጣቶች ስለትዳር ከማሰባቸውም በፊት ይሁኑ ከወሰኑ በኋላ ወደ ርኩስት ከሚነዱ ነገሮች ራሳቸውን መጠበቅ እጅግ ያስፈልጋቸዋል። እውስጡን ከሚያነሣሁ ፊልሞች መጸሐፍት መብቃታና ከጉዳ ወሬ እየታቀቡ አካልን መንፈስንና አእምሮን የማያበሉጽጉ ሥራዎች ማዘወተር ያስፈልጋቸዋል።

የላገቡ ሰዎች ሕይወታቸው ከጌታ የተነሣ ሙሉ እንደሆነ ሊያሰቡ የክርስትናም ዋና ዓላማ ለክርስቶስ መኖር እንደሆነ ልብ ሊሉ ያስፈልጋል። ሐዋርያው ጳውሎስ «የዚህ ዓለም መልክ ሃላፊ ነውና» በማለት የትኩረታችን ማእከል እግዚአብሔርና መንግሥቱ መሆኑን ያስገነዝበናል። (1ቆ 7:31)

IV በጥናት ቡድኑ የሚከናወኑ ተግባራት

1. በትዳር ላይ ላሉ ሰዎች

1. ስለ ትዳር ያደኛችሁ የምትወዱትና የምታደንቁት ቢያንስ ሦስት ነገሮች ዛሬ አስቡና ፍቅራችሁን ለመግለጽ በቃል ቢሆን በሚታይ ሌላ መንገድ ለትዳር ያደኛችሁ ግለጹለት/ላት።

2. ላላገቡ ወይም ብቻቸውን ለሚኖሩ

ምሳሌነታቸው መልካም የሆነ አንድ ቤተሰብ የምታውቁ ከሆነ ሁለት ወይም ሦስት ሆናችሁ ወደ እነዚህ ሰዎች ቤት ሂዱና የትዳራቸው ውበት ምስጢር ምን እንደሆነ ጠይቋቸው። ደስ እንደተሰኛችሁባቸውም ንገራቸው።

V የውይይት ጥያቄዎች

1. በቤተሰብ ውስጥ በባለትዳሮች መካከል ብዙ ጊዜ ውዝግብና ጠብ የሚያስነሡ ነገሮች ምን እንደሆኑ አንሡና እንዴት ሊቃለሉ እንደሚችሉ በመጠኑ ተወያዩባቸው።
2. ልጆች ከወላጆቻቸው፣ ወላጆች ደግሞ ከልጆቻቸው ምን እንደሚፈልጉ ተራ በተራ አንሱና እንዴት ማቀራረብ እንደሚቻል ተወያዩ።

VI የቃል ጥናት ጥቅስ

« ለክርስቶስ ካላችሁ አክብሮታዊ ፍርሃት የተነሣ እንዳችሁ ለእንዳችሁ ተገዙ። » ኤፌ 5:21

ሥራ - የሰብአዊነት ጥሪ

I. ዓላማ፡-

1. ለሥራ መጽሐፍቅዱሳዊ አመለካከት እንድናዳብር ለመርዳት
2. የሥራን ጠቀሜታና ክቡርነት ተገንዝበን ለትጋት የተነሣ ልቡና እንዲኖረን ለማነቃቃት ስንፍናንና ሥራ ጠልነትን ለመውቀስ
3. ዋና ዋና የሆኑ የሥራ ሥነምግባር አሳሳችን ተመልክቶ በተግባር የሚገለጹበትን ሁኔታ ለመጠቀም

II. የትምህርቱ መግቢያ፡-

በክርስቲያን ኅብረተሰብ መካከል የሰውን ልጅ ኑሮ ተገቢ ባልሆነ መንገድ ለሁለት የመክፈል ልማድ አለ። ለመሳሌ መፀለይ፣ መዘመር፣ መስበክ የመሳሰሉትን እንቅስቃሴዎች መንፈሳዊ እንደሆኑ ቆጥረን፣ መሥራት፣ መማር ከለዎች ጋር መገናኘትና የመሳሰሉትን ደግሞ ሥጋዊ ተግባራት አድርገን እናያቸዋለን። አንድን ተግባር ሥጋዊ ወይም መንፈሳዊ የሚያደርገው በልማድ የተሰጠው ደንብ ሳይሆን ለማን ክብር፣ በምን መንፈስ በምን ዓላማ ይከናወናል የሚለው ነገር ነው። ዓላማውን የሳተ፣ ግብዝነት የሞላበት ፀሎት መንፈሳዊ ልምምድ ነው ሊባል አይችልም። እንደዚሁም ለእግዚአብሔር ክብር በትህትና በማስተዋል የተሠራ የአናጢነት ሥራ ዓላማዊ ተግባር ብቻ ነው ልንል አንችልም። በውስጡ ያዘለው መንፈሳዊ ቁም ነገር አለውና። በእውነት ለመናገር የክስቲያን ሕይወት፣ በመብላትም ሆነ በመጠጣት፣ በመማርም ሆነ በመሥራት፣ በመዘመርም ሆነ በመፀለይ ወቅት ለእግዚአብሔር ክብር ሊውል የተገባው አንድ ወጥ ሕይወት ነው እንጂ የተጠጣጠሰ ቁርጥራጭ ሕይወት አይደለም። እግዚአብሔር አምላካችን ስለ እምልኮአችን እንደሚገደው ስለሥራ ውሳኔችንም ይገደዋል እርሱ የሁሉ ፈጣሪና ጌታ ነውና።

III. የትምህርቱ ዋና ክፍል

የሚነበቡ ክፍሎች

ዘፍ1:26-28 መዝ104:5-24 ዮሐ5:17 ቆላ3:22-25

I. እግዚአብሔር ሠራተኛ አምላክ

በክርስትና ሕይወትና ሥነ ምግባር አስተሳሰብ ስለሥራ ለመነጋገር ተገቢው መጀመሪያ ቦታ የእግዚአብሔር ሠራተኛነት ነው። እግዚአብሔር ሠራተኛ አምላክ ነው። የመጽሐፍ ቅዱስ የመጀመሪያ መጽሐፍ እሪት

ዘፍጥረት በመጀመሪያው ምዕራፍ ስለ እግዚአብሔር የሚያስተዋውቀን ብርቱ፣ ትጉህ፣ ጠቢብ ሠራተኛ መሆኑን ነው። አለ፣ አየ፣ አደረገ፣ ፈጠረ፣ ለየ፣ ባረከ የሚሉ የድርጊት ግላጭ ቃላት ከ30 ጊዜ ያላነሰ በአንድ ምዕራፍ ውስጥ ተጽፈው እናገኛለን። እግዚአብሔር ሥራውን በዓላማና በትጋት በስፋትም ሲያከናውን እናየዋለን።

ይህ የእግዚአብሔር ሥራ አንድ ጊዜ በመፍጠር ወቅት የተከናወነ ብቻ ሳይሆን ፍጥረቱን በመመገብና በማስተዳደር ሁል ጊዜ በጥንቃቄ የሚያከናውነው መሆኑ በመዝሙር 104 ላይ ተገልጿል።

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ እግዚአብሔር ወልድ እንደ አባቱ በሥራ ተሰማርቶ ታላቅ ምሳሌ ሆኗል። በዮሐንስ ወንጌል 5:17 ላይ ለፈሪሳውያን በሰጠው መልስ «አባቴ ሁል ጊዜ ይሠራል፤ እኔም ደግሞ እሰራለሁ» ብሏል። በምድር ላይ በነበረበት ወቅት የእጅ ተግባርን ሳይንቅ ወላጆቹን ይታዘዝላቸው እንደነበር ሉቃስ በወንጌሉ ጽፏል (ሉቃ2:51) ወገቡን ታጥቆ የደቀመዛሙርቱን እግር ማጠብም የሚያስተምረው ትሕትና የተሞላ የፍቅር ሥራን ነው።

እግዚአብሔር መገፈስ ቅዱስ ከዘፍጥረት መጽሐፍ ጀምሮ (ዘፍ1:2) እንደምናየው በሥራ ላይ ነው። በዳግም ልደት እኛን ወደ ድነት ከማምጣቱም ሌላ በሮሜ 8:26-27 እንደምናነበው በጸሎታችን የሚያግዝን ብርቱና ትጉህ ሠራተኛ ነው።

2. ሰው የእግዚአብሔር ባለ ዐደራ

እግዚአብሔር ሰውን በአምሳሉ ሲፈጥረው አንድም የርሱን የሥራና የጥላልነት ፈለግ በልቡናው ውስጥ ማኖሩ ነው። «በመልካችን እንፍጠር» ብሎ ወዲያው በባሕር ዓሦች፣ በሰማይ ወፎች፣ በከብቶች፣ በምድር በሚሳቡ ሁሉ ላይ... ሥልጣን ይኑራቸው።» ይላልና በእርዕያ ሥላሴ መፈጠር በፍጥረት ላይ በጥላልነት ተግባር መሠማራትን ያመለክታል። ከዚህም ሌላ የመጀሪያውን ሰው «ምድርን» እንዲያለማትና በጥንቃቄ እንዲጠብቃት» በገነት ውስጥ ስላስቀመጠው ሥራ ከጋጢአት ውድቀት በፊት ለሰው የተሰጠ በረከት መሆኑን እናያለን።(ዘፍ 2:15) ሰው በጋጢአት ሲወድቅ ሥራ አድካሚና ውጤቱም አነስተኛ በውስጡም ስቃይ ያዘለ ሆነ እንጂ በመሠረቱ ሰው እንዲሠራ መጠራቱ ታላቅ ሹመትና ክብር ነው። «በእጆችህ ሥራ ላይ ሾምኸው» ብሎ ዘማሪው እንደተናገረው(መዝ 8:6)።

3. የሥራ ዓላማ

በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ቢያንስ ቢያንስ አራት የሥራ ዓላማዎች ተገልጸው እናገኛለን። ሁላችንም በቶሎ የምንገነዘበው የሥራ ዓላማ በምድር ሰመናር የሚያስፈልጉንን ዕቃዎችና አገልግሎቶች ማግኘት ነው። «ለሠራ የማይወድ አይብላ» የሚለው የጳውሎስ ትእዛዝና ምክር በሰፊው ይታወቃል። ሐዋርያው ለተሰሉንቱ ሰዎች በጻፈው ደብዳቤ «እነዚህን አንዳንዶች ሥራ ፈቶች እንደሆኑ ሰምተናል፤ እነርሱም ያለ ሥራ እየዞሩ በሰው ጉዳይ ጣልቃ የሚገቡ ናቸው። እንደነዚህ ያሉ ተግተው ሥራቸውን እንዲሰሩና እንደራቸውን እንዲበሉ በጌታ በኢየሱስ ክርስቶስ ስም እናዛቸዋለን፤ እንመክራቸዋለን።» በሚል ግልጽና ጠንካራ ቃል የሚያስገነዝበው አንዱ የሥራ ዓላማ የዕለት እንጀራ ለማግኘት መሆኑ ነው።

ከዚህ በላይ ደግሞ ሌላ ብርቱ ዓላማም በአዲስ ኪዳን ውስጥ ተገልጿ እናያለን። ከዓለም ጋጢአት ወጥተን ወደ ክርስቶስ ብርሃን ስንመጣ ታላቅ የባሕርይ ለውጥ ይጠበቅብናል፤ ይህ ለውጥ የሥራ ዓላማችንንም እንኳን

ይመለከታል በኤፌ 4:28 ላይ እንደዚህ ተጽፏል «ይሰርቅ የነበረ ከእንግዲህ አይሰረቅ፤ ነገር ግን ለተቸገሩት የሚያካፍለው ነገር እንዲኖረው በገዛ እጁ በጎ የሆነውን እየሠራ ለማግኘት ይድከም።» እንግዲህ ሥራ ሌሎችን ለመርዳት እስኪቻል ድረስ በዓላማ ሊከናወን ይገባዋል ማለት ነው። ከተብረተሰብ ውስጥ በልዩ ልዩ ምክንያት ብዙ ችግሮች ስለሚኖሩ የመስራት እቅም ያላቸው ሁሉ ከራሳቸው አልፈው ሌሎችን የሚያግዙ ሊሆኑ ተጠርተዋል።

ሥራ የእርካታም ምንጭ ሊሆን ይችላል። ይህም የሰው ልጅ እንዲሠራ ከሚያነሳሱት ዓላማዎች አንዱ ሊሆን ይገባል። የመጽሐፈ መክብብ ሰባኪ ሲናገር «ለሰው ከመብላትና ከመጠጣት፣ በሥራውም ከመርካት ሌላ የሚሻለው ነገር የሰውም፤ ይህም ከእግዚአብሔር እጅ እንደሚሰጥ አየሁ» ይላል (መክ 2:24)

ከሁሉ በላይ ግን ሥራ በክርስቲያን ሕይወት ውስጥ ለእግዚአብሔር ክብር የሚውል ክንዋኔ መሆኑን አለበት። «እንግዲህ ስትበሉም ሆነ ስትጠጡ፣ ወይም ማንኛውንም ነገር ስታደርጉ ለእግዚአብሔር ክብር አድርጉት» (1ኛቆሮ 10:31) የሚለው የጳውሎስ ምክር የክርስቲያንን የሥራና የኑሮ ዓላማ ወደ አንድ ዋና ጥግ ሰብስቦታል። በየትኛውም ጠቃሚ መያ ላይ ተሠማርተን ስንውል ግብርና ቢሆን ሸፈርነት፣ ተማሪነት ይሁን የቤት እመቤትነት ለእግዚአብሔር ክብር ልናከናውነው ይጠበቅብናል። ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስም ሥራውን ለአባቱ ክብር እንዳደረገው በጸሎቱ ላይ ጠቅሶልናል። «በሦድር የሰጠኸኝን ሥራ ፈጽሜ አከበርሁህ» (ዮሐ 17:4)

4. የሥራ ሥነ ምግባር

ክርስቲያን ለምን እንደሚሠራ ብቻ ሳይሆን እንዴት መሥራት እንዳለበትም የሚያውቅ ሊሆን ይገባል። ዋና ዋና የሥራ ሥነ ምግባር አስተሳሰቦች ከዚህ በታች ቀርበዋል።

ሀ. ትጋት፡-

በመጽሐፍ ምሳሌ በተደጋጋሚ የተገለጠው አንድ ጉልህ ምክር ታካትነትን ስንፍናን አስወግዶ በማስተዋልና በትጋት መሥራት ነው። የትጋትንና የታታሪነትን ትርጉም እንድናገኝ ወደ ትንሽዋ ፍጡር ወደ ጉንዳን እንድንሄድና ልብ ብለን የሥራ ቅስቃሴዋን እንድናጤን ተነግሮናል (ምላ 6:6-12) የዐቅሟን ትንሽነት አውቃ በጊዜ መኖሩን እንደምትሰበሰብ ፣ ያለወቃሽ ያለአጉልማሽ ሥራዋን ሳታዛዝን እንደምታከናውን የሚናገረው ይህ ምንባብ በእቅድ የመሥራትንና — ወጥነት ባለው ዲሲፕሊን የመንቀሳቀስን መርሕ ግልጽ ያድርግልናል። የመጽሐፈ ምሳሌ ሥነምግባር ለጥንቶቹ ይሠራ እንደነበር ለዛሬዎች ለእኛም ፍቱን መድሃኒት ነው።

መድሃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ከገጠር ገጠር፣ ከቤት እቤት ከወንዝ ተራራ ከመንደር ከተማ ያዟቸው የነበረው አገልግሎቱ፣ የሰዎችን መንፈሳዊ ፣ ነፍሳዊ ሥጋዊ ችግሮች ለመፍታት ያሳይ የነበረው ትጋቱ ፈጽሞ ፋታ የማይሰጥ ጥብቅ ሥራ ነበር። እርሱ ራሱ «ቀን ሳለ የላክኝን ሥራ ላደርግ ይገባኛል፤ ማንም ሊሰራበት የማይችል ለሊት ትመጣለች » (ዮሐ 9:4)በሚለው ከፍተኛ የጊዜ አመለካከት ንግግሩ አንጻባርቆታል።

ለ. ሐቀኝነት/ ታማኝነት፡-

ሐቀኝነት እውነተኛነትን፣ በፍትህ ጉዳይ አለማዳላትንና ታማኝነትን ያነትታል። ክርስቲያን ሠራተኛ ከእውነት ወይም ከሐቅ ለመራቅ ምንም ፈቃድ የለውም። አታላይነትና ውሸት የጨለማ ሥራ ነው። እንደ ብርሃን ልጆች የሚኖሩ ሁሉ አንጉል ትርፍ ፍለጋ በሚደረግ እሽቅድምድም ውስጥ በሚነሣው አባራ ተከልለው እውነትን ሊረግጡት አልተፈቀደላቸውም። «በመስፈሪያ ወይም በሚዛን አታጭበርብሩ፤ እውነተኛ መስኪያ፣ መመዘኛ — ይኑራችሁ — እኔ እግዚአብሔር አምላካችሁ ነኝ።» (ዘሌ 19:36)

አምላክህ እግዚአብሔር በሚሰጥህ ምድር ዕድሜህ እንዲረዝም ትክክልሰኛና የታመነ ሚዛንና መስፈሪያ ይኑርህ። አምላክህ እግዚአብሔር እንዲህ ያሉትን ነገሮች የሚፈጽመውንና የሚያምታታውን ሁሉ ይጸየፈዋልና። (ዘጸ 25:15-16) ይህ እንግዲህ ቀጠሮ ማክበርን፣ በንግዱ ሥራ ወይም በአገልግሎት መስጫ ቦታ የሰውን ግንባር እያዩ አድልዎ አለመፈጸምን፣ ገራገሩን ሰው እየዘረፉ ጮሎውን በመፍራት አለመለማመጥን፣ ያላግባብ የሚገኝ ጥቅምን ፍለጋ ሕጋዊን መንገድ እያሳበሩ ባቋራጭ አለመሔድን፣ ያልሠሩትን እንደሠሩ አድርጎ ሪፓርት አለማድረግንና የመሳሰሉትን ሁሉ የሚነካ ጉዳይ ነው።

ሐ. ሰላማዊነት/መልካም የሥራ ባልደረባነት

ከሌሎች ጋር በመግባባትና ለጋራ ጥቅም ሊውል በሚችል ትብብር፣ ጠብ ባለበት ዕርቅን እያሰፈኑ መልካም የሥራ መንፈስ መፍጠር ታላቅ ክርስቲያናዊ ምግባር ነው። ሰዎች ወደ ሥራ ቦታ ሲመጡ ከልዩ ልዩ ሽክምቶች፣ ጭንቀቶችና ብስጭቶች አንዳንድ ጊዜም ከአካላዊ ጤና ችግር ጋር ሊሆን እንደ ሚችል የሚያስተውል በርኅራኄና በፍቅር በተሞላ መንፈስ ሐዘናቸውን ለደስታ፣ ጭንቀታቸውን ለርጋታ ለመለወጥ የሚጥር ሊሆን ይገባል። የሌፍ ለአስረኞች ባልረደባቸው ያደረገው ይህንኑ ነው።

«— ጧት ወደ እነርሱ ሲገባ ተክዘው አገኛቸው። ስለዚህም ምነው ዛሬስ ፊታችሁ ላይ ሐዘን ይነበባል? በማለት አብረውት በጌታው ግቢ የታሰሩትን የፈርዖን ሹማዎች ጠየቃቸው።» (ዘፍ 40:6-7)

« በሕዝብህ መካከል ሐጄት አትጓዝ የባልንጀራህን ሕይወት አደጋ ላይ የሚጥል ማንኛውም ነገር አታድርግ። እኔ እግዚአብሔር ነኝ። ወንድምህን በልብህ አትጥላው። የበድሉ ተካፋይ እንዳትሆን ባልንጀራህን በግልጽ ገሥጸው። ወንጌህን አትበቀል፤ ወይም ምቀኛ አትሁንበት፤ ነገር ግን ባልንጀራህን እንደ ራስህ ውደድ፤ እኔ እግዚአብሔር ነኝ።» (ዘሌ 19:16-18)

የሥራ ባልደረቦችን በማክበር፣ በመውደድ፣ በመደገፍና በማበረታታት ለእነርሱም በጎ በምሳሌ በመሆን የሥራን ቦታን የሰላምን የፍቅር ቦታ ማድረግ እውነተኛ መንፈሳዊነት ምን እንደሆነ ከገባው ሰው የሚጠበቅ ሥነ ምግባር ነው።

መ. ከፍተኛ የሥራ ጥራት፡-

እግዚአብሔር የሰጠን ችሎታና ዐቅም የተለያየ መሆኑ የታወቀ ነው። ነገር ግን በተሰጠን መጠን በእኛ በኩል ልናደርግ የምንችለውን ከፍተኛ ሥራ ብናደርግ በሥራ ቦታችን ትልቅ ለውጥ ለማምጣት ምክንያት አንሆናለን። «የሚሰጥ በልግስና ይስጥ የሚገዛ በትጋት ይግዛ» (ሮሜ 12:8) የሚለው የሐዋርያው ምክር ሁሉ ሰው በተሰጠው ችሎታ(ስጦታ) እስከ መጨረሻው ድረጃ በጎ እንዲያደርግ የሚያሳስብ ነው።

ሠ. ከታይታ የፀዳ ንጹህ ተግባር፡-

እንደ ክርስቲያን ሥራ የምንሠራው ነገር ሁሉ በፊቱ ግልጽ በሆነ አምላክ ፊት ነው። ስለዚህ ከሰዎች ምስጋና ይልቅ የእርሱን ሽልማት ለማግኘት እንድንተጋ ታዘናል (ኤፌ.6:5-8) ክርስቲያን ለእግዚአብሔር ብሎ ሰሐን ሊያጥብ ይችላል። አጉንብሶ ጫማ ሊጠርግ « ለክርስቶስ ብዬ በጥንቃቄ እጠርጋለሁ» ሊል ይችላል። የንግድ ተቋሙን ሂሳብ ሲመረምር «ሰጌታዬ ክብር የሂሳብ መዝገቦችን በጥንቃቄ አጣራለሁ» ሊል ይችላል። ሠራተኞቹን በየሥራ መስካቸው ሲልክ እግዚአብሔር በእርሱ ዐደራ ሥር እንዳስቀመጣቸው ተገንዝቦ በርኅራኄ በፍትህ መሪነቱን ሊያከናውን ይችላል። የሚያደርገውን ሁሉ በክርስቶስ ስምና ለእርሱ በመታዘዝ ሲፈጽመው ተጠያቂነቱንም ለሰማይና ለምድር ጌታ ሲያደርግ የሥራም የሠራተኛም ማዕረግ ወደ ላይ ያሻቅባል። በዚህ ከፍተኛ የሥራ ፍልሰፍና ውስጥ ታይታና የከንቱ ሙገሳ ጉጉት ቦታ የላቸውም። የሰውን ፊት አይቶ በማያደላ እውነት ጻፍ ፊት ሁሉ ነገር ግልጽ ሆኗልና።

5. ሥራ አጥነት

ባሁኑ ጊዜ በዓለም ላይ በተለይ በከተሞች ውስጥ ሊሠሩ እየቻሉ ሥራ የመቀጠር ዕድል ያላገኙ ሰዎች ቁጥር እጅግ እየጨመረ ነው። በአገራችንም ይህ ችግር አሳሳቢ ደረጃ ላይ ደርሷል። ችግሩ ባጭር ጊዜ ሊቃለል የሚችል አይመስልም። ስለዚህ ክርስቲያኖች ከሌሎች ሰዎችም ጋር በመሆን በሥራ ፈጠራ ላይ በጥልቅ ማሰብና መወያየት እርምጃ መውሰድም ያስፈልጋቸዋል። እያንዳንዱ ሰው እንደ ዐቅሙ ሊሠራው የሚችለው የግል ሥራ ማበረታታት፣ በቡድን በጥቂት መነሻ ገንዘብ ሊሠራ የሚችል ተግባርን ማስተባበርና ሥራ ሳይንቁ ሰዎች በየመስኩ እንዲሠማሩ ማነሣሣት ተገቢ ጎላፊነታችን ነው።

IV. በጥናት ቡድኑ የሚከናወኑ ተግባራት

(ሁለቱንም ለማድረግ ካልተመች ከእነዚህ ውስጥ አንዱን መምረጥ ይቻላል።)

1. ትምህርቱን የተካፈሉ ሰዎች በቡድኑ ወይም በጋራ ሆነው በቤተክርስቲያን ግቢ ውስጥ ይሁን በሰፈር የሥራ አስተዋጽኦ እንዲደርጉ ማቀናጀት። ሥራው ጽዳት፣ ጥገና፣ ወይም ሌላ ሊሆን ይችላል።
2. በመካከላችሁ ያሉ ሥራ አጦች ሥራ ሊያገኙ የሚችሉበትን አሳቦች፣ ምክሮች ወይም ርዳታዎች ማቀናጀት፤ ይህንንም እንቅስቃሴ በጸሎት መጀመር

* የጥናት ማዳበሪያ

ስለ ሥራና የሥራ ሥነምግባር ሰፊ መጽሐፍትዳሳዊ ዕውቀት የሚሰጡ የግብብ ክፍሎች እነሆ፡-

ዘፍ. ምዕ. 1-3 ዘጸ. 35:30-35 መዝ. (104). 1-35 ምሳሌ 6:6-11 ምሳሌ 12 ምሳሌ 31:10-31 ኤፌ. 6:6-9 ቆላ. 3:22-25 2ኛተሰ. 3,6-15

V. የውይይት ጥያቄዎች

1. በሥራ እግጣጫ በብዛት የሚታዩ የተሳሳቱ አመለካከቶችና ልምዶች ምን እንደሆኑ ለመዘርዘር ሞክሩ።
(እነዚህ አስተሳሰቦችና ልምዶች ምንጫቸው ባህላዊ፣ ሃይማኖታዊ ወይም ግለሰባዊ ሊሆኑ ይችላሉ።)
2. ክርስቲያን ከሰራ ባልደረቦቹ ጋር እንዴት ባለ ግንኙነት መስራት ይጠበቅበታል? ባልደረቦቹ አለማውያን ወይም ክርስቲያኖች ቢሆኑ ጋላፊነቱ ላይ ምን ለውጥ ያመጣል?
3. መጽሐፍ ቅዱስ ስለ ሥራ ካለው ትምህርት ተነስተን ለወደፊቱ ማስተካከል የሚገቡን ምን ምን ነገሮች አገኛችሁ? ይህንን በተግባር የምትገልጡት እንዴት ነው? (አያንዳንዱ ሰው «ከዛሬ ጀምሮ እንዲህ ለማድረግ እሞክራለሁ» የሚል ቃል ሊገባ ይችላል።)

VI.

የቃል ጥናት ጥቅስ

«ሰነፍ እጆች ሰውን ያደክደሱ፤ እጆች ግን ብልጽግናን ያመጣሉ»
(ምሳሌ 10:4)

ትምህርት 15

ማኅበራዊ ተሳትፎና መልካም ዜግነት

I. የትምህርቱ ዓላማ

1. በምድር ላይ በማኅበረሰብ መካከል ስንኖር ልንከተላቸው የሚገቡንን መጽሐፍ ቅዱሳዊና ሥነምግባራዊ መርሆች ለማጤን
2. ጨውና ብርሃን እንደመሆናችን በሀብረተሰቡ ውስጥ በጎ ለውጥ እንዲመጣ የሚጠበቅብንን ጎላፊነት ለመገንዘብ

II. የትምህርቱ መግቢያ

ይህች ምድር በመሠረቱ የእግዚአብሔር ምድር ናት። እርሱ ፈጥሮአታልና ባለቤቱ እርሱ ነው። ቀንና ሌሊትን፣ በጋና ክረምትን እያፈራረቀ በውስጧ ያሉትን ፍጥረት እየመገበ እስከዛሬ ስለሚደግፉት ፈጣሪዋ ብቻ ሳይሆን አሳዳሪዋና ተቈጣጣሪዋም ነው።

ልዑል እግዚአብሔር ለሰው ልጆች ምድርን የማስተዳደር ጎላፊነትና ዐደራ ስለሰጠ ባንድ ወገን ሊታይ ደግሞ ምድር የሰው ልጆች ናት። እነዚህን ሁለት ተደጋጋፊ አውነቶች የሚገልጹ ጥቅሶች እነሆ፡-

ምድርና ሞላዋ ለእግዚአብሔር ናት
ዓለምም በእርሷም የሚኖሩ ሁሉ (መዝ 24: 1)

ምድርን ጉበኝሃት አጠጣሃትም
ብልጥግናዋንም እጅግ አበዛህ (መዝ 65: 9)

የሰማያት ሰማይ ለእግዚአብሔር ነው
ምድርን ግን ለሰው ልጆች ሰጣት (115: 16)

ስለዚህ እንደ እግዚአብሔር ልጆችና አገልገዮች እርሱ የፈጠራትን ምድርና በውስጧ እንዲኖር የፈቀደውን የሰዎች ማኅበር ልንወድና ልንከባከብ ይገባል። ክርስቲያን አማኝ አዲስ ሰማያዊ ዜግነት የተቀበለ ቢሆንም በመሬት ላይ ያለበትን ጎላፊነት የሚያስጥለው አይደለም። ክርስቲያን በእግዚአብሔር ጸጋ ወደ አዲስ የቅዱሳን ማኅበረሰብ የተቀላቀለ ቢሆንም ከጉረቤቶቹ ጋር በሚኖርበት ከተማና አገር ላለው ማኅበራዊ ኑሮ ደህንነት የማያስብ ሰው አይደለም። እንግዲያው ምን ይጠበቅብናል? እን ዴት ባለ መንገድስ በማኅበረሰቡ ውስጥ እንኑር? የሚሉት ጥያቄዎች ተገቢ ምላሽ ያሻቸዋል።

በዚህ ትምህርት ክርስቲያናዊ የሥነፍጥረት ገላጪነትን፣ የዜግነት ግዴታንና የመሪነትን ጽንሰ አሳቦች ባጭሩ እንመለከታለን።

III. የትምህርቱ ዋና ክፍል

1. ክርስቲያንና የፍጥረት ገላጪነቱ

የመጀመሪያዎቹ ሰዎች አዳምና ሔዋን ምድርን እንዲገዙ (በገላጪነት እንዲያስተዳድሩ) ከእግዚአብሔር ቡራኬና ሹመት ተቀብለዋል። (ዘፍ 1:28) እግዚአብሔር የሠራውን ገነት (የአትክልት ሥፍራ) እንዲያበጅ እንዲጠብቅ ማለት እንዲገነባከብ እንዲያለማ አዳም ትእዛዝ ተሰጥቶታል። ዘፍ2:15 በሰው ንጢአት ምክንያት ምድር ሙሉ በረከቷን እንዳትሰጥ ሙሉ ከብርዋንም እንዳትገናጽፍ ብትገታም፤ የሰው ልጅ በጥንቃቄና በትጋት ከሠራባት ለመኖር የሚያስፈልገውን ሁሉ አካታ የያዘች ቦታ ናት። በመጀመሪያው መጽሐፍ ላይ ምድርን ለሰው ልጅ ዐደራ የሰጠው አምላክ በመጨረሻው መጽሐፍ ላይ ደግሞ «ምድርን የሚያጠፋትን ታጠፋ ዘንድ ዘመን መጣ » በሚል የትንቢት ቃል የፍርድ ቁጥጥር እንደሚያደርግ ተመልክቷል። /ራዕ:18/ በሌላ ሥፍራም ፍጥረት ሁሉ የእግዚአብሔርን ልጆች ክብር መገለጥ እየጠበቀ አስካሁን ድረስ በምጥና በመቃተት እንዳለ ሐዋርያው ጳውሎስ ተናግሯል። (ሮሜ 8:22) ያ፣ ሁሉ ነገር የሚቃናበት የሚታደስበት ቀን እስኪመጣ ድረስ እንደ እግዚአብሔር ባለ ዐደራ ክርስቲያን የተፈጥሮ ሀብቶችን እንደ መሬት፣ ውሃ፣ ደኖች፣ እንስሳት፣ አራዊት የመሳሰሉትን ሁሉ እየተንከባከበ ለእግዚአብሔር ክብርና ለሰው ልጆች ጥቅም መሥራት ይጠበቅበታል ። አገራችን ኢትዮጵያ አሁን ያለችበትን ጠቅላላ ሁኔታ ስንቃኝ፣ በተፈጥሮ ሃብቶች እየተመናመኑ መምጣት ምክንያት ከባድ አደጋ እንደተደቀነባት እናያለን ። ለሕዝብ ጤናማ ኑሮ የሚገደን፣ ለመጪው ትውልድም ደገንነት የምናስብ ከሆነ በግልም በጋራም በሚከናወኑ የተፈጥሮ ጥበቃና ልማት ተግባራት ላይ መሳተፍ ለእግዚአብሔርና ለፍጥረቱ ያለንን ፍቅር መግለጫ ሁነኛ በጎ ምግባር ነው ።

2. ዜግነታዊ ገላጪነት

ሰዎች በልዩ ልዩ ቅርጽ በተዋቀረ አስተዳደር መኖር ከጀመሩ ቆይቷል ። በመንደር ቢሆን በከተማ፣ በአገር ቢሆን በዓለም አቀፍ ደረጃ፣ ማገበራዊ ኑሮን ሰላማዊና ጠቃሚ በሚሆን ሁኔታ ለማካሄድ የመንግሥት አስፈላጊነት የሚያጠያይቅ አይደለም። መጽሐፍ ቅዱስ መንግሥትንና ዜጎችን በሚመለከት የሚሰጠን መሠረታዊ መመሪያዎች አሉ ።

2.1 የመንግሥት ሥልጣን በእግዚአብሔር የተፈቀደ ሥርዐት ነው ።

«ማንኛውም ሥልጣን የሚገኘው በእግዚአብሔር ፈቃድ ስለሆነና ያለ እግዚአብሔርም ፈቃድ በሥልጣን ላይ የተቀመጠ መንግሥት ስለሌለ ለመንግሥት ባለሥልጣን መታዘዝ ይገባል ። ስለዚህም በሕግ የተቋቋመ መንግሥት ላወጣው ሕግ አንታዘዝም ማለት እግዚአብሔር ለደነገገው ሥርዓት እንዳለመታዘዝ ይቆጠራል። (ሮሜ 13: 1-2) ሕያው ቃል ትርጉም

2.2 ዜግነታዊ ግዴታችንን በተገቢው ሁኔታ መፈጸም ይጠበቅብናል። (ስለዚህ ለመንግሥት መክፈል የሚገባችሁን ክፍያ በወቅቱ ክፈሉ ። ግብር ለሚሰበሰብ የመንግሥት ባለሥልጣን ግብራችሁን አጠናቁ ። ቀረጥ

ለሚሰበሰበውም ቀረጥ ክፈሉ ። መፈራት የሚገባውን ፍሩ ፣ መከበር የሚገባውንም አክብሩ ። ሮሜ 13:7/ሕያው ቃል ትርጉም /

2.3 በሰዎች መንግሥት ላይ እግዚአብሔር ሙሉ ሥልጣን አለው ።

«ልዑል በሰዎች መንግሥታት ሁሉ ላይ እንደሚገዛና እነዚህንም መንግሥታት ለወደደው እንደሚሰጥ፣ ከሰዎችም የተናቁትን በላያቸው እንደሚሸም ሕያዋን ሁሉ ያወቁ ዘንድ» (ዳን 4:17)

2.4 ከእግዚአብሔር ቃል ጋር የሚጸረር /የሚጣላ የባለሥልጣናት ትእዛዝ የመቀበል ግዴታ የሰብንም ይልቁን ለእግዚአብሔር ለመታዘዝ ቁርጠኝ ወሳኔ እንዲኖረን ከመጽሐፍ ቅዱስ ምሳሌ እናገኛለን ።

«ጴጥሮስና ዮሐንስ ግን ለእግዚአብሔር ከመታዘዝ ለእናንተ መታዘዝ የሚገባ ከሆነ እስቲ ራሳችሁ ፍረዱ ። እኛ ግን ያየነውንና የሰማነውን ከመናገር ወደ ጌላ አንልም ። ብለው ቁርጥ ያለ መልስ ሰጡአቸው ። »ሐዋ 4:19-20/ሕያው ቃል ትርጉም /

2.5 ለአገር መሪዎችና ለባለሥልጣናት መጸለይ ታላቅ ዋጋ አለው፤ እንድናደርግም ታዘናል ።

« እንግዲህ ከሁሉ አስቀድሞ ልመናና ፀሎት፣ ምልጃና ምስጋና ለሰዎች ሁሉ፣ ለነገሥታትና ለባለሥልጣናት ሁሉ እንዲደረግ አሳስባለሁይህ በእግዚአብሔር በአዳኞችን ፊት ደስ የሚያሰኝ ነው ። » (1 ጢሞ 2:1 እና 3) /አመት/

3 መሪነትና ተከታይነት

ክርስቲያን በንብረተሰቡ መካከልም ይሁን በቤተክርስቲያን ውስጥ ሲኖርና ሲያገለግል የመሪነት ወይም የተከታይነት ሚና መጫወቱ አይቀርም። ስለዚህ መጽሐፍ ቅዱሳዊ የሆነ የመሪነት አመለካከት ማዳበር ያስፈልገዋል ።

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ መሪነት አገልጋይነት መሆኑን ከዓላማዊ አስተሳሰብ ጋር በማንጸጸር በጣም ሥር ነቀል የሆነ ትምህርት ለደቀመዛሙርቱ ሰጥቷል። « እንደምታወቁ በእሕዛብ ዘንድ ነገሥታትና ገዢዎቻቸው፣ ሥልጣናቸው ይታወቅላቸው ዘንድ ከበታቸው ያሉትን ሰዎች ሰጥ ሰጥ አድርገው ያስተዳድሯቸዋል። በእናንተ ዘንድ ግን እንደዚህ መሆን አይገባውም ። ከእናንተ መካከል ትልቅ ለመሆን የሚፈልግ የሁሉም አገልጋይ ይሁን ።» (ማር 10:42-43) ሕያው ቃል ትርጉም) በመሪነት ቦታ እግዚአብሔር ካስቀመጠን ሰዎችን በቅንነት ለማገልገል ወስነን፤ ንጹህና መሥዋዕታዊ ኑሮ ለመኖር ቁርጠኞች መሆን ይጠበቅብናል ። በንብረተሰብ ታሪክም ሆነ በመጽሐፍ ቅዱስ እንደምናገኘው ብዙ መሪዎች የግል ጥቅም፣ ዝናና ክብር አባብሎአቸው ወደ ከፋ ሥራ ወደ እብራትና ወደ ሙስና እንደዘሩ እናውቃለን ። ለክርስቲያን አማኝ ግን እነዚህ ጸያፍ ድርጊቶች ሁሉ የማይገቡ ናቸው ።

የንጉሥ ከንፈሮች እንደ አምላክ ቃል ይናገራሉ፤

አንደበቱ ፍትሕን ያዛባ ዘንድ አይገባም ። ምላ 16:10/አመት/

ጸድቃን ድል ሲነሡ ታላቅ ደስታ ይሆናል
ከፋዎች ሥልጣን ሲይዙ ግን ሕዝብ ይሸጋጋል።

ጨካኝ ገዢ ማመዘዝን ይጎድለዋል፤
 ያላግባብ የሚገኝን ጥቅም የሚጸየፍ ግን ዕድሜው
 ይረዝማል፡፡ (ምሳ 2:13-16/አመት /

ትምህርት 16

በሌሎች መሪነት ሥር ሆነን በምንኖርበት ጊዜ በታማኝነት ትጋትና
 በጎ ፈቃድ እያሳየን በመልካም ሥራ ሁሉ ልንተባበራቸው ያስፈልጋል፡፡
 በቤተክርስቲያን ያሉትን መሪዎችና የሥራ አለቆቻችን እንድናከብር
 መጽሐፍ ቅዱስ ያስተምረናል ፡፡

«ባሮች ሆይ /ሠራተኞች ሆይ/ ለውን ለማስደሰትና ለታይታ ብላችሁ
 ሳይሆን በቅን ልብ ጌታን በመፍራት ለምድራዊ ጌቶቻችሁ /አለቆቻችሁ /
 በሁሉ ነገር ታዘዙ የምታደርጉትን ሁሉ ለሰው ሳይሆን ለጌታ
 እንደምታደርጉት ቂጥራችሁ በሙሉ ልባችሁ አድርጉት፤ ከጌታ ዘንድ
 እንደ ብድራት የምትቀበሉት ርስት እንዳለ ታውቃላችሁና የምታገለግሉት
 ጌታ ክርስቶስን ነው፡፡ በደለኛውም የእጁን የገኛል; አድልዎም የለም፡፡ ቆላ
 3:22-25/አመት/

IV. በጥናት ቡድኑ የሚከናወኑ ተግባራት

በአካባቢያችሁ ጥበቃና ክብካቤ የጎደለው የተፈጥሮ ጸጋ ይገኛል?
 ለምሳሌ የተሸረሸረ መሬት፣ የተጨጨጨ ደን፣ የተበከለ አየር
 ወይም ግፍ የሚፈጸምባቸው እንስሳት ፡፡ በጋራ ልትሠሩት
 የምትችሉት ነገር ካለ ተወያዩና አድርጉት ፡፡ ይህ ፈጽሞ ካልተቻለ
 በቤተክርስቲያን መሰብሰቢያ ቦታ ወይም በግል መኖሪያችሁ ዙሪያ
 ዛፍ ትክሉ፡፡

V. የውይይት ጥያቄዎች

1. የዜግነት መብትና ግዴታዎች ምን እንደሆኑ አንሥታችሁ ተነጋገሩ፡፡
2. ክርስቲያኖች በተገቢ ሁኔታ ያልተወጣነው ዜግነታዊ ግዴታ ምንድን ነው? እንዴት ማሻሻል ይቻላል?
3. በአካባቢያችሁ ላሉ ባለሥልጣናትና ለአገር መሪዎች ምን ዐይነት ጸሎት እንደሚያስፈልግ ተነጋገሩና ጊዜ ወስዳችሁ ጸልዩ፡፡

VI. የቃል ጥናት ጥቅስ

«እናንተ የምድር ጨው ናችሁ . .
 .እናንተ የዓለም ብርሃን ናችሁ»
 ማቴ 5: 13-14

የሰህተት ትምህርቶችና ሐሰተኛ መምህራን

I የትምህርቱ ዓላማ

1. ተደጋጋሚ የሆኑትን የሰህተት ትምህርቶችና የሐሰት መምህራን መልኮች/ ባህርያት ተገንዝቦ ጥንቃቄ የሚደረግበትን አቅጣጫ ለማየት
2. ጉልህ ለሆኑ የሰህተት ትምህርቶች መሠረታዊና መጽሐፍ ቅዱሳዊ መልስ ለመጠቀም

II የትምህርቱ መግቢያ

የእውነት ትምህርት እንዳለ ሁሉ የሐሰት ትምህርትም አለ፡፡ የእውነት ምንጭ የሆነው መንፈስ ቅዱስ ምላሳናን ወደ እውነት ሁሉ ሲመራቸው የሐሰት አባት የሆነው ዲያብሎስ ሐሰት፣ በዓለም ላይ ለማራባት ይጥራል፡፡

የመጨረሻው ዘመን ከሚታወቅባቸው ምልክቶች አንዱ የሐሰትና የሐሰት አስተማሪዎች መበራከት ነው፡፡ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ስለዘመኑ መጨረሻ ለቀረበለት ጥያቄ ከሰጠው መልስ አንዱና ቀዳሚው «እንዳትስቱ ተጠንቀቁ፤ ብዙዎች በሰሜ ይመጣሉና እናንተ ግን እነርሱን አትከተሉዋቸው፡፡» (ሉቃ 21:8) የሚል ነው ሐዋርያቱ በነበሩበት ዘመንም ሐሰተኞችና ትምህርታቸው ቤተክርስቲያንን ማወክ ጀምረው ነበር፡፡ ብዙዎቹ የአዲስ ኪዳን መልእክቶች ስለሐሰት ትምህርትና ስለሐሰተኛ መምህራን ጠቅሰዋል፡፡ እንዲያውም ዋና ርዕሳቸው ይኸው ጉዳይ የሆኑ እንደ ገላትያና ይሁዳ ዓይነት ደብዳቤዎችም አሉ ፡፡

ሐሰትና የሐሰት መምህራን መኖራቸውን ማወቅ ብቻ ሳይሆን ምላሻችን ምን ይሁን? የሚለውንም ጥያቄ ማሰብ ጠቃሚ ነው፡፡ በተለይ ወደ ክርስቶስ ሕይወትና ወደ ቤተክርስቲያን በቅርብ ጊዜ ለተጨመሩ አዳዲስ ምዕመናን ይህ ጥያቄ አስፈላጊ ጥያቄ ነው፡፡ በዚህ ትምህርት የሰህተት ትምህርቶችን ሁሉ በዝርዝር ለማየት አይሞክረም፡፡ ይልቁን ዋና ዋና ባህርያቱንና ተገቢ ምላሾችን ለመቃኘት እንሞክራለን ፡፡

III የትምህርቱ ዋና ክፍል

1. የሰህተት ትምህርት አቅጣጫዎች / ስህተት የሚገለጥባቸው ትምህርቶች/ በብዙ የክርስትና አስተምህሮዎች ላይ ብዙ የተለያዩ የሰህተት አመለካከቶችና ትችቶች ቢሰነዘሩም ከቤተክርስቲያን ታሪክ እንደምንረዳውና ባሁኑ ጊዜም በየቦታው እንደምናየው በተደጋጋሚ የሚገለጡ የሰህተት ትምህርት አቅጣጫዎች አሉ፡፡ ከነዚህ መካከል ጥቂቱን ባጭሩ እናነሳለን፡፡

ሀ. ትምህርት ሥላሴ

ከቀድሞ ጀምሮ እስከዛሬ ድረስ በሦስት አካላት የሚኖረውን እንድንሞላክ ማንነት ለማስረዳት ቤተክርስቲያን የምታስተምረውን ትምህርት የሚቃወሙ፤ ሥላሴን የሚክዱ የሐሰት አስተማሪዎች ብዙ ናቸው። የሚበዛውን ጊዜ በክርክራቸው የሚሰነዝሩት «የሥላሴን ትምህርት መቀበል ሦስት አማልክት ማምለክ ነው። መጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ሥላሴ የሚል ቃል ስለሌለ ይህ ትምህርት የሰው ፈጠራ ነው» ወይም እንዲህ የመሳሰሉ ትችቶችን ነው።

በትምህርት አንድ ስለእግዚአብሔር ማንነት ከመጽሐፍ ቅዱስ እንደተረዳነው እግዚአብሔር አንድ አምላክ ነው። በዚህ አንድነቱ ውስጥ ግን ሦስት «እኔ» ማለት የሚችሉ አካላት አብ፤ ወልድ፣ መንፈስ ቅዱስ፣ እንዳሉ እንመለከታለን። ብዙ የመጽሐፍ ቅዱስ ጥቅሶች በአንድነት ወስጥ ያለውን ልዩ ልዩ አካላት ያሳያሉ ። ለምሳሌ፦

ጌታ ጌታዬን ጠላቶችህን የእግርህ መረገጫ እስካደረግልህ

በቀኝ ተቀመጥ አለው» ሐዋ 2:34-35

«አምላክ ሆይ ዙፋንህ እስከ ዘላለም ድረስ ይኖራል፤ እግዚአብሔር አምላክህ ከጎደኞችህ ይልቅ በደስታ ዘይት ቀባህ» (ዕብ 1:8-9)

በሁለቱም ጥቅሶች እንደምናየው «ጌታ፣ ጌታዬ» እና «አምላክ፣ አምላክህ» የተባሉ ማዕረጎችና ስሞች የተሰጣቸው ሁለት አካላት (persons) ይገኛሉ። እነዚህን ነጣጥለን ሁለት አማልክት ሁለት ጌቶች እንዳሉ ያስረዳል ብንል በመጽሐፍ ቅዱስ ከተገለጸው የአንድ አምላክ አስተምህር ጋር ከመጋጨታችንም በላይ የጥቅሶቹን አሳብ እናዛባለን። ነገር ግን በአንዱ አምላክ ውስጥ ያሉ አካላት መሆናቸውን ስንረዳ የሥላሴን ምስጢር ፍንጭ እናገኛለን ።

ሥላሴ የሚለውቃል ራሱ በመጽሐፍ ቅዱስ ተጽፎ ባይገኝም የሥላሴ አስተሳሰብና እምነት ግን ሊታለፍ በማይችል ሁኔታ ተገልጾ እናየዋለን። በብሉይ ኪዳን ሕግጋት ያደጉትና በማያሻማ መንገድ እግዚአብሔር አንድ ብቻ እንደሆነ የሚያምኑት የክርስቶስ ደቀመዛሙርት ከኢየሱስ ክርስቶስ ጋር ሲኖሩና ሲያገለግሉ ከአብ ዘንድ የተላኩ የእርሱንም ክብር የሚያንጸባርቅ፤ ልዩ የሆነ የአባትና ልጅ ግንኙነት ያለው፣ አምልኮና ስግደት የሚቀበል በባሕርይ ፍጽም አምላክ የሆነውን ጌታችንን ዐወቁት። ይህ ኢየሱስ "እኔና አብ አንድ ነን" (ዮሐ 14:9-11) አላቸው። ወደ አባቱ እንደሚመለስ ሲነግራቸው ደግሞ ልክ እንደ እኔ የሆነ አብ በስሜ የሚልከው በኔ ፈንታ የሚያስተምራችሁ፣ የሚመራችሁ መንፈስ ቅዱስ ይመጣል አላቸው (ዮሐ 14:26)። ይህን መግለጫና እውነት የተገነዘቡት የመጀመሪያዎቹ ክርስቲያኖች በሦስት አካላት የሚኖር አንድ አምላክ እያመለከቱ እያገለገሉ ኖሩ። በጽሑፋቸውም ይህንን አመለካከት። ሐዋርያው ጳውሎስ በጻፋቸው ደብዳቤዎች ወስጥ ሦስቱን አካላት በአንድነት ሲጠራ ይታያል።

«የጌታ የኢየሱስ ክርስቶስ ጸጋ ፣ የእግዚአብሔር ፍቅር፣ የመንፈስ ቅዱስ ንብረት ከሁላችሁ ጋር ይሁን» 2ኛ ቆሮ 13:14

ሐዋርያው ጴጥሮስም በመልእክቱ መጀመሪያ ላይ፦

«እግዚአብሔር አብ አስቀድሞ ላወቃቸው፣ ኢየሱስ ክርስቶስን ለመታዘዝ በደሙ ለተረፈቁትና በመንፈስ አማካይነት ለተቀደሱት ጸጋና ሰላም ይብዛላችሁ» ይላል 1ኛ ጥ 1:2

ተመሳሳይ ጥቅሶች በ1ኛ ቆሮ 12:4-5 በራዕይ 1: 4-5 የሚገኙ ሲሆን በጣም ታዋቂ የሆነው በማቴዎስ ወንጌል የተጻፈው የጌታችን ቃል ነው።

«በአብ፣ በወልድና በመንፈስ ቅዱስ ስም እያጠመቃችኋቸው.....ደቀመዛሙርቱ አድርጓቸው» ማቴ28

ይህ አንድ ሆኖ በሦስትነት የሚኖረውን የአምላካችንን ማንነት በለው አመለካከት መረዳት አስቸጋሪ ቢሆንም "ሥላሴ የለም" ብሎ መካድ የሚያዋጣ መንገድ አይደለም። ስለዚህ ይህ የሥላሴ ምስጢር በቤተክርስቲያን ካሉት ታላላቅ ትምህርቶች አንዱ ሆኖ ይኖራል።

ለ. የኢየሱስ ክርስቶስ መለኮትነት

የብዙ የሐሰት ትምህርቶች አንዱ ገጽታ በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ማንነት ላይ የተዛባ አመለካከት መያዝ ነው። ኢየሱስ ክርስቶስን ፍጡር እንጂ መለኮት አይደለም፤ ከሰው ክፍ ያለ ሊቀ መላእክት እንጂ አምላክ አይደለም፤ ሥጋ ከመሆኑ በፊት መንፈስ ሆኖ እንደመላክት የሚኖር ታላቅ ፍጡር ነበረ፤ ወዘተርፈ የሚሉ የተሳሳቱ ትምህርቶች በዙሪያችን አሉ ። ነገር ግን መጽሐፍ ቅዱስ በብዙ ማስረጃ ክርስቶስ መድኃኒታችን አምላክም ሰውም እንደሆነ ያስተምረናል። እንዲያውም የሐሰትና የእውነት አንዱ ዋና መለያ ይህ ሐቅ እንደሆነ የሐንስ በመልእክቱ እንዲህ ሲል ጽፎልናል።

ወጻጀች ሆይ፣ ወንፈስን ሁሉ አትመኑ፤ ነገር ግን መናፍስት ከእግዚአብሔር መሆናቸውን መርምሩ፤ ምክንያቱም ብዙ ሐሰተኞች ነቢያት ወደ ዓለም ወጥተዋልና። የእግዚአብሔርን መንፈስ በዚህ ታውቃላችሁ፤ ኢየሱስ ክርስቶስ በሥጋ እንደ መጣ የሚቀበል መንፈስ ሁሉ ከእግዚአብሔር ነው፤ ኢየሱስን የማይቀበል መንፈስ ግን ከእግዚአብሔር አይደለም፤ እንደሚመጣ የለማችሁት የክርስቶስ ተቃዋሚ መንፈስ ይህ ነው፤ አሁንም እንኳ በዓለም አለ። ልጆች ሆይ፤ እናንተ ከእግዚአብሔር ናችሁ እነርሱንም አሸንፋችኋቸዋል፤ ምክንያቱም በእናንተ ወስጥ ያለው በዓለም ካለው ይበልጣል ። (1ኛ ሐ 4:1-4)

ጳውሎስ በፊል 2:6-9 ላይ ኢየሱስ ሥጋ ሆኖ ከመምጣቱ በፊት በእግዚአብሔር መልክና ባህርይ እንደነበረ እንዲያውም ከእርሱ ጋር የመተካካል መብቱን በገዛ ፈቃዱ በትሕትና ትቶ ወደ ምድር እንደወረደ በጌላም አባቱ ከሁሉ በላይ እንዳደረገው ይናገራል። የሐንስም በወንጌሉ «ቃልም እግዚአብሔር ነበረ.....ቃልም ሥጋ ሆነ» ይለናል። (ዮሐ 1:1 እና 14)

ሐ. የኢየሱስ ክርስቶስ (የወልድ) የተለየ አካልነት

በሌላ ጥግ ደግሞ አንዳንድ የአምነት ክፍሎች ኢየሱስ ራሱ አብ ነው፤ መንፈስ ቅዱስም ነው። የሚል የተዛባ ትምህርት ይሰጣሉ። ኢየሱስ ክርስቶስ መለኮት ነው ማለት እርሱ አብም መንፈስ ቅዱስም ነው ማለት አይደለም። በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ በተደጋጋሚ ጌታችን ኢየሱስ ወደ አብ ሲፀልይ «እኔ የአብን ፈቃድ እፈጽማለሁ» ሲል ፤ እንዲሁም አብ እኔን ልከኛል» (ዮሐ 17) ሲል እናያለን። ከዚህ የተነሣ በመለኮቱ ኢየሱስ ከአብ ጋር እኩል መሆኑን ከቃሉ ብንንዘብም የራሱ ማንነት /አካልነት ያለው የሥላሴ አንዱ አካል እንደሆነ ለመረዳትም አያዳግትም ። ጌታ ሥራውን ፈጽሞ ወደ አባቱ ሲሔድ «አብ በሰሜ የሚልከው መንፈስ ቅዱስ ይመጣችኋል» ስላለ መንፈስ ቅዱስ ደግሞ ከአብም ከወልድም የተለየ የራሱ ማንነት ያለው ነገር ግን በሥላሴ ውስጥ ያለ አንድ አካል መሆኑን እናስተውላለን።

መ. ሌሎች የስህተት መንገዶች

በሥላሴና በተለይም በክርስቶስ ማንነት ላይ ከሚነሡት ልዩ ልዩ የስህተት ትምህርቶች ሌላ በክርስቲያን ዋና ዋና ትምህርቶችና መንፈሳዊ ሕይወት ዙሪያ መጽሐፍ ቅዱሳዊ መሠረት የሌላቸው፤ ወይም የመጽሐፍ ቅዱስን ቃል ያላስገባብ በመተርጉም የበቀሉና የተሰራጩ ትምህርቶችና ልምዶች ይገኛሉ።

ከእነዚህም አንዳንዶቹ የክርስቶስን ወደምድር ዳግመኛ መምጣት የሚከዱ ወይም የዘላለም ፍርድ ወይም ሥቃይ መኖሩን የማይቀበሉ፤ ሰው የሚድነው ክርስቶስ በመስቀል ላይ በፈጸመው የቤዛነት ሥራ ብቻ ሳይሆን በራሱም በጉ ሥራ ጭምር ነው የሚሉ፤ ክርስቲያን የትኛውም የምድር ሥቃይ ሊያገኘው አይችልም የሚሉ፤ ንጢአት የሚከናወነው በሥጋ ላይ ስለሆነ መንፈሳችን እስከዳን ድረስ በሥጋችን ምንም ዓይነት ንጢአት ብንሠራ ችግር የለበትም ብለው የሚያስተምሩ እና ብዙዎች ሌሎች የተሳሳቱ ትምህርቶች የሚያባዙ ናቸው።

2. የሐሰት መምህራን ባሕርያት (የይሁዳን መልእክት አንብቡት)

ይሁዳ በመልእክቱ ሌሎችም የአዲስ ኪዳን ጸሐፊዎች የሐሰት መምህራን አብዛኛውን ጊዜ የሚታዩባቸውን ባህርያት ዘርዝረዋል። የሐሰት አስተማሪዎች፡-

→ ተደብቀው፤ አድብተው፤ ሸልከው ወደ አማኞች ኅብረት መግባታቸው ወይም ትምህርታቸውን ማሰራጨታቸው።

→ ትዕቢታቸው፤ ይህም የማያውቁትን ነገር እንደሚያውቁ መስለው መድፈራቸው፤ የእግዚአብሔርን ጉባኤና የቤ/ክንን መሪዎች ያለ ፍርሃት መስደባቸው

→ ሰዎችን በክንቱ ንግግርና በአጉል ተስፋ እያግባቡ ምንም የሚጨበጥ ነገር ሳይኖር በወሬ መደለላቸው

→ ለቅድስና ሕይወት ግድ የለሾች ሆነው ሌሎችንም ወደ ርኩሰት መገፋፋታቸው

→ ፍቅር የሌላቸው ከመሆናቸው ሌላ በክርክርና በጭካኔ የታወቁ መሆናቸው

→ ሰዎች መጽሐፍ ቅዱስን መርምረው እውነቱን እንዳይለዩ የእነርሱን አሳብ ብቻ በመንገር ማስፈራራታቸው

→ ለገንዘብና ለጊዜያዊ ጥቅም ፍለጋ መረጣቸው እና የመሳሰሉት ባህርያት ማንነታቸውን ያሳያሉ ።

መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ እንደነዚህ ያሉትን ከፍሬያቸው ታውቋቸዋላችሁ ስላለ የሕይወታቸውን ፍሬ ከትምህርታቸው ጋር እያዛመድን መመርመር ይገባል።(ማቴ 7:15-20)

3. የክርስቲያን ምላሽ

በኢየሱስ ክርስቶስ አዳኝነት ያመነና እርሱን የተከተለ ክርስቲያን የሐሰት ትምህርትንና የሐሰት መምህራን በሚመለከት ተገቢ አቋም ሊይዝ ይገባል ። ይኸውም፡-

1ኛ. ማንኛውም አስተማሪ / ሰባኪ ታዋቂም ቢሆን የተናገረውን ቃል ወይም የጻፈውን መጽሐፍ ሳንመረምር መቀበል እንደሌለብን ማስተዋል ነው። መንፈሳዊ ሰው ሁሉን ነገር ይመረምራል። «ሁሉን መርምሩ መልካሙን ያዙ» ተብሎ ተጽፏል (1ኛተስ 5:21)። ዋናው መመርመሪያ ያችንም መጽሐፍ ቅዱስ ነው።

2ኛ ከላይ እንደተጠቀሰው ያሉ ክፉ ባሕርያት የሚታይባቸውን አስተማሪዎች በጥንቃቄ ልንከታተል፤ ከማያስፈልገውም ክንቱ ስብከታቸው ልንርቅ ይገባል። ይህ ሽንት ፈሪነት ሳይሆን ተገቢ ጥንቃቄ ነው።

3ኛ ስህተቱን ለማወቅ መጀመሪያ ትክክሉን መረዳት ያስፈልጋልና ቃሉን በማጥናት ፤ በጸሎትና ከእውነተኛች ጋር በመወያየት የክርስቲያንን ዋና ዋና ትምህርቶች ማወቅ፤ ሕይወትንም ማበልጸግ እጅግ ያስፈልጋል።

4ኛ ለጊዜው ግልጽ ያልሆኑልን ነገሮች ሲያጋጥሙን እስከምንረዳቸው ድረስ መታገሥ ይገባል እንጂ መልስ መስጠት ካልቻልሁ የሌሎችን መልስ መቀበል አለብኝ በሚል ግዴታ ውስጥ መግባት አያስፈልግም።

IV. በጥናት ቡድኑ የሚከናወኑ ተግባራት

1. ከእናንተ መካከል አንድ ሰው ፤ ስለአንድ የተሳሳተ ትምህርት መረጃ ሰብስቦ መጽሐፍ ቅዱሳዊ መልሶችም እዘጋጅቶ ስትገናኙ ባጭሩ እንዲያብራራላችሁ ጠይቁት ።

2. ከመካከላችሁ ከላይ በተዘረዘሩት የስህተት ትምህርቶች / ቡድኖች ውስጥ የነበረና አሁን ከዚያ ወጥቶ ጌታ ያዳነው ሰው ካለ እንዲመስክር ዕድል ሰጡት።

V. የውይይት ጥያቄዎች

1. ሰዎች ወደ ስህተት ትምህርት የሚሔዱት በምን ምክንያት ነው?

2. በስህተት ትምህርት የወደቁትን የቅርብ ዘመዶችን ወይም ጓደኞችን እንዴት ብንቀርባቸው ይሻላል?

VI. የቃል ጥናት ጥቅስ

«ሁሉን ነገር ፈትኑ፤ መልካም የሆነውን
ያዙ፤
ከማናቸውም ክፉ ነገር ራቁ። »
(1ተሰ 5:21)

ባህላዊ ሃይማኖቶችና የክርስቶስ ወንጌል

I. የትምህርቱ ዓላማ

1. የባህል እምነት በመጽሐፍ ቅዱስ ከተሰጠው መገለጥ እንጻር እንዴት መታየት እንዳለበት ለመገንዘብ
2. የክርስቶስ ወንጌል ሳይቀየጥና ሳይበረዝ መያዝ እንደሚገባው ለማየት
3. በባህል እምነት ውስጥ ላሉ ወንጌልን ማድረስ እንደሚገባን ለማስተዋል

II. የትምህርቱ መግቢያ

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስን ከማወቃችን በፊት ሁላችን ያደግንበት የተቀበልነውና የምናንፀባርቀው የአስተሳሰብና የድርጊት መንገድ ነበረን። ይህ መንገድ ባብዛኛው የተመሠረተው ከኖረ ባህል ካገኘነውና ከእካባቢ ልማዶች ከቀዳነው አመለካከት ነው። ባህል የእምነት ብቻ ሳይሆን የማንነት መገለጫም ሆኖ ሰው ራሱን የሚያውቀው ከባህል ጋር አያይዞም እንደሆነ ይታወቃል። ከዚህ ጣምራ ባህርይ የተነሣ እማኝ ከድሮው ባህሉ ወስጥ ፀረ ክርስቶስ የሆነውን ነገር እያወጣ የማንበረሰብ መለያውን ወይም ማንነቱን ደግሞ እየለየ መሔድ በፊቱ የተደቀነ ሥራ ሆኖ ያገኘዋል። ይሁን እንጂ ይህ ሥራ ሁልጊዜ ቀላል አይደለም። እምነትና ባህል እየተደበላለቁ አዲሱ ማንነት ከአሮጌው ጋር እየተጣላ ብዙ ውዝግብ በእማኝ ሕይወት ሊነሣ ይችላል።

ስለዚህ ክርስቲያን እማኝ የባህል እምነቶች ዋና አስተሳሰብ ምን እንደሆነ ከጌታ ቃል ጋር እያስተያየ የጠራ አቋምና የሚጠቅም መልእክተኛነት እንዲኖረው መትጋት ይጠበቅበታል። በተለይ ባሁኑ ጊዜ በአገራችን የባህል እምነት መነቃቃት መልክ እየታየ በመሆኑ ምዕመናን እንዴት ባለ መንገድ ጉዳዩን መመልከት እንደሚገባቸውና ለክርስቶስ ንቁ ምስክሮች ሊሆኑ የሚችሉበትን አቅጣጫ ማሳየት ተገቢ ነው። በዚህ ትምህርት ይህንን ጉዳይ ባጭሩ የሚያስተነትኑ አሳቦችን እናጠናለን።

III. የትምህርቱ ዋና ክፍል

የሚነበቡ ክፍሎች፡- ሮሜ 1-3 ሐዋ 14 ሐዋ 17

I. የባህል እምነትና የእግዚአብሔር አጠቃላይ መገለጥ

እግዚአብሔር በልዩ ልዩ ቦታና ባህል ለሚገኙ ሕዝቦች ራሱን በተወሰነ መጠን ገልጧል። ይህ መገለጥ በቀዳሚ ደረጃ በፍጥረት በኩል ለሰው የቀረበ ነው። ሐዋርያው ጳውሎስ እንዲህ ይላል፡-

« ስለ እግዚአብሔር ሊታወቅ የሚቻለው በእነርሱ ዘንድ ግልጽ ነው። የማይታየው ባሕርይ! እርሱም የዘላለም ኃይሉ ደግሞም አምላክነቱ ከዓለም ፍጥረት ጀምሮ ከተሠሩት ታውቆ ግልጽ ሆኖ ይታያል » (ሮሜ 1:19-20)

በሌላ ሥፍራ ሐዋርያው ጳውሎስና በርናባስ ለወንጌል አገልግሎት በተሰማሩበት ልስጥራ በሚባል ቦታ ለባህል እምነት ተከታዮች ባደረጉት ስብከት ላይ ይህንን ብለዋል።

«እርሱ ባለፉት ትውልዶች አሕዛብን በገዛ ራሳቸው ጎዳና ይሄዱ ዘንድ ተዋቸው ። ከዚህም ሁሉ ጋር መልካም ሥራ እየሠራ፣ ከሰማይ ዝናብን ፣ ፍሬ የሚሆንበትንም ወራት ሲሰጠን፣ ልባችንንም በመብልና በደስታ ሲሞላው ራሱን ያለምስክር አልተወም ።»/ሐዋ 14:16-17/

ስለዚህ ሰዎች ስለ እምነት ምንም እያወቁም ብለን መደምደም አንችልም ። እርሱ በፈጠረው ፍጥረትና በሕሊናቸው ውስጥ ባስቀመጠው ዳኝነት ስለእግዚአብሔር አጠቃላይ የሆነ ዕውቀት ሊኖራቸው ይችላል ።

ይሁን እንጂ ሰዎች ይህን ዕውቀት ተጠቅመው ወደ እግዚአብሔር ሊደርሱ አልቻሉም፤ አይችሉም። ይልቁን በራሳቸው ጥበብ በመደገፍ ከእግዚአብሔር እውነት እየራቁ ለጋጢአት ራሳቸውን አሳልፈው እንደሰጡ በመጽሐፍ ቅዱስ እናነባለን።

«እግዚአብሔርን ቢያውቁም እንኳ፣ እንደእምነትና አላክበሩትም ፣ ምስጋናም አላቀረቡለትም፤ ነገር ግን አሳባቸው ፍሬ ቢስ ሆኖ ፣ የማያስተውል ልባቸው ጨለመ ። ጥበባችን ነን ቢሉም ሞቾች ሆኑ፤ የዘላለም እምነትን ክብር ምውት በሆነው ሰው ፣ በወፎች፣ በእንስሳትና በምድር ላይ በሚላቡ ፍጥረት መልክ መስለው ለወጡ።»/ሮሜ 1:21-23/

2. የባህል እምነቶችና የወንጌል ልዩነት

ምንም እንኳን የባህል እምነቶች ውስጥ የሚገኙ ሰዎች ስለ እግዚአብሔር አጠቃላይ የሆነ ጥቂት መረዳት ቢኖራቸውም ቅዱስና ጳድቅ የሆነውን የእግዚአብሔርን ባህርያት፣ የክርስቶስን ሥራ ፣ የመዳንን መንገድና በጌታ የተገኘውን የጽድቅ ሕይወት እያውቁትም ። « ልቦናቸው ጨለመ »የሚለው ሐረግ እንደሚያስረዳው በክርስቶስ ካልሆነ በስተቀር እውነተኛ ብርሃን ስለማይገኝ በባህል ሃይማኖቶች ውስጥ ያለው እምነትና ልምድ በመንፈሳዊ ጨለማ ውስጥ የሚከናወን ነው።

የባህል እምነቶች ዋና ማዕከል ሰውና በምድር ላይ የሚያገኛቸው ጥቅሞች ሲሆን የወንጌል ዋና ትኩረት ክርስቶስና መንግሥቱ ነው ። ባብዛኞቹ የባህል እምነቶች ጋጢአት ማለት ጎብረተሰቡና ባህሉ ያልተቀበላቸውን ድርጊቶች መፈጸም ሲሆን በመጽሐፍ ቅዱስ ግን ጋጢአት ከቅዱስ የእግዚአብሔር ባህርይ ጋር መጋጨት ነው ። በደልም ከሁሉ በላይና በፊት እግዚአብሔርን ማሳዘን ነው። በዘብዛኞቹ የባህል እምነቶች ፈጣሪ የሚመለከው ከፍጥረቱ ጋር ነው ፣ ለተራሮች፣ ለወንዞች ፣ ለዛፎች ፣ ለመሬት ይሰገዳል ፤ ጸሎት ይቀርባል ። በወንጌል ውስጥ እምልኮና ሰግደት ለእንዱ እምነት ብቻ የሚቀርብ ታላቅ ጥንቃቄ የሚሻ ተግባር ነው ። በእብዛኞቹ የባህል እምነቶች ውስጥ ርኩሳን መናፍስት እንደ ወዳጅና ረዳት ተደርገው ይወሰዳሉ። በአዲስ ኪዳን ውስጥ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ርኩሳን መናፍስትን ከሰዎች ውስጥ አስወጥቷል፤ ሰዎችም ከአጋንንት ጋር እንዳይተባበሩና ሁለት የተለያዩ መንግሥት አብሮ እንደማይኖር አስተምርዋል። (ማቴ12:22-23)

እነዚህና ሌሎች ጉልህ ልዩነቶች በመካከላቸው ስለሚገኙ የባህል ሃይማኖቶች ከወንጌል እውነት የራቁ መሆናቸው ሊታበል የማይችል ሐቅ ነው። ይህ ልዩነት ባለበት ሁኔታ ውስጥ ክርስቲያን አማኞች ከባህል ሃይማኖት ሰዎችና

ከእስተሳሰቡ ጋር አንዴት ባለ መንገድ ሊገናኙ ይችላሉ የሚል ጥያቄ ማንሣት አለብን።

3 ክርስቲያንና የባህል እምነቶች ሐዋ 17

ክርስቲያን በየትኛውም ቀለም፣ ዘር ፣ ጎሳና እምነት ያሉ ሰዎችን ማክበር አለበት። ባህላቸውንና ታሪካቸውን ማጥላላት ተገቢ ካለመሆኑም በላይ ለወንጌል ምስክርነትም እንቅፋት ይሆናል ። ልዑል እግዚአብሔር ራሱ የሰው ልጅ ወደሚገኝበት ምድር ልጁን ኢየሱስ ክርስቶስን መላኩ ለሰው ያለውን ፍቅርና ጥንቃቄ እንዲሁም ለማዳን የወሰደውን ትልቅ ርምጃ የሚያመለክት ነው። በሐዋርያት ሥራ 17 ላይ ጳውሎስ ለአቴናውያን የባህል እምልኮ ተከታዮች የተናገረውና ያደረገው ታሪክ ብዙ ትምህርቶችን ይሰጠናል።

3.1 ሰዎች ከእውነተኛው እምነት ውጪ ሌሎች አማልክትንና የገዛ ፍልስፍናቸውን ሲከተሉ በማደላለግ ለማለፍ አልተፈቀደልንም ። ጳውሎስ በአቴና ከተማ ጣኦት መብዛቱን ሲያይ መንፈሱ ተበሳጩበት ። እውነተኛ ክርስቲያን በባህል ስም ይሁን በሃይማኖት ሽፋን ማንኛውም ከወንጌል እውነት ጋር የተቃረነ ነገር ሲመለከት ሊያዝን የእውነትን ሠንገድ የሚያሳይበትንም ዕድል ሊፈልግ ይገባዋል።

3.2 በባህል ሃይማኖቶች ምክንያት ባለማወቅ ጨለማ ውስጥ ላሉ ልንራራና በአክብሮት ቀርቦን ልናስረዳቸው ያስፈልጋል ። ሐዋርያው ጳውሎስ የሕዝቡን እምነትና አኗኗር ካየ በኋላ ሃይማኖቶች መሆናቸውንና እግዚአብሔርን ለማወቅ ፍላጎት ያላቸው መሆኑን ተረድቶ ይህንንም እንደተገነዘበ ነግሯቸው መልእክቱን ማስተላለፍ ሲጀምር እናያለን ። ከባህል ሃይማኖቶች መነሻ ነጥብ ፈልገን፤ ሰዎች ከሚያውቁት ነገር ተነሥተን የማያውቁትን ነገር ለማስረዳት መዘጋጀት ይጠበቅብናል።

3.3 በባህል ሃይማኖቶች ውስጥ የሚገኙትን የተሳሳቱ እምነቶችና ልማዶች ምንም ሳናወላውል ትክክል አለመሆናቸውን ማስረዳት ያስፈልጋል ። ጳውሎስ በስብከቱ ውስጥ የባዕድ እምልኮን ከንቱነትና ከታላቁ ፈጣሪ ማንነት ጋር የማይስማማ መሆኑን በማልጥ ሲያስተምር እናየዋለን።

«እንግዲህ የእግዚአብሔር ልጆች ከሆንን፤ እምነት በሰው ሙያና ጥበብየተቀረጸውን ወርቅ ወይም ብር ወይም ድንጋይ ይመስላል ብለን ማሰብ አይገባንም።» ይህንን ከተናገረ በኋላ ሰዎችን ንስሐ እንዲገቡ ሲያሳስባቸው እናያለን።

3.4 ከባህል ሃይማኖቶች ጋር ባለን ንግግር ዋናው ርእሳችን ኢየሱስ ክርስቶስና የማዳን ጎይቱ ሊሆን ያስፈልጋል ሐዋርያው የተሳሳቱ እመለካከቶችን አሳይቶ ንግግሩን አልደመደመም ። ነገር ግን እግዚአብሔር የእውነቱን ብርሃኑን የገለጠበትን ብቸኛ ሰው ያውም ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስን ያስተዋውቃቸዋል ። ስለ ጌታችን ከሞት መነሣትና ስለ ዘላለምም ፍርድ ተናግሮ ስብከቱን ይጨርሳል። እኛም ቢሆን ከዚህ የተለየ ጥሪ የለንም። ለዓለም ሁሉ በቀኝም በግራም ፣ በባህል እምነት ላሉም ከእምነት ውጪ ለሆኑም ሰዎች መልእክታችን ሞቶ

የተነሣውና ወደ እግዚአብሔር የሚያደርሰው ብቸኛ መንገድ የሆነው ኢየሱስ ክርስቶስ ነው። እንደ ክርስቲያን ስንኖር የምንመለስበትን ማግበረሰብ ቋንቋ፣ ባህልና ታሪክ የምንጋራ ብንሆንም ዋናውና ዘላቂው ማንነታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ሥራ ጃምም የተወለድንበት የእግዚአብሔር ልጅነት ነው። ስለዚህ ሁሉን ነገር ከዚህ ጠቅላይ ማንነት አንጻር ማየት ከብዙ ግር መሰኘት ያድነናል ።

በቤተክርስቲያን ውስጥ ያለን ሰዎች ከልዩ ልዩ ንብረተሰብ ባህል ቋንቋና ታሪክ የመጣን ሰዎች ስለሆንን እነዚህ መለያዎች ዋና ባይሆኑም እንኳ የምድራዊ ኑሮላችን አንድ ገጽታ ስለሆኑ ለወንጌል መስፋፋት በሚያመች መንገድ በመከባበርና በማስተዋል ልንይዛቸው ይገባል። በክርስቶስ የተገኘውን አንድነታችንን ግን ከፍ አድርገን ማየትና ማሳየት ቀዳሚ ተግባራችን ነው።

« በአይሁድና በግሪክ በባሪያና በነጻ ሰው፣ በወንድና በሴት መካከል ልዩነት የለም፤ ሁላችሁ በክርስቶስ ኢየሱስ አንድ ናችሁ የክርስቶስ ከሆናችሁ እናንተ የአብርሃም ዘር ናችሁ፤ እንደተስፋውም ቃል ወራሾች ናችሁ።»/ገላ 3:28-29/አመት

IV በጥናት ቡድኑ የሚከናወኑ ተግባራት

ከጌታ ቃል ጋር በማይስማማ ባህል የተጠመደ ዘመዳችሁን ወይም ወዳጃችሁን አስቡና ለዚያ ሰው እየጸለያችሁ የክርስቶስን ቃል ለመንገር ተሰናዱ።

V የውይይት ጥያቄዎች

1. በምትኖሩበት ባህል ውስጥ የሚገኙ ፀረክርስቶስ የሆኑ ወይም የተሳሳቱ እምነቶችና ልማዶች ምንድናቸው? አንዳንዶቹን አንሥታችሁ ለምን ከክርስቲያን አሳብ ጋር እንደሚጋጩ ተነጋገሩባቸው።
2. ባህልንና ቋንቋን አከብሮ ወንጌልን ማድረስ ይቻላል ትላላችሁ? እንግዲያው ይህ እንዴት እንደሚቻል ከክርስቶስና ከጳውሎስ ምሳሌነት የተማርነውን በማገናዘብ ተወያዩ።

VI የቃል ጥናት ጥቅስ

« እንገዲህ እግዚአብሔር ያስማወቅን ወራት አሳልፎ አሁን በየቦታቸው ንሰሐ ይገቡ ዘንድ ሰውን ሁሉ ያዛል። »
(ሐዋ 17:30)

በቅን መንገድ መራመድ

I የትምህርቱ ዓላማ

1. በልዩ ልዩ አመለካከቶች ዙሪያ ሚዛናዊ አስተሳሰብ እንዲኖር ለማበረታታት
2. ገጽህ የሆነውን እየገነቡ፣ ክፉውን እያፈረሱ የሚኬድበትን አቅጣጫ ለመጠቀም

II የትምህርቱ መግቢያ

እምነታችን ፣ አስተያየታችንና የኑሮ ዘይቤያችን የሚቀዳው ባብዛኛው በአጠገባችን ከምናየው ፣ ካደግንበት ንብረተሰብ ባህል፣ ከምንሰማውና ከምናነበው ሁሉ ነው። የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስ ብርሃን የበራለት ሰው ደግሞ በነዚህ ልዩ ልዩ በሮች ገብተው አስተሳሰቡን ሊገዙ የሚፈልጉትን ነገሮች ሁሉ የሚመዝንበት ያልተዛባ የእውነት ቃል ሚዛን አለው። ይህን ሚዛን እንዴት አድርጎ ሊጠቀምበት ይገባል? ከእርሱ ጋር በአመለካከትና በአኗኗር የሚለዩትን ሰዎች እንዴት ሊያያቸው ያስፈልጋል? በምድር ሲኖር እውነት እየገነነ፣ ሐሰት እየኮሰመን እንዲሔድ ከርሱ ምን ጥረት ይጠበቅበታል? የሚለትን ጥያቄዎች መመለስ ፍሬያማ ሕይወት እንድንኖር ስለሚረዳን በዚህ ትምህርት ውስጥ እነዚህን ጉዳዮች ባጭሩ እንመለከታለን። ለዚህ ዓይነት ሚዛናዊ ሕይወት የሚረዱ ሦስት ቁልፎችን እናያለን፤ እነዚህም፡- በዚህ ትምህርት

- እውነት
- ፍቅር
- ጥንቃቄ ይባላሉ።

III የትምህርቱ ዋና ክፍል

1. እውነትን ማክበር

የክርስትና እምነት መሠረቱ እውነተኛ የሆነው የእግዚአብሔር መገለጥ ነው። እርሱ ስለ ራሱ፣ ስለ ሰው፣ ስለገጢአትና ስለ መዳን እንዲሁም ስለሌሎች ብዙ ተጓዳኝ ነገሮች በቃሉ በኩል ባስታወቀን እውነት ላይ እምነታችን ተመሥርቷል። መጽሐፍ ቅዱስ አምላካችንን "የማይዋሽ አግዚአብሔር" ብሎ ይጠራዋል።(ቲቶ 1:2)

መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ የእግዚአብሔርን እውነት ገላጭ ሆኖ የመጣ መልእክተኛ ነው። ሐዋርያው ዮሐንስ እንዲህ ሲል ተናገረ፡ «የእግዚአብሔር ልጅ እንደመጣ፣ እውነተኛ የሆነውን እርሱን እንድናውቅ ማስተዋልን እንደሰጠን እናውቃለን፤ እኛም እውነተኛ በሆነው በልጁ በኢየሱስ ክርስቶስ አለን። እርሱ እውነተኛ አምላክና የዘላለም ሕይወት ነው።» (1ዮሐ

5:20) ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ራሱን "እኔ እውነት ነኝ" ሲልም ጠርቷል። (ዮሐ14 :6)

ክርስቶስ በእርሱ ምትክ ስለሚልከው ስለመንፈስ ቅዱስ ለደቀመዛሙርቱ ሲናገር የእውነት መንፈስ በመጣ ጊዜ ወደ "እውነት ሁሉ ይመራችኋል" ብሏል። በዚህ ምክንያት ክርስቲያን ለእውነት ታላቅ አክብሮትና ጥንቃቄ ሊያደርግ ይጠበቅበታል እውነት በሌለበት ማንኛውም ገጽህ የክርስቲያን ኅብረት የለም ። ለአንድነታችን መሠረቱ የተቀበልነውና የምንኖረበት የጋራ እውነት ነው።

በምድር ላይ የእውነት አምላክ የሆነው ልዑል እግዚአብሔር እንዳለ ሁሉ የሐሰት አባት የሆነውም ዲያብሎስ አለ። በዚህ ምክንያት በእውነትና በሐሰት መካከል ከፍተኛ ጦርነት እየተካሄደ ነው። እውነት እናገራለሁ፤ በእውነት ጉዳዩ እኔዳለሁ የሚል ክርስቲያን ሁሉ ከሐሰት መንገድ ከሚወረወረው ጦርና ፍላጻ ጋር ግብግብ መፍጠሩ የማይቀር ነው። ስለዚህ እውነት በታላቅ መሥዋዕትነት የሚጠበቅ ነገር ነው። የክርስትና እምነት በስብከት፣ በትምህርትና መጽሐፍ ቅዱስን በማጥናት ላይ የሚያተኩረው ከዚሁ ከእውነት ባህርይ የተነሣ ነው። እውነትን ለሌሎች ገልጦ ማስረዳት፣ በጋራ ጥናትም በጥልቅ መረዳት የሚያስፈልግ የክርስትና ልምምድ ነው። ሐዋርያው ጳውሎስ በልዩ ልዩ ቦታ የእውነትን ቃል በማስተማር ሊያሳምንና ሊያስረዳ ይጥር ነበር (ሐዋ 18:4) ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስም እውነትን ስናውቅ ነጻ እንደምንወጣ ተናግሯል ። (ዮሐ 8:39) ስለዚህ እውነት የሚከበረው የበለጠ በመረዳትና በማስረዳትም ነው።

2. ፍቅርን መነሻና መድረሻ ማድረግ

ፍቅር የእውነት አጋር ነው እንጂ የሐሰት ወዳጅ አይደለም ። ሐዋርያው ጳውሎስ እውነት የሚያዘው ወይም እውነት ለሰው ጥቅም እንዲውል የሚደረገው በፍቅር እንደሆነ ግልጽ አድርጓል።

«እውነትን በፍቅር እየያዝን፤ በነገር ሁሉ ራስ ወደሚሆነው ወደ ክርስቶስ እንደገና።» ኤፌ 4:15

ፍቅር በሌለበት መንፈስ፣ ስለእውነት መሟገት ክርክርን ለማሻነፍ ይረዳ እንደሆነ እንጂ ሰውን ለማዳን አይጠቅምም። ተልእኮአችን መግት የመርታት ሳይሆን በቀዳሚ ደረጃ ሰዎችን የማቅናት ነው። ስለዚህ የእግዚአብሔርን ወንጌል እውነት ለሰዎች ስናቀርብ ከመነሻው እስከ መድረሻው በፍቅር መንገድና ልብ ውስጥ ሆነን መገኘታችን በጣም አስፈላጊ ነው።

ሰዎች ኢየሱስ ክርስቶስን የሚከተሉት እውነት ስለሚናገር ብቻ ሳይሆን ስለሚወዳቸውም ነው። የእርሱ ደቀመዛሙርት የሆንን ሁላችን መታወቂያችን እንዲሆን የተሰጠን ፍቅር ነው። ጌታችን «እርስ በርሳችሁ ፍቅር ቢኖራችሁ በዚህ ደቀመዛሙርቱ መሆናችሁን ሰዎች ያውቃሉ» ብሎናል (ዮሐ 13:35) በአማኞች መካከል የአስተሳሰብና የምርጫ ልዩነቶች ሲከሰቱ አንዱ ሌላውን በማጣጣል ወደ ጠብና መለያያት መሔድ ሳይሆን የተሰጠን መመሪያ እርስ በርሳችን እንድንቀበል፣ ከመፍረድ ተቁጥበን በየውሃት መንፈስ የሳቱትን መመለስ ስህተት የሌለበት የግል ምርጫ ጉዳይም ከሆነ በወንድማዊ መንፈስ መቻቻል ነው። ሮሜ 15:13 እና 18-19

3. በጥንቃቄ መጓዝ

«ጥንቃቄ ይጠብቅሃል፤ ማስተዋልም ይጋርድሃል» (ምሳ 2:11)

መጽሐፍ ቅዱስ ክርስቲያኖች በጥበብና በማስተዋል የተሞሉ እንዲሆኑ ይመክራል። ኢየሱስ ክርስቶስን አለኝታ አድርገን ማመናችን፣ የወንጌል ስብከት ሰምተን እሺ ማለታችን፣ ማስብና ማስተዋላችንን መጣላችን አይደለም። ይልቁን ምድራዊና ሥጋዊ ከሆነው ራስ ወዳድ ብልጠትና ተንኩል ተለይተን ቅንና ገር ለሆነው ሰማያዊ ጥበብ ራሳችንን መስጠታችንን ያመለክታል (ያዕ 3:13-18)

ጥንቃቄ የጥበብ መንገድ ነው ። ስለዚህ የምንሰማውን ፣ የምናነበውን ሁሉ በጥንቃቄ መመርመርና ማጣራት መንፈሳዊነት ነው። ዮሐንስ እንዲህ ብሎናል «ወዳጆች ሆይ መንፈስን ሁሉ አትመኑ ነገር ግን መናፍስት ከእግዚአብሔር መሆናቸውን መርምሩ ምክንያቱም ብዙ ሐሰተኞች ነቢያት ወደ ዓለም ወጥተዋልና።» 1ዮሐ 4:1

በጥንቃቄ መራመድ ማለት ከሐሰት ትምህርት መጠበቅ ብቻ ሳይሆን ከሐሰት ኑሮም መጠበቅ ነው። ንጽህና ከጉደለው ባልንጀርነትም መራቅ ነው ።

«በክፉዎች ምክር የማይሔድ በገጢአተኞች መንገድ የማይቆም በፈዘኞችም ወንዝር የማይቀመጥ ሰው ብፁዕ ነው።» መዝ1:1 በጉ ባሕርይ ከሌሎች እንደሚቀዳ ሁሉ ክፉ ዐመልም ሊጋባ የሚችል በሽታ ነው። ጳውሎስ ለጢሞቴዎስ «ከክፉ የጉልማላነት ኃኞት ሽሽ በንጹህ ልብ ጌታን ከሚጠሩ ጋር እውነት ፍቅርን ጽድቅን አጥብቀህ ተከተል» ይለዋል። (2ጢሞ 2:22)

እንግዲህ መልካምና ቅን የሆነው የክርስቲያን አካሄድ በእውነት በፍቅርና በማስተዋል የምንጓዝበት ክርስቶሳዊ አካሄድ ነው።

III በጥናት ቡድኑ የሚከናወኑ ተግባራት

ስህተት ውስጥ እንዳሉ የምታውቋቸው ጓደኞች ወይም ዘመዶች ካሉዎችሁ ከሁሉ አስቀድሞ በፍቅር ጸልዩላቸው። በየሰማቸው እያነሣችሁ ጸለዩላቸው። ስለእውነት ጉዳይ ለመነጋገር ዕድል እንዲሰጣችሁ ጸልዩ፤ ስታገኙ ዋቸውም በፍቅር እነጋግሯቸው ።

IV የውይይት ጥያቄዎች

1. በሐሰት ትምህርት ላይ መጨከንና ሰዎችን መውደድ እንዴት ሊጣጣሙ ይችላሉ?

2. ከኢየሱስ ክርስቶስ ጋር ያላችሁን መልካም ግንኙነት ሊያጠፋ የሚችሉ ምን የሚታዩዎችሁ አደጋዎች አሉ? ይህን የክርስትና ሕይወታችሁን በጤንነት ለመጠበቅ በኩላችሁ ምን ርምጃ ትወስዳላችሁ ?

V የቃል ጥናት ጥቅስ

« እውነትን በፍቅር እየደዘን ራስ ወደሚሆን ወደ
እርሱ ወደ ክርስቶስ እንደገ::»
ኢፌ 4: 15

እዝል / ተቀጥላ

ስለ ትምህርተ ሥላሴ የቀረበው ጽሑፍ
ዶ/ር መልሳቸው መስፍን «እግዚአብሔር መለኮት»
ብለው ከጻፉት መጽሐፍ ከገጽ 79-84 የተቀዳ ነው::

እግዚአብሔር

በአንድነት - ሦስትነት፣ በሦስትነት-አንድነት

ሥላሴ	አብ	ወልድ	መንፈስ ቅዱስ
ስም፡እግዚአብሔር /አምላክ	ዮሐ3:16፤ ሐዋ3:13፤ ሮሜ1:7	ዮሐ1:1፤ዕብ1:8፤ ቆላ2:9፤ሐ20:28፤ ቲቶ2:13፤ሮሜ9:5፤ 1ዮሐ5:0	ሐዋ5:3-9፤2ቆሮ3:17
ባሕርያት፡- ዘላለም ነው	መዝ 90:2	ሚክ 5:2፤ ራእ1:18	ዕብ 9:14
ሁሉን ቻይ ነው	ዘፍ17:1፤ ዮሐ 5:21	ዮሐ6:44፤ ዮሐ 5:21	ዘካ 4:6፤ ሐዋ1:8 ሮሜ15:19፤
አይለወጥም	ዖዕ1:17	ዮሐ8:58፤ዕብ13:8	ዮሐ14:16 ኢሳ11:2
ሁሉን ያውቃል	ኤር17:10 ፤ማቴ6:፤ 10:29-30 ሐዋ1:24	ዮሐ2:25፤184 ራእ2:23	1ቆሮ2:1 1
ሁሉም ቦታ አለ	ኤር23:24	ማተ18:20፤2 8:20	መዝ139:7
ቅዱስ ነው	ራእ 15:4	ሐዋ3:14፤ራ ይ3:7	«ቅዱስ መንፈስ»
እውነት ነው	ዮሐ7:28፤ 17:3	ሐዋ3:14፤ራእ 3:7	ኢሳ 63:10 ዮሐ14:16፤ 1ዮሐ5:7
ቸር ነው	ሮሜ 2:4 ናሆ 1:7		ናሆ 9:20
ሥራዎች፡- በመፍጠር	መዝ102:2 5	ቆላ1:16፤ዕብ1:2-3	ዘፍ 1:2
በመስቀል ሞት	መዝ22:1፤ ሮሜ8:32	ዮሐ10:17-18	
በክርስቶስ ትግሣሌ	ዮሐ 3:16	ገላ2:20	ዕብ 9:14
ሕይወት በመስጠት	ሐዋ2:24፤ ዮሐ5:21	ዮሐ10:18	2ቆላ3:6

እንግዲህ ከዚህ በላይ እንዳየነው እግዚአብሔር በሦስት አካላት ተገልጿል የሚኖር አንድ አምላክ ነው። እንዲሁም ቀደም ባሉት ምዕራፎች እንዳየነው እግዚአብሔር የዘላለም አምላክ ነው። ይህ በአንድነት-ሦስትነት የሆነው የእግዚአብሔር ማንነት ዓለም ላይፈጠር (ዮሐ 17:5 ና 24) ከዘላለም ነው።

የሥላሴ ትምህርት በክርስትና እምነት መሠረታዊ ነው። ያለ ሥላሴ የእምነት መሠረትነት ክርስትና የሚባል እምነት የለም። የስህተት ትምህርት የመጀመሪያውና ዋናው የችግር ምልክቱ ስለ ሥላሴ ያለው አስተምህሮ የተሳሳተ ወይም የተዛባ ሆኖ መገኘቱ ነው። የመጽሐፍ ቅዱስ አስተማሪዎች እንደሚሉት " Christianity stands or falls with the confession of the deity of Christ and of the Trinity Understanding God as triune is a non- negotiable dimension of the gospel Every type of heresy is , in the last analysis an attack upon the Trinity

ለው ሌላውን ምድራዊ እውቀት በሚረዳበት አስተሳሰብና ችሎታ የሥላሴን እውነት በትንታኔ ፣ በስሌት ወይም በተመራ ሊገነዘበው የሚችለው አይደለም። ሰው በምድር ላይ ያየው ፣ የሰማው ወይም የተለማመደው እንዲህ ዓይነት ሕልውና ስለሌለ ሥላሴን በምሳሌም ቢሆን ሊገልጽው አይችልም። ስለሆነም እግዚአብሔር አንድ አምላክ በሦስት አካላት ተገልጿል ይኖራል የሚለው የሥላሴ ትምህርት ከሰው መረዳት በላይ የሆነ ምስጢር ነው። ይህን ዘላለማዊ እውነት ሙሉ በሙሉ ለማገናዘብ ለሰው ልጅ ከችሎታው በላይና ምስጢር ቢሆንበትም ከዚህ በላይ በዝርዝር እንዳየነው የሥላሴ ትምህርት የመጽሐፍ ቅዱስ በግልጽ የተጻፈ እውነት ነው። ይህን የተገለጸውንና የተጻፈውን እውነት በማመን በሕይወት እንኖራለን፤ ለልጆቻችንም እናስተምራለን። የእግዚአብሔር ቃል እንደሚል «የምስጢሩ ለአምላካችን ለእግዚአብሔር ነው፤ የተገለጠው ግን የዚህን ሕግ ሁሉ እናደርግ ዘንድ ለእኛ ለዘላለም ለልጆቻችን ነው» (ዘጸ 29:29)። ስለ ምስጢረ ሥላሴ አንዱ እንዳለው፡-

"Try to explain it, you will lose your mind
Try to deny it, you will lose your soul"

ወደ እማርኛ ሲተረጎም፡-

« ልታስተነትነው ብትሞክር እእምርህን ታጣለህ፤ ልትካደው ብትሞክር ሕይወትህን ታጣለህ»

ስለዚህ አገባቢ ሆይ እግዚአብሔር በቃሉ የገለጠውን እውነት « ያመንህ እንጂ ያላመንህ አትሁን» (ዮሐ 20:27)

5.4 የሥላሴ ትምህርት መግለጫ

ምንም እንኳን የሥላሴን ትምህርት ሙሉ በሙሉ ለመገንዘብ ከአእምሮ በላይና ምስጢር የሆነ ቢሆንም እግዚአብሔር በረዳንና በገለጠልን መጠን በሰው አትም ለመረዳት ይቻል ዘንድ በሦስት ዋና ነጥቦች እንደሚከተለው በማጠቃለል እንመለከታለን።

1. እግዚአብሔር ሦስት አካል ነው(እግዚአብሔር በሦስት አካል ይኖራል)
2. እያንዳንዱ የሥላሴ አካል እግዚአብሔር ነው
3. እግዚአብሔር አንድ ነው::

እግዚአብሔር በሦስት አካል ይኖራል

አካል የሚለው ቃል ስለ እግዚአብሔር ግንኙነት በበቂ ሁኔታ ለመግለጽ የማይችል ቃል መሆኑ ቢታወቅም ስለ ሥላሴ ግንኙነት ሲገለጽ « የዓለመ ግዙፍ አካልን» የሚያመለክት ሳይሆን «የዓለመ መንፈስ አካልን» የሚገልጽ ነው:: አቶ መሠረት ስበሐት ለአብ! ሥላሴ በተዋሕዶ በተሰኘው መጽሐፋቸው ይህን ሲገልጹ:-

«በጣም ልም ከሆነ ብናኝና በጣም ረቂቅ ከሆነ ትናኝ እጅግ በጣም ረቂቅ ከሆነ አየር ጀምሮ ፣ የመጨረሻ ጥጥርነትና ጉልህነት እስካለው ውፍረት ድንጻናነትም ድረስ! በዚያ በሚገኝበት ዐቅምና ብቃት እንደየመጠኑ እንደየመልኩ ተወስኖ መኖሩ እንደሚታወቅ ሁሉ! በዓለመ ግዙፍ «አካል» ተብሎ ይሰየማል :: በሌላም አገላለጽ በሰማይ ያለው የሚጻለፍ የሚገሠጽ የሚቆጠርና በእምስት ሕዋሳት ተደርሶበት የሚጨበጥ ነገር ሁሉ ፣ በዓለመ ግዙፍ አካልነት እንዳለ « ያለ መሆኑ » ይታወቃልና «አካል» በሚል ስያሜ መጠራት ገንዘቡ ነው:: በሌላ በኩል ደግሞ አካል ተብሎ ሊጠራ የሚገባው በግዙፍ አካል ላለ ወይም በእምስት ሕዋሳት ብቻ ለሚታወቅ ነገር ብቻ የተወሰነ አለመሆኑንና በዐይን ለማይታይ ነገር ግን በሕያውነት ለሚኖር እንደሚውል ሲገልጡ በዓለመ ነፍስ የሚኖር አካል እኔ የሚል ነባቢ ሰባዊ አለሁ ባይ ነው ይህም ራሱን ለቻለ ለራሱ ብቁ የሆነ ዕውቀት ተዋሚነት ላለው አለሁ ባይ ቁመና በመሆን ብቻ የተሰጠ ስያሜ ነው» ይላሉ:: (መሠረት ስበሐት ለአብ ፣ ሥላሴ በተዋሕዶ ፣ 1988 ዓ/ም ብርሃንና ሰላም ማተሚያ ድርጅት ፣ አዲስ አበባ ፣ ገጽ 165)

ይህን ትርጉም በመንተራሰ አካል የሚለው ቃል ለእግዚአብሔር ሲውል « እኔነት» ያለው ተብሎ ሊተረጎም ይችላል:: በዚህም መሠረት አብ እኔነት አለው! ወልድ እኔነት አለው! መንፈስ ቅዱስ እኔነት አለው:: ይህን ከመጽሐፍ ቅዱስ እንደሚከተለው ማየት እንችላለን::

በዮሐ1:1 ላይ « በመጀመሪያው ቃል ነበር፤ ቃልም በእግዚአብሔር ዘንድ ነበር፤ ቃልም እግዚአብሔር ነበረ» ሲል ቃል «እኔነት» ወይም አካል ያለው በእግዚአብሔር ዘንድ የነበረ ፣ አራሱ እግዚአብሔር የሆነ ግን ደግሞ ከእግዚአብሔር (አብ)በአካል የተለዩ መሆኑን ማገናዘብ ይቻላል :: ይህ እኔነት ያለው «ቃል» የእግዚአብሔር ልጅ የሆነው ኢየሱስ ክርስቶስ ነው (ዮሐ 1:18) :: እንዲሁም በዮሐ 14:26 ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ ሲናገር «አብ በስሜ የሚልከው ግን መንፈስ ቅዱስ የሆነው እጽኖኝ እርሱ ሁሉን ያስተምራችኋል::» ሲል አብ! ወልድና መንፈስ ቅዱስ ተገልጾውና እኔነት ኖሯቸው እንመለከታለን:: በሞላሊዝም እምነት እንደሚታመንበት አብ! ወልድ ፣ መንፈስ ቅዱስ ለእንዱ እግዚአብሔር የተለያዩ የመጠሪያ ስሞች ሳይሆኑ እነዚህ ስሞች ሥላሴ በሦስት አካል የሚታወቁባቸው ስሞች ናቸው:: አንድ ሰው ገበሬ! ባል እንዲሁም አባት ሊሆን እንደሚችል ሁሉ እንዱ እግዚአብሔርም በሦስት መንገድ ወይም «ሞድ» ሁኔታ ነው የተገለጸው

ብለው የሚያስቡ ቢኖሩም መጽሐፍ ቅዱስ በግልጽ የሚናገረው ግን እያንዳንዱ የሥላሴ አካል እኔነት ያለው መሆኑን ነው:: « ሥላሴ ግን የአካል! የግብር! የኩነት ሦስትነት! የመለኮት ፣ የባሕርይ! የህልውና አንድነት አላቸው::» ስለሆነም « እነሆም አብ! አብ እንደሆነ ፣ ወልድም ወልድ እንደሆነ ፣ መንፈስ ቅዱስም መንፈስ ቅዱስ እንደሆነ ፣ በየአካላቸው ተለይተው ፣ በየስማቸው ታውቀው ፣ ዘላለማዊ በሚሆን ጽንዕ ሳይለወጡና ሳይለዋወጡ ፣ ሳይቀያየሩና ሳይዋዋጡ ይኖራሉና ነው:: »

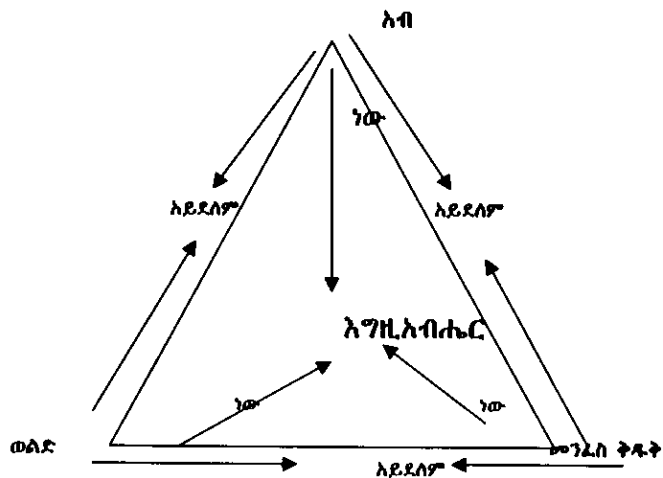
እያንዳንዱ የሥላሴ አካል እግዚአብሔር ነው

የእግዚአብሔር ያልተከፈለ፣ ያልተቀነሰ እርሱነት በሙሉት ለሥላሴ ለሁሉም አኩል አላቸው:: ስለሆነም አብ:- እግዚአብሔር ነው:: ወልድ እግዚአብሔር ነው:: መንፈስ ቅዱስ:- እግዚአብሔር ነው:: ሦስቱም የሥላሴ አካላት በመለኮት ፣ በባሕርይ፣ በህልውና ፍጹም አኩል በመሆናቸው አንደኛው የሥላሴ አካል ከሌላኛው አይበልጥም ወይም አያንስም::

የሥላሴ እምነት እግዚአብሔር በሦስት አካል መኖሩንና እያንዳንዱም አካል እግዚአብሔር መሆኑን ማመን ብቻ ቢሆን ኖሮ እምነቱ ምናልባት ለፍጥረታዊ ሰው አእምሮ እምብዛም ባላስቸገረ ነበር:: ይህ እምነት ግን ሦስት አምላኮችን ማመን (Tritheism) ይሆናል:: በመጽሐፍ ቅዱስ የተገለጸው እግዚአብሔር ሦስት አምላኮች የሆኑ አይደሉም፤ አምላክ አንድ ነውና:: እግዚአብሔር በሦስት አካላት ከዘላለም እስከ ዘላለም የሚኖርና እያንዳንዱም የሥላሴ አካል ፍጹም እግዚአብሔር መሆናቸውን ቀደም ሲል በእግዚአብሔር ቃል እንዳረጋገጥን ሁሉ እግዚአብሔር አንድ አምላክ መሆኑ ፍጹም እውነት ነው::

እግዚአብሔር አንድ ነው

አንድ የማይከፈል አምላክ አለ:: እግዚአብሔር በቁጥር ፣ በባሕርይ አንድ ነው (ዘጸ 6:4) :: የሥላሴ አካላት እያንዳንዳቸው ፍጹም እግዚአብሔር የሆኑ ሲሆኑ በአንድ ላይ ተደምረው 1+1+1=3 እንደሚለው የሂሳብ ስሌት ሦስት እግዚአብሔሮች አይደሉም ያሉት፤ አንድ እግዚአብሔር እንጂ :: (1ነገ 8:60 ፣ ኢሳ 43:10 ፣ 44:6-8 ፣ ማር 12:29-30፣ ኤፌ 4:6 ፣ ሮሜ 3:30፣ 1ጢሞ 2:5):: እግዚአብሔር አንድ መሆኑን ማመን መልካም ማድረግ ነው(ያዕ2:19) :: እግዚአብሔር በኢሳይያስ በኩል እንዲህ ይላል:- « ከእኔም በቀር ሌላ አምላክ የለም፤ እኔ ጻድቅ አምላክና መድኃኒት ነኝ፤ ከእኔም በቀር ማንም የለም:: እናንተ የምድር ጻርቻ ሁሉ፤ እኔ አምላክ ነኝና፤ከእኔም በቀር ሌላ የለምና ወደ እኔ ዘወር በሉ ትጽኑማላችሁ» (ኢሳ 45:21-22):: ስለ እግዚአብሔር አንድነት ለመረዳት የሚቀጥለው ስዕላዊ መግለጫ ያግዛል::

በአንድነት ሦስትነት፤ በሦስትነት አንድነት (ሥዕላዊ መግለጫው በበርካታ የሥነ መለኮት መጻሕፍት ውስጥ የሚገኝ ሲሆን ይህ ጸሐፊ መጠነኛ የአቀራረብ መሻሻል በማድረግ እዚህ አቅርቦታል።)

«ብቻውን አምላክ ለሚሆን ለማይጠፋውም ለማይታየውም ለዘመናት ጉሥ ምስጋናና ክብር እስከ ዘላለም ድረስ ይሁን፤ አሜን» (1ጢሞ 1:17)።

የሐዋርያት የሃይማኖት መግለጫ

እኔ ሁሉን በሚችል፡ ለማይንና ምድርን በፈጠረ፡ በእግዚአብሔር አብ አምናለሁ። ደግሞም በአንድ ልጁ በመንፈስ ቅዱስ በተፀነለ፡ ከድንግል ማርያም በተወለደ፡ በጴጥሮስና በዳዊት በተቀበለ፡ በተሰቀለ፡ በሞተ፡ በተቀበረ፡ ወደ ሊኦል በወረደ፡ በሦስተኛውም ቀን ከሙታን በተነሣ፡ ወደ ሰማይ በወጣ፡ ሁሉን በሚችል በእግዚአብሔር አብ ቀኝ በተቀመጠ፡ በሕያዋንና በሙታን ሊፈርድ ከዚያ በሚመለስ በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ አምናለሁ።

ደግሞም በመንፈስ ቅዱስ፡ በአንዲት ቅድስት የሐዋርያት ቤተ ክርስቲያን በቅዱሳን አንድነት፡ በኃጢአት ስርየት፡ በሥጋ ትንሣኤ በዘላለም ሕይወት አምናለሁ። አሜን።

የአትናቴዎስ የሃይማኖት መግለጫ

1. ለመዳን የሚፈልግ ሁሉ ከሁሉም ነገር አስቀድሞ የሁሉ የሆነች የቤተክርስቲያን ሃይማኖትን እውነተኛ አድርጎ ሊቀበል ያስፈልገዋል።

2. ጌዱሕና ሙሉ አድርጎ ያልጠበቀው ሁሉ ያለ ጥርጥር የዘላለም ጥፋት ይደርስበታል።

3. በሦስትነቱ አንድነቱን በአንድነቱም ሦስትነቱን አምነን አንድ አምላክን እናመልካለን። ይህም እውነተኛ የክርስትና ሃይማኖት ነው።

4. ይህንንም የምናደርገው አካላቱን ሳንደባልቅ መለኮታዊ ህልውናውንም ሳንከፍል ነው።

5. ምክንያቱም የአብ አካል ለብቻው የወልድ ለብቻው የመንፈስ ቅዱስም ለብቻው ስለሆነ ነው።

6. ሆኖም የአብ የወልድና የመንፈስ ቅዱስ መለኮት አንድ ነው ክብሩ ሥልጣኑም እኩል ሆኖ ይኖራል።

7. ወልድ በህልውናው እንደ አብ ነው መንፈስ ቅዱስም እንደዚሁ ነው።

8. አብ አልተፈጠረም፤ ወልድ አልተፈጠረም፤ መንፈስ ቅዱስም አልተፈጠረም።

9. አብ ወሰን የለውም፤ ወልድ ወሰን የለውም መንፈስ ቅዱስም ወሰን የለውም።

10. አብ ዘላለማዊ ነው፤ ወልድ ዘላለማዊ ነው፤ መንፈስ ቅዱስም ዘላለማዊ ነው።

11. ቢሆንም ዘላለማዊ የሚሆን አንድ እንጂ ሦስት አይደለም።

12. ያልተፈጠረና ወሰን የሌለው ሦስት እንዳልሆነ እንደዚሁም ያልተፈጠረና ወሰን የሌለው አንድ ነው።

13. እንዲሁም አብ ሁሉን የሚችል ነው፤ ወልድ ሁሉን የሚችል ነው፤ መንፈስ ቅዱስም ሁሉን የሚችል ነው።

14. ቢሆንም ሁሉን የሚችል አንድ እንጂ ሦስት አይደለም።

15. ስለዚህ አብ አምላክ ነው፤ ወልድ አምላክ ነው መንፈስ ቅዱስም አምላክ ነው።

16. ሆኖም አንድ አምላክ እንጂ ሦስት አማልክት አይደለም።

17. ስለዚህ አብ ጌታ ነው፤ ወልድ ጌታ ነው፤ መንፈስ ቅዱስም ጌታ ነው።

18. ሆኖም አንድ ጌታ እንጂ ሦስት ጌቶች አይደለም።

19. ምክንያቱም የክርስትና እምነት እውነተኛነት እያንዳንዱ አካል አምላክና ጌታ 2 መሆኑን አንድናምን እንደሚያስገድደን ሁሉ የክርስትና ሃይማኖት ሦስት አማልክት ወይም ሦስት ጌቶች እንዳንል ይከለክላል።

20. አብ በማንም አልተሠራም፤ አልተፈጠረም፤ አልተወለደም።

21. ወልድ ከአብ ተወለደ እንጂ አልተሠራም አልተፈጠረም።

22. መንፈስ ቅዱስ አልተሠራም አልተፈጠረም አልተወለደም ነገር ግን ከአብና ከወልድ የሚሠርጽ ነው።

23. ስለዚህ አብ አንድ ስለሆነ ሦስት አብ አይደለም፤ ወልድም አንድ እንጂ ሦስት ወልድ አይደለም፤ መንፈስ ቅዱስም አንድ እንጂ ሦስት አይደለም።

24. ከሦስቱ አካላት አንዱ ከሌላው ቀዳሚነት ወይም ተከታይነት የለውም፤ አንዱም ከሌላው የሚበልጥ ወይም የሚያንስ አይደለም።

25. ስለሆነም ሦስቱ አካላት በእኩልነትና በዘላለማዊነት አንድ ናቸው።
ከዚህ
የተነሣም ከፍ ብሎ እንደ ተጠቀሰው ሦስቱ አካላት በአንድ መለኮት
አንድ
አምላክም በሦስት አካላት ይመሰክራል።
26. ለመዳን የሚፈልግ ሁሉ ስለ ሥላሴ እንደዚህ ማሰብ ይገባዋል።
27. ከዚህም ሌላ የዘላለምን ደገንነት ለማግኘት የጌታችንን የኢየሱስ
ክርስቶስን በሥጋ መገለጽ በእውነት ማመን አስፈላጊ ነው።
28. ምክንያቱም ትክክለኛው እምነት ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ
የእግዚአብሔር ልጅ አምላክም ሰውም መሆኑን አምነን ማስታወቅ ነው።
29. እርሱም ከዘመናት አስቀድሞ ከአብ የተወለደ አምላክ፣ ከእናቱም
በሥጋ በዓለም የተወለደ ሰው ነው።
30. የሚያስብ ነፍስ ያለችውና የሰውን ሥጋ የለበሰ ፍጹም አምላክ
ፍጹም ሰው ነው።
31. በአምላክነቱ ከአብ ጋር የተካከለ በሰውነቱም ከአብ ያነሰ ነው።
32. አምላክም ሰውም ቢሆንም አንድ ክርስቶስ እንጂ ሁለት ክርስቶስ
አይደለም።
33. አንድ ነው ስንል ግን የሰውን ሥጋ ለበሰ እንጂ መለኮትን ወደ
ሥጋ አልለወጠም።
34. በእርግጥ አንድ የሆነውም በባሕርያት መደባለቅ ሳይሆን በአካል
አንድ በመሆኑ ነው።
35. ምክንያቱም የሚያስብ ነፍስና ሥጋ አንድ ሰው እንደሆነ ሁሉ
አምላክና ሰው በክርቶስ አንድ ናቸው።
36. እርሱም ለደገንነታችን ሲል መከራ የተቀበለ ወደ ሲኦል የወረደ
ከሙታን የተነሣ
37. ወደ ሰማይ የወጣ በአብ ቀኝ የተቀመጠ በሕያዋንና በሙታንም
ሊፈርድ ከዚያ የሚመለስ
38. በመምጣቱ ጊዜም ሰዎች ሁሉ በሥጋ ተነሥተው ስለ ሥራቸው
መልስ ይሰጣሉ።
39. መልካም የሠሩ ወደ ዘላለም ሕይወት ክፉ የሠሩም ወደ ዘላለም
እሳት ይገባሉ።
40. ይህ እውነተኛው የክርስትና እምነት ነው። ይህን የማያምንና
አጥብቆ የማይዝ ሊደን አይችልም።